

ཕགོང་ས་མཆོག

བར་ལམ་གསལ་བའི་ལྷན་མི།

བཀའ་ལྷན་།
[ཆེན་།]

ཕགོང་ས་ཕ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག

ཉེ་ཤར་ཞིག་མཆོད་ཆེན་མོའི་ལྷན་མི་ཁྲུག་ཁྲུག་།

ལྷོ་ཁོང་ས་མཆོག

༡༡། ལྷོ་ཁོང་ལྷོ་ཁོང་ས་ལྷོ་ཁོང་མཆོག་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
ལྷོ་ཁོང་པོ་ལྷོ་ཁོང་པོ་ལྷོ་ཁོང་པོ་ལྷོ་ཁོང་པོ་

བཞུགས་སོ། །

བཞུགས་སོ། །
ཆོས་ཀྱི་

ལྷོ་ཁོང་པོ་

༡༡༡

ལྷོ་ཁོང་པོ་ལྷོ་ཁོང་པོ་

༡༡

ལྷོ་ཁོང་ས་ལྷོ་ཁོང་ས་ལྷོ་ཁོང་མཆོག་ཆེན་པོ་མཆོག

དེབ་ཡང་།

H_KLC203039

ནཱ་བྲ་བྱུང་བཅུན་ཡང་འཕེལ་གྱིས་ལབ་སྒྱུར་བྱས་པའི་བར་གཞི་རབ་སོར་བཞག་ཡོད།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་སྒྲིག་རྒྱལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་སོས་འབྲེམས་སྒྲེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་མུ་བར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

དེབ་ཆད། 15x21

ཡིག་ཆད། 14

ཡིག་གངས། 193,158

ང་ཆོའི་དྲ་ཆིགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཆོའི་ཡིག་སྒྲུལ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

ཕ་གོང་ས་ཕ་སྐབས་མགོན་ཆེན་སོ་མཆོག་གི་བཀའ་རྩོམ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་དང་ཕ་གོང་ས་མཆོག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་ཁག །རང་རིགས་སྤྱན་རྒྱན་གྱིས་སྤྱན་སོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱབ་ཆེད་རྒྱལ་ལ་བཞེས་བསྐྱར་དང་། དེབ་གཞུགས་གསར་བསྒྲིགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ལྷ་སྒྲིག་པ་སོགས་ཕྱག་དེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

ཕབ་སྐྱུར་བྱ་བ་པོ་དེ་སྟོན་གྱིང་།

༡༡། །ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འབྲེན་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། རང་ཅག་གངས་ཅན་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེན་མཆོག་ལྷ་ན་མ་མཆིས་པ། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆ་ལུགས་དང་
སྐད་རིགས་མི་འབྲ་བའི་སྟོན་ཀྱིས་ཀྱི་བབྱང་ཡས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དད་པ་དང་
བསོད་ནམས། ཁམས་དང་མོས་པ། དབང་པོ་རྫོ་རྒྱལ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
དང་འཆོམས་པར་ཟབ་གསལ་གསུང་གི་ཉིང་བཅུད་རི་སྟེང་ཅིག་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྦྱལ་བ་ལས།
ད་ལན་བྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༥ ནས་ ༡༧ བར་བདུན་པྲག་གཉིས་ལྷག་ཅམ་རིང་
བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབྱིད་ཆོས་ཆེན་མོར་རྩ་དབལ་སྦྱལ་གྱི་
གསུང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་ཆེན་སྟོང་ཐེག་གི་སྟོན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་ཀྱན་བཟང་ལྷ་མའི་ཞལ་
ལུང་དང་། ཀྱན་མཁུན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་
ངལ་གསོ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་རྒྱལ་རྩེ་བཙུན་མི་ལ་བཞད་པའི་རྩོམ་མཁུང་བཅས་
གསུང་ཆོས་བཀའ་འབྲེན་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སྟོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་རྣམས་དང་།
བྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༧ ཉིན་ཉེ་ཆོ་འབྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་གསུང་
ཆོས་སྐབས་དགེ་སྤྱིག་ལྷང་དོར་སྟོར་གྱི་བཀའ་ཆོས་དེ་ཉིད་ཁ་སྟོང་གི་རྒྱལ་དང་བཅས་ཡིག་
ཐོག་པལ་འབྲེ་ཞུས་ཉེ་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་བསྐྱིགས་ཞུས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་སྟོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་
དམིགས་ལུལ་ནི་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་པན་བདེ་སྦྱུར་རྒྱ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་

ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་མཐུན་ལམ་ལོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་ལྟར་དག་སྒྲུང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་
དང་། ལྷག་པར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་བྱང་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲིག་སྤོང་དགེ་སྦྱབ་ཀྱིས་འདོད་པའི་
བདེ་བ་སྦྱབ་ཐབས་དང་། མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་སོགས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ ཉེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཆོག་གཉིས་གསོག་ཚུལ་དང་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན། ཆད་ལྡན་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་རྣམ་
མཁེན་བྱུང་བའི་གོ་འཕང་སྦྱབ་ཐབས་སོགས་ས་ལམ་རིམ་བཞོན་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁེན་པའི་བར་སྒྲུང་དོར་འཇུག་ལྟོག་དང་། ས་ལམ་བཞོན་ཚུལ་ཀྱི་ཐར་པའི་ལམ་
བཟང་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། ཡིད་གདུང་སེལ་བའི་བདུད་ཅི། སོམ་ཉིའི་བྲ་བ་
གཅོད་པའི་རལ་གྱི། རྫོང་ས་སྐྱེན་སེལ་བའི་སྤྲང་བྱེད་དམ་པ་སོགས་སྤྱི་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་
ཞིང་།

ལྷག་པར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་བཅུད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུ་བདེ་ལ་ཉན་
སྤོ་ཞིང་། ཡིད་ལ་འཇུག་ཆེ་བ་མ་ཟད་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྒྲ་བ་སོགས་བྱུང་བུ་འཕགས་པའི་
འཕགས་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་ན། རྒྱ་གོང་ས་རྒྱ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་
རབས་གཉེར་གཅིག་པའི་ནང་བ་ཞིག་དང་། ནང་བ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འདྲོམས་པའི་བོད་མི་ཞིག་དང་། འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་བོད་
ལྷག་ཤེས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་རིན་པའ་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་ཡང་ཡང་སྦྱུལ་བའི་
རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཆ་ཤས་ལ་སྤྲན་ཐབས་སྤྱི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་སྤྲིག་དང་། བཀའ་
ཆོས་ཡིག་འབེབས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ལས་འཆར་ཁོངས་ནས་ད་ལན་ཀྱུན་བཟང་སྒྲ་
མའི་ཞལ་ལུང་གི་བཀའ་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སྒྲོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་རྣམས་ཕྱོགས་བཏུས་
ཡིག་ཐོག་པལ་འདྲི་ཞུས་ཏེ་དཔར་འགྲེམས་ཞུས་པ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྐྱེད་ཡིག་ཆང་གི་སྦྱ་ཞབས་བྱམས་བསྐྱན་ལགས་
ནས་ཀྱང་གསུང་འདྲིངས་རེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྦྱུག་ཚུལ་མཛད་པ་མ་ཟད། དཔལ་

ལྷན་སྐྱེས་ཡིག་ཚང་ནས་པར་སྐྱབ་ཀྱི་བཀའ་འཁོལ་སྦྱལ་གནང་བཅས་ལ་གྲུས་པས་སྤྱི་
དབུས་ནས་སྤྱགས་རྩེ་བཀའ་བློན་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཀྱུ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་དཔེགས་པའི་
ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ནས་མགོན་པོ་གང་གི་རིན་ཐལ་གྱི་བཀའ་སློབ་རྣམས་
ལ་ལྟ་སློབ་ཉན་གསུམ་སོགས་སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་བཀྲིས་ཏེ་མགོན་པོ་གང་གི་སྤྱགས་རེ་རི་
ལྟར་བཅངས་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྱི་དག་ཐད་ནས་ལྗེ་པོ་དབང་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྤྱགས་
བཞེད་སྦྱབ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གནང་རྒྱ་ནི་རང་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་ལས་འགན་ལགས་ན་དེ་དོན་བྱག་ལེན་དུ་ཅིས་ཀྱང་མཛད་པར་
འཆལ་ལོ་ཞེས་རེ་སྦྱལ་ཀྱུ་རྒྱ་ཡིན།

བཀའ་སློབ་བྱག་དེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིག་དང་དཔར་སྐྱབ་སོགས་གང་ཐད་ནས་བསྟན་
སྤྱི་དབྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལ་སྤྱན་ཐབས་ལྷག་བསམ་ཏུར་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཁུལ་ལགས་ཀྱང་། ད་དུང་ཉེས་སྤོང་གྱི་རིགས་མཆིས་ཆེ་གཟུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་
ཀྱིས་ལེགས་སླེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སློབ་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་། འདི་ལྟར་
བཀྲིས་པའི་དགེ་བས་སྤྱགས་རྩེ་བཀའ་བློན་གྱི་བདག་ཉིད། བསྟན་སྤྱི་དང་དབང་དང་བཅས་
པའི་བདེ་ཆ་ལ་ཡོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་ཤེས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དབུང་
དམ་པར་སྦྱེ་ཆེ་ལ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་ཅིང་། མཛད་འཕྲིན་ཀྱན་གསལ་ཡངས་པའི་པ་
མཐར་ཁྲབ་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྤྱགས་བཞེད་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དང་། གཞིས་བྱེས་རྩེ་འབངས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལྷན་དུ་འཆར་ཏེ་གྲུ་
འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆར་འབེབས་
པའི་སྤོན་འདུན་བཅས། གྲུས་རྣམ་གྱི་སྤྱབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་བས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་ ༡༡ པའི་
ཆེས་ ༢༧ ལ།

དཀའ་ཆག

པ་བ་རྒྱུད་ལུ་བ་པོའི་སྡོན་སྤྲེང་།	iv
བསྟན་པའི་བྱང་ལུ་རིམ་དང་། བྱང་ཆོས་རོ་སྤྲོད།	1
ཆོས་ལུགས་མཐུན་ལམ་དང་། བྱང་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་བྱང་།	18
ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྟེན་འབྲུང་གི་ལྟ་བའི་སྒྲོལ།	39
སྤྱི་ག་སྤོང་དགེ་སྦྱུང་དང་། རང་སེམས་འདུལ་དགོས་ཚུལ།	68
བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་བྱང་ཆོས་རོ་སྤྲོད།	80
ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་སྒྲོལ།	100
ཚད་མ་བཞི་དང་། སྐབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་.....	123
བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོལ།	134
རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྦྱུང་ཐབས།	149
ས་ལམ་རིམ་བཟོད་ཀྱིས་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྦྱུང་ཚུལ།	163

བསྟན་པའི་བྱུང་ངེས་དང་། ཉན་ཆོས་འོ་སྟོང་།

༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་བྱིན་ཅན་གང་དེས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་རིང་ལ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པར་མཛད་ནས། དགོས་བ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཐར་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྦྱལ་པའི་རོལ་གར་སྣ་ཆོགས་སུ་འཕྲོ་བ་དང་བྲལ་ཡང་། ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་མཆོག་ཤུག་སེལ་སྟེ་བཏུ་བལྟམས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཛོན་པར་རབ་དུ་བྱུང་། ལོ་བྲག་དཀའ་སྟུང་ལ་སོགས་པ་མཛད། མཐར་མཛོན་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་བ་དང་འཆོམས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེ་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ལས། རབ་དང་སྤུལ་དང་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལྔ་མའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བའི་

མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་སྣང་པོ་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་ཉིད་སྣང་རྗེ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ། མདོར་
ན་ཤུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པའི་གཉུག་མའི་
འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་རིག་པའམ་རིག་པ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་དེ་གཉིས་རྣམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དེ་དག་འཛིན་སྟོང་
སྟེལ་གསུམ་གནང་མཁན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་གཙུག་པོ་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབ་དང་། མགོན་པོ་སྐྱེ་
སྐབ་ནས་ཟབ་མོ་ལྟ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབ། དེ་ནས་བྱུང་ཆེན་ས་རྩ་ཏུ་དང་། ཡིན་པ་
ཞོ་རྟེ། རྒྱལ་པོ་རྩ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནས་པལ་ཆེར་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཐབས་
རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་བཀའ་བབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱལ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཞིག་སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲང་
གི་མཁས་ཤིང་བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་སྐྱེས་མཆོག་དེ་རྣམས་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པ་
དང་། དེ་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་དང་།
ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་མདོ་ཤུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དབྱ་ཐོག་མར་ཚུགས་པ་ཡིན། དེས་ནས་རིམ་བཞིན་
འདུས་སྟེ་བཙུགས་པའི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་

བཞི་མཁན་སྒྲོབ་ཆོས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཏ་ལམ་འགྲན་སྒྲུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལྔ་གས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟར་བ་ཡིན།

དེ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དར་བྱུང་འཕེལ་གྱི་བ་སྣ་ཆོག་ཤིག་ལྟར་ཞིང་། དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་དང་། གསར་མ་ཞེས་སྡེ་ཆོན་གཉིས་ལས། གསར་མ་ལ་ངོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་པའི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གཙོ་བོ་བྱུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཉམས་བཞེས་གཙོ་འདོན་གནང་བ་ལས་གསང་སྔགས་ཆེར་མི་མཛད་པར། གསང་སྔགས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་སྤྲས་པའི་སྒྲོན་མེ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། དེ་མིན་ཡོངས་གྲགས་བྱུང་བཤམ་མི་གནང་བའི་ངོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་རྒྱུད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་རོ་བ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའི་མར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་མི་ལ་བཞད་པའི་རྩི་རྩེ། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྩེ། རས་བྱུང་རྩི་རྩེ་གྲགས་པ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྩེ་ནས་བཟུང་བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་ཆུ་བོ་གཉིས་འཕྲེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཏེ། མདོར་ན་ངོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དེ་རྣམས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐེལ་དུ་འཛིན་པའི་ཐོག་ལ་གསང་སྔགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཉམས་བཞེས་གཙོ་འདོན་གནང་བའི་བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་ཆུ་བོ་གཉིས་འཕྲེས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་པ་གཅིག་

དེ་བཞིན་གཙོ་བོ་རྣམས་འཕྲོར་གྱི་དབང་ལྷན་གྱུ་བ་ཆེན་པོར་མ་པ་ནས་ཉེ་
བར་བརྒྱད་པའི་ས་ཆེན་དཀར་པོ་རྣམས་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན། འགྲོ་
མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོགས་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ལྟ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་རིམ་གྱི་འགྲོ་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་
ཡིན་ལ། དེ་ནས་རྒྱད་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་
པར་གསང་སྤྲུགས་སྤྲེལ་དེ་གི་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་ཉམས་ལེན་
གནང་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ཆོགས་བཤད་དང་། ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་བཅས་
ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་ནས་བརྒྱད་པའི་དབལ་ས་སྐྱ་
པའམ་ལམ་འབྲས་པ། དེ་ནས་ཕྱིས་སུ་འཇམ་མགོན་སྤྲེལ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་རྩ་
བ་རྩོ་བོ་རྗེ་འམ་བཀའ་གདམས་རྟེན་མའི་ཕྱག་སློལ་རྣམས་རྩ་བར་བཞག་ཐོག་
གསང་བ་འདུས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྲེལ་དེ་གི་རྒྱད་གཞུང་རྣམས་རྩལ་འདོན་
གནང་བ་བཅས་ནས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་གསང་མའམ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་
དང་། གཞན་ཡང་རྩོ་ནང་གི་བརྒྱད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་དང་དུས་མི་
འདྲ་བ་ལ་ཕྱགས་བསྐྱེད་སློན་ལམ་དུས་སུ་སྤྲོན་པའི་མཁས་གྲུབ་གྱི་སྤྱིས་བྱ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་གྱིས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལུང་
གི་ཐོག་ནས་གདུལ་བྱ་འཁྲིད་ལུགས་མཛད་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་
གྱུར་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་འགྱུར་རྟེན་མ་དང་གསང་མ་ཞེས་མེད་པར་བོད་དུ་དུས་ཆོད་
གྱི་ཆ་ནས་རྒྱད་རིམ་དེ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་བཙུམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཅིག་གྱུར་ཞིག་དང་། དཔལ་རྒྱ་ལེད་ནི་མཁས་པའི་དབང་
 ལྷག་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་སོགས་ནས་བརྒྱད་པ་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད། ཆང་མ་
 བསམ་པ་ཀུན་སྒྲིང་གི་ཆ་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཉམས་བཞེས་མཐེལ་དུ་བརྒྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཁོར་
 གཅིག་གྱུར་ཡིན་ལ། ལྷ་པའི་ཆ་ནས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
 དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀལ་བ་ལྷར་གྱི་གྲུབ་
 མཐའ་མཐར་ཐུག་དབྱུ་མ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་ཞལ་
 གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབྱུ་མ་བ་དེ་གའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་གསལ་
 བོ་ཡིན། སྤྱིར་སྤྱ་འགྲུར་རྙིང་མའི་ནང་དུ་པལ་ཆེར་འདི་ལྷར་དབྱེད་ན་མཁན་ཆེན་
 ཞི་བ་འཆོ་ནས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་
 མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་ཐོག་ནས་གསུང་ཚུལ་ཉེ། པལ་
 ཆེར་དབྱུ་མའི་བརྒྱད་པ་རོང་ཐོམ་བརྗེ་ཉེ་ལ་སོགས་པས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་པ་གཙོ་བོར་གཞན་གི་ཡོད་ཅེས་གསུང་ཚུལ་ཡོད། ངས་ཐག་ཆོད་པ་
 ཞིག་མི་ཤེས། གང་ལྷར་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིར་བ། རྩ་དཔལ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁོང་གི་སྤྱི་
 ཐུ་བོ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། དེ་ནས་མཁན་པོ་དག་ཚུང་། རྩོ་གྲུབ་འཛིགས་
 མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། སྤྱལ་སྤྱ་ཚུལ་སྒོ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ངས་ཅུང་ཟད་
 མཇུག་སྒྲིང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་ནང་གི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཆོས་
 གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཞི་མེད་ཅ་བཤེས་ཞེས་

གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་གཞི་མེད་རྩ་བའ་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་
འགྱུར་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་ཞལ་གྱིས་མི་
བཞེས་པ་དེ་གའི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱ་མ་ཐལ་གྱུར་པའམ་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གསུངས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོས་པའི་
ཆོགས་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཡོད་མེད་གྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ལས་འདས་པ་
ཞེས་སྐབས་རེ་ཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའམ་རང་རང་གི་སྟོས་ཆོས་ལྟ་བུའི་
ཐོག་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་དབྱ་མ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་
གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། བྱམས་སྤྱོད་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་
མཐུན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐོག་ལ་གསང་སྔགས་སྒྲ་མེད་
གྱི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལས་དུ་བྱེད་པའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་
རྩལ་འདོན་གནང་མཁན་ཆང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་
ཏུ་བཏོན་པ་འདྲ་མཚུངས་ལ། དཔེར་ན། གསར་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དཔལ་འཁོར་
ལོ་སྟོམ་པའི་སྐབས་ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་གསུང་གི་
ཡོད་པ་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་
རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབས་
སུའང་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྩལ་
ཏུ་འདོན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དཔལ་ས་སྐུ་པའི་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གམ་འཁོར་འདས་

དབྱེར་མེད་ལྟ་བུ་གསུང་སྐབས་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུང་
 གི་ཡོད། བཀའ་རྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུང་སྐབས་ཀྱང་གཉེན་མའི་འོད་
 གསལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མཐེགས་ཆོས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་གནང་སྐབས་ཀྱང་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུང་
 གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྩལ་དུ་འདོན་ལུགས་སྒྲན་བྱ་མི་འདྲ་བ་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད་
 པ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱུས་པ་མཆོ་ཡོ་ག་དང་། ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་ རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
 ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ཞེས་གསུང་སྐབས་ཡིན་རྒྱུ་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་དེ་སྤྲུགས་ནང་བ་
 གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་རྒྱུས་པ་མཆོ་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་
 ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྒྱུད་གི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གཉེན་མའི་འོད་
 གསལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་གསུང་
 སྐབས་ཀྱང་ལྷ་ཡི་ནལ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུས་པ་སྤྱུས་ཡོད། དཔེར་ན་གསང་སྤྲུགས་
 གསར་མའི་ནང་དུ་གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་
 དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་བབས་པ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ།
 ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་བཅས་གནས་སྐབས་བཞི་གསུང་གི་ཡོད།
 གནས་སྐབས་བཞི་པོ་དེར་ལྷ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུས་པ་སྤྱུས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
 རྒྱུས་པ་མཆོ་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་སྐྱེད་ཅིག་དེ་རྫོགས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་གནང་
 གི་ཡོད།

མདོར་ན་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་ཞེན་བཀག་ནས་ལྷ་ཡི་སྤྱང་ཞེན་བསྐྱེད་དགོས་

བ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ལུང་ཨ་བུ་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་
གནད་དུ་བསྐྱེད་ས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་
གསུང་སྐབས། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་སེམས་སྡེ་དང་། རྫོང་སྡེ། མན་ངག་གི་སྡེ་
ཞེས་རྩ་བ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་སྟོན་སྟངས་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་བྱང་ཟད་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆགས་བོ་དང་
ཡག་པོ་ཞིག་ངས་མི་ཤེས། དེ་དག་གི་སྤྱི་རིས་སྤྱོད་འབྱེད་ནས་བཤད་དགོས་པ་
ཞིག་རེད་འདུག སྤྱི་སྟོན་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པོ་རེད། ཞིབ་ཆགས་
པོའི་ཐོག་ནས་འགོ་རྒྱུ་དེ་གཞུང་ལ་བྱང་ཟད་གོམས་འདྲིས་མ་བྱས་ན་ཁག་པོ་ཡིན།
སེམས་སྡེ་དང་། རྫོང་སྡེ། མན་ངག་གི་སྡེ་བཅས་ལས་ཆེས་བྱད་དུ་འཕགས་པ་ནི་
མན་ངག་གི་སྡེ་ཡིན་ལ། འདིས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཀྱི་རང་མདངས་སམ་སྤང་
ཆ་ཐོད་ཀྱལ་ཀྱི་རྫོང་གཟུགས་ཏེ། གསང་སྟགས་གསར་མའི་ཆོས་རྒྱུད་ལྟར་ན་སྤྱི་
ཐུགས་བྱང་འདུག་སྐབ་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྡེ་ཞིག་དང་། གཙོ་བོ་ནི་
ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་རགས་པ་སྤྱོད་པར་བཞུགས་འགགས་པ་ལ་མི་བསྟོས་པར་
ནམ་ཉིག་སྤྱི་དབུ་བཞེད་པའི་སྤྱན་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་
ཀྱི་རིག་ཆས་བྱུང་ཡོད་པས་ན། ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་མོས་གུས་ཅི་
གཅིག་པའི་སྤྱོད་པ་དེས་སྤྱོད་པ་ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཐོག་དུ་འཁེལ་བའི་
ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་སྟེ། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཅི་མ་
མིན་པར་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་རང་ལ་མངོན་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་

དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེང་སྐབས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། མང་པོ་ཞིག་གིས་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་འོད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཨེ་ཡིན་སྟེ། དཔེར་ན། མཁན་པོ་དག་ཚུང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་དང་། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་བཅས་ནས་རྫོགས་ཆེན་གསུང་སྐབས་བཀའ་རྒྱ་མའི་ཐོག་ནས་གནང་གི་འདུག་པ་ལས། ཡོངས་གྲགས་སྤུན་མོང་ལམ་སྤྱངས་སློ་ལྟོག་རྣམ་བཞི་དེ་ཆོ་འཕྲིན་གསུང་། ལྟོན་འགྲོ་སྤྱད་མ་བཅས་ཏེ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོར་གནང་སྟེ་འཁྲིད་བསྒྲིན་བ་དང་། སྒྲོམས་སུ་བཅུག་པ་དང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་དེ་རིགས་ག་ལེར་གནང་བ་ལས་ཡོངས་གྲགས་བྱུང་བརྟེན་ཆེན་པོར་གནང་བ་ཞིག་མིན། གང་ལྟར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོག་པ་ལྟར་གི་ཞེས་པ་རགས་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་བའི་ཐོག་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་གསུངས་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐད་ཀར་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་དཔར་འཇུག་ཏུ་བྱ་བྱས་པ་སྟེ། རྣམ་རྒྱུན་གསང་སྤྱགས་གསང་མའི་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་དཔར་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉེན་མའི་འོད་གསལ་དཔར་འཇུག་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་འོད་གསལ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་ནས་དེའི་རང་ཚུགས་ཟེན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་ངོས་ནས་དག་དང་མ་དག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེའི་ངོས་པ་དང་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་སྐབས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་སྤྱོད་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན།

མཛོད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཉེན་མའི་འོད་གསལ་སྟོན་པ་འདྲ་མཚུངས་

ལ་སྟོན་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་བྱང་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་
ངོས་ནས་བཤད་ན་ཐེག་པ་དེམ་པ་དགུ་གསུངས་པ་སྟེ། ཕྱི་ཀུན་འབྱུང་འདེན་པའི་
ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཉང་དཀའ་ཐུབ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་བཅས་ནི་རྣམ་
འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གསང་སྤྱགས་ནང་པ་སྟེ་མན་ཨ་ཁུ་ཨ་ཁུ་ཉི་ཡོ་
ག་སྟེ་གསང་བ་དབང་བསྐྱར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་བཅས་ཐེག་པ་དེམ་པ་དགུ་
གསུངས་པའི་ནང་གི་ཐེག་བརྒྱུད་སྟོ་ཡི་བྱུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་བརྒྱུད་པོ་དེ་
རགས་པ་སྟོ་བྱར་བའི་སེམས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཙོ་འདོན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་
ན། མན་ཨ་ཁུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩ་བ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་ལ་
འབབ་ཅིང་དེའི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རགས་པ་སྟོ་བྱར་བའི་
སེམས་སྟོན་ལ་བཅོས་ཀྱི་ཡོད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཁུ་ཉི་ཡོ་ག་ནི་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་དེ་ག་རང་ལ་ཐང་ཀར་དམར་འཇུས་བྱས་ནས་འགྲོ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཟབ་བྱང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཟབ་བྱང་དེ་ལས་སྤྲོ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་རྒྱ་
ཁག་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབས་པའི་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྟེ་ལོན་ཞིང་། རྫོགས་པ་
བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་མཇུག་ན་ངོ་
མཆར་སྟེ་བ་དང་། དད་པའི་སྤྱོད་པ་ལོང་གཡོ་བ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་རང་རང་ཆོ་བོད་དུ་
དེ་སྟོན་ནས་སྐབས་རེ་ཆོས་ལུགས་འཐེན་འབྱེད་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
རྗེས་འབྲང་གཅིག་གྱུར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྲོ་བ་གཅིག་གྱུར། དབུ་མ་

པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐར་ཐུག་འཛིན་པ་གཅིག་གྲུར་ཡིན་ཡང་ནང་གསེས་ང་དང་
 ཁྱོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཐབས་སྐྱོ་
 བོ་ཞིག་རེད་འདུག། དེའི་ཐོག་ཏུ་འཛིན་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་རགས་པ་དེ་
 རྣམས་སྒོན་སྐབས་མགོ་ལོག་ཆེན་པོ་བཅའ་གྱི་ཡོད། བྱེད་སྤངས་ཏ་ཅང་ཐབས་
 སྐྱོ་པོ་དེ་འདྲ་ང་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་སྤྱོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་སྤྲོས་བོད་ལ་རིས་
 མེད་གནང་མཁན་མེད་པ་མིན་པར་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། རྟིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱད་
 པའི་ནང་ནས་རིས་མེད་གནང་མཁན་ཡོད་ལ། ས་སྐྱ་དང་དགེ་ལུགས་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རིས་མེད་གནང་མཁན་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཕྱག་སློལ་ཏ་ཅང་
 ལག་པོ་རེད་འདུག།

དཔེར་ན་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསམ་སྒོ་
 ཞིག་བཏང་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལམ་ཆེར་དྲགས་པོ་བཟ་
 ཞིས་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་མདུན་ནས་གསུང་ཆོས་གསན་པར་མ་བཟད། མདོར་ན་ཏ་
 མགིན་གྱི་ཆོས་འཁོར་སོགས་རྟིང་མའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་གསན་ནས་ཉམས་
 བཞེས་གནང་ཡོད། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཡིན།
 ཁོང་གི་ཡབ་མེས་རྣམས་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱུང་
 དུས་ནས་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་འཁོར་གསན་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་དགེ་
 ལུན་པའི་ཆོས་དང་། གཞན་ས་སྐྱ་དང་རྟིང་མའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་གསན་ཡོད། དེའི་
 ཆེ་དེའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་རིས་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་
 ལྷ་སེར་མོ་བ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གཤམ་པ་ཆོས་རྗེས་མཛད་

པའི་རྣམ་ཐར་ནང་འཁོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་
མཆོག་ནི་ས་སྐྱའི་ཆོས་འཁོར་དང་། མགོན་པོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་གྲུང་
གྱི་མགོན་པོའི་གསང་འཁྲིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ལ་གོང་
ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་རིས་མེད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མཛུན་
སྐྱེ་གོང་མར་ཆ་བཞག་ན། སྐྱེ་མཛུན་སྐྱེ་གོང་མ་དང་ཐུགས་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
རྣམས་ནས་གསུངས་པ་ལ། སྐྱེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་བརྟེན་མཆོག་ནས་གསུང་
ཆོས་གསན་པའི་སྒྲ་མ་སྟན་གྲགས་ཅན་ཁོང་ནས་གསུངས་པ་ལ། སྐྱེ་མཛུན་སྐྱེ་
གོང་མ་ཕྱགས་རོགས་ཞབས་ཁྱེ་བ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་འདྲིམས་བྱེད་དཔལ་
གཅིག་ཆག་མེད་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་རྒྱུ་གི་ཐོག་ནས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་གནང་བ་ནི། དཔལ་ཆེན་དོ་མེ་གཞོན་ལུ་སྟེ་ཕྱར་བ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་
ཅེས་གསུང་རྒྱུན་འདུག་པ་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་སྒར་བོད་དུ་འང་རིས་སྐྱ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྐྱེས་བུའི་ནང་རིས་མེད་གནང་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། ཡང་རང་རང་སོ་སའི་
ཆོས་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་པ་ལས་གཞན་འདྲེས་ལྟར་མེད་པ་གནང་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་
ཡོད། ཅ་བ་ཆོས་རྒྱུད་ཆང་མ་གསན་མིན་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་ཡིན། འོན་ཀྱང་
ཆོས་རྒྱུད་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་གནང་བའི་འབྲས་བུར་ང་དང་ཁྱོད་ཅེས་པ་
དེའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ན་དེ་ནི་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་སྐྱབས་ང་རང་ཆོ་ང་དང་
ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་ས་མེད་པར་ཆང་མ་བཅན་གྱོལ་བ་ཆགས་ཡོད། ང་ཆོ་ཆང་མ་
བསྐྱལ་མགོ་རིལ་ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུང་པ་དེ་བསྐྱལ་ནས་གཞན་གྱི་ལུང་པར་

མགོ་རིལ་རིལ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། མདོར་ན་ཐོབ་གོ་ས་ཞེས་བཤད་ས་བསྐྱད་
མེད་ལ། ང་ཚོ་འཛོད་གཞིས་དང་དགོན་པ་ཞེས་བཤད་ས་དེ་ཅམ་བསྐྱད་མེད།
དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་ང་རང་ཚོ་ཕྱི་ལོ་ཆེག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅུའི་ནང་ནས་བཟུང་
སྟེ་ང་རང་ཚོ་འཛོད་ཆོས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཁུག་དམ་ཆེག་འོ་ཆུ་
གཅིག་འབྲེས་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་རྩོལ་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་འཛོལ་ཞིང་གཞེས་
པ་སྐབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲུག་པ་མཁུག་སྤྲེལ་རིན་
པོ་ཆེ། བདག་ཁྱིའི་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟའང་འཛོལ་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཀམ་པ་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཆང་མས་མཁུག་འཁྱུར་ཆེན་པོ་བཞེས་ཡོད།

ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ནས་དམིགས་བསལ་བོན་
པོའི་ངོས་ནས་འབོད་བསྐྱལ་བྱེད་མཁན་མེད་ཀྱང་བོན་པོའི་འཕྱུས་མི་ཡང་ཡོད་པ་
བཅས་ང་ཚོ་འཛོགས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་མཁུག་པ་མཁུག་ཁྱིམ་གཙང་ཡག་པོ་
ཞིག་བྱང་ན་ཞེས་རེ་བ་དང་སྟོན་ལམ་འདི་འདྲ་བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་ལྟགས་ཀྱི་འབད་
རྩོལ་བྱས་པར་བརྟེན་ད་ཆ་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བྱངས་སོང་བའི་མཆོམས་སུ་ཡར་
རྒྱས་གང་འཆོམས་ཕྱིན་ཡོད། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཆང་མ་དད་པ་དང་
དག་སྦྱང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། དུས་དུས་སུ་ང་ཚོ་རྩབ་
རྩབ་བྱས་ཏེ་སྐད་ཆ་འདྲ་ཆགས་པོ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ཡང་འདྲ་ཆགས་པོ་
བསྟན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དང་དེའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་
ངག་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་རང་གིས་ཁྱེ་བྱུབ་པ་དང་། ལྷན་ནས་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ། གཞན་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་འཆད་སྤེལ་བྱེད་

ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དོན་དམ་པའི་དམ་ཆོག་ལོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན།
དཔེར་ན། ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོར་ཆ་བཞག་ན། ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོར་ས་སྐྱ་
པའི་ཁུངས་ནས་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་མི་དགའ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོང། གང་ལགས་
ཤེ་ན། ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་དགེ་
ལུགས་ཀྱི་དགོན་པར་བསྐྱར་གནང་མཛད་ཡོད་པ་དེས་མིན་ནམ་སྙམ། ས་སྐྱའི་
མཁན་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གི་བྱུང་ནས་ངས་སློམ་རིམ་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དང་། སློམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མཆན་གྱི་ཐོག་ནས་
ཁྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོད་མ་རིགས་གཏེར་ཡང་ཁྱེས་པ་བཅས་ཉ་ཅང་བཀའ་
འདྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། མཁན་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གིས་གསུངས་པར།
ས་སྐྱ་པའི་ནང་དུ་ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོར་སྐྱར་བ་ཞུ་མཁན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལམ་
འབྲས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་ཀྱི་མཁྱེན་བཙུན་འཁྲུག་ཡིག་
དེ་སྤང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་བཙུན་
འཁྲུག་ཡིག་མེད་ཅིང་། མང་ཐོས་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོའི་འཁྲུག་ཡིག་ནང་ཆ་ཆོད་ཡོད་
པ་ཡིན། མཁྱེན་བཙུན་འཁྲུག་ཡིག་ནང་ཆ་ཆོད་མེད་སྐབས་མཁྱེན་བཙུན་འཁྲུག་
ཡིག་ལ་ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོས་ཞལ་སྐོང་མཛད་ཡོད། ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་
ཀྱི་ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོས་ཁ་སྐོང་མཛད་པའི་མཚམས་སུ་སྐྱེབས་སྐབས། ད་ནི་
ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོར་མགོ་སྐྱར་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུང་སློབ་ཡོད་ཅེས་
གསུང་གི་འདུག གང་ལྟར་ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོར་ཅུང་ཟད་མི་འདོད་པ་ཞུ་
མཁན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུད་དེའི་ནང་དུ་སྐྱེབས་སྐབས་ཡཔོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོའི་

གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཡག་པོ་རེད་འདུག
དེས་རང་ལུགས་སུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སླེབས་པ་དང་། དང་
པ་དང་དམ་ཆོག་གཙང་མ་ཡོང་བ་ཡིན།

དུས་ཕྱིས་མཁུན་བརྩེད་དབང་པོར་ཆ་བཞག་ན། དངོས་གནས་རིས་མེད་
གནང་མཁན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱག་སློལ་མཁུན་བརྩེ་
ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་མཆོག་ནས་འདྲིན་པ་གནང་སྟེ། ཆོས་རྒྱུད་ཆང་མ་གནང་གི་ཡོད།
མཁུན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་དེ་ཆ་གྲོངས་ཟིན་ཅིང་། ཕྱག་མཛོད་སློ་
ལགས་དེས་ངོས་ལ་བརྫོད་གསལ། མཁུན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་མཆོག་པར་ཚུར་
ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་དབུ་ལྷ་སྐམ་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་ས་སྐྱའི་ས་ལྷ་དང་།
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དུགས་ལྷ། དགེ་ལུགས་པའི་སེར་མདོག་ཅོད་པལ། དེ་བཞིན་
རྩིང་མའི་དབུ་ལྷ་སོགས་དབུ་ལྷ་འདྲ་མིན་སྐམ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་གསུང་ཆོས་
གནང་བར་ཐེབས་སྐབས་ངེས་པར་དུ་དབུ་ལྷ་དེ་རྣམས་བསྐྱམས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
ཅེས་གསུང་གི་འདུག

དེ་ལྟར་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པར་གསན་བསམ་སྒྲོམ་པ་གནང་བའི་ཐོག་
ནས་རིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ནས་བསྟན་པ་
འདྲིན་སྒྲོང་སྟེལ་གསུམ་ཐད་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པ་གནང་། དེལ་མགོ་
མཁུན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན། ཅུ་བ་ས་དགེ་བཀའ་རྩིང་གང་
ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྤར་བོད་དུ་ཡོད་སྐབས་ཨ་མདོའི་དགེ་ལུགས་པའི་སློ་མ་ཞིག་ལ་
རྩིང་མའི་ཆོས་འཁོར་ཞིག་པར་འབྲལ་གནང་མཛད་པ་དང་། ཚུར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་

གསུང་བདེ་མཆོག་སྤེལ་དོན་ཀྱན་གསལ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་འདུག
ཕྱིས་སྤྱངས་དེའ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མཉུན་ནས་གསུང་ཆོས་མང་
པོ་ཞུས་བ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་གསལ་དགོས་
ཡོད་ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་ངས་མགོ་ཕྱང་ཟད་བཅུགས་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་མཛད་གེའ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་མཐུག་ཆ་ཆང་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་། རྗེས་སྤྱི་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཕྱུ་ཚུགས་དང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་གནང་ནས་བཙོ་བརྒྱད་
ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་ནས་གསལ་བ་གནང་འདུག ངས་ཐོག་མར་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་
མོ་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་བཏོན་བ་དེ་སྐབས་བཙོ་བརྒྱད་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད། དེས་ན་
ང་ནས་བརྒྱད་བ་ཡིན་སྐབས་བཙོ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མཉུན་ནས་འཕྲོས་
ནམས་ལྟོད་ལྟོད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་འདུག དེ་དག་ནི་ང་ཆོས་
མིག་དཔེ་ལྟ་དགོས་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་དགེ་ལུགས་པར་ཆ་བཞག་ན། ངས་སྤང་ནས་ང་ཆོས་རིས་མེད་
བྱས་ཏེ་ཆོས་རྒྱུད་ཆང་མར་རྒྱས་མངའ་ཡོད་བ་ཞིག་དང་། སེམས་ཐག་ཉེ་སོ་ཞིག་
བྱུང་ན་དེས་པན་ཐོགས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉིང་མ་དང་། བཀའ་
བརྒྱད། ས་སྐྱེ་བཙས་ཀྱི་ནང་དུའང་རི་སོ་དགེ་ལྡན་བ་ཞེས་རྒྱང་ཐག་རིང་སོར་མི་
འཛིག་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནམས་ལ་གཟིགས་སྐབ་ན་ཡག་སོ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་
གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེད་སྐབ་ན་ཏ་ཅང་ཡག་སོ་ཡོད། དེ་དག་རང་རང་སོ་སོར་སྐྱན་
མོང་མ་ཡིན་བའི་བྱང་ཆོས་རེ་ཡོད། དཔེར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བ་དང་། བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་ཞེས་བརྟེན་ནས་བཏགས་

པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་མོའི་རྣམ་གཞག་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལའང་མི་འདུག གྲུ་
མཁའ་སྒྲོང་ཆེན་པའི་གསུང་གི་ནང་གསལ་པོ་དེ་ཙམ་མི་འདུག་ལ། ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཏ་
གྲུ་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་གི་ནང་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་པོ་ཞིག་མི་
འདུག འུ་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནང་ལའང་གསལ་པོ་མེད། དེས་ན་དེ་ནི་སྤྱི་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་འདུག བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་
དང་། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་གི་ནང་ཅ་བའི་གནད་ལགག་དེ་དག་
ཆང་མས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། དགོངས་པ་རྟོགས་ཤིང་དོན་མཛོན་དུ་གྱུར་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་གསུང་སྐབས་འབྲེལ་པ་བྱསྒྲུབ་པ་ལྷི་ཏ་ཆོག་གསལ་དང་།
འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གནད་བསྐྱབས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཆོག་ཏུ་ཅང་གསལ་པོའི་ཐོག་ནས་བརྟུར་
ཤིང་ཆང་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྤྱི་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་འདུག

དེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རྟེན་མ། ས་སྐྱ་བཙས་ཀྱི་ནང་ནས་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེའི་གསུང་གཟིགས་སྤྱི་མོང་ན་དངོས་གནས་དགེ་མཆོན་ཡོད་པ་དང་། རང་རང་
དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུར་ཏན་ཏན་པན་ཐོགས་ཡོད། ཡང་
གཉུག་མའི་འོད་གསལ་བཤད་པའི་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གསལ་བ་འདུས་
པའི་རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་སོགས་ཀྱི་ནང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་གསུངས་
ཡོད། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་གྲུ་རྟོག་སྤྱི་ཆོན་ཕྱེ་བ་ནི་སྤྱི་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
རེད་འདུག གཉུག་མའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་གསུང་སྐབས་པལ་ཆེར་རྟོགས་ཆེན་
ཀྱི་གཞུང་ནས་གཞི་ཡི་རིགས་པ་དང་། རོ་བོའི་རིགས་པ། རྩལ་གྱི་རིགས་པ་

སོགས་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱེ་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་གྲོལ་དང་། གཅེར་གྲོལ་
སོགས་གྲོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་
ཞིག་རེད་འདུག དེ་རྣམས་ཚུར་བསྐྱུན་ན་ཉན་ཉན་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སྤྱོད་མ་ཆད་པར་རང་ཉིད་གྱིས་དད་པ་བྱེད་པ་དང་།
དེ་དག་གི་གཞུང་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་དག་སྤང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཐོགས་ཡོད། རྒྱ་
མཚན་འདི་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་བྱས་པ་མིན་པར་
བསམ་པ་རྣམས་དག་གི་ཐོག་ནས་རྙིང་མའི་ཆོས་འཁོར་མང་པོ་ཞིག་ཁྱེད་པ་ཡིན།
བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ཅས་ཁྱེད་རྒྱུ་བྱང་མེད། དེ་ནས་ས་སྤྱིའི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་རྣམས་ཁྱེད་ཡོད། དེ་དག་གིས་དངོས་གནས་པན་
ཐོགས་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །

ཆོས་ཀྱི་གསུང་མཐུན་ལམ་དང་། ཉན་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་བྱད།

དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབས་ཀྱིས།

བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིའི།

སྤྱོད་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན།

དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས།

རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་།

ཐོགས་མཐས་གཞུགས་པའི་སྤྱོད་རྩེ་དང་།

གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལེགས།

ཞེས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་རང་དང་རང་འབྲ་བ་ཆང་མ་མི་
ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་སྐྱབ་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་ཅི་ཙམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བཞིན་ཡོད། རང་གཞན་རྟོགས་གསུམ་སུ་
ཡིན་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱ་ཐོམ་པ་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་ན་བསྐྱབ་དགོས་པ་
ཡིན། རང་ཙམ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་སུ་ལ་བལྟས་ཀྱང་སྐྱབ་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་།
བདེ་བ་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད།

དེས་ན་རང་གཞན་ཆང་མ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ས་ལ་བཞུད་ཐབས་ཤིག་
ཡོད་ན། དེས་པར་དུ་བཞུད་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འབྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེས་མོ་བརྒྱབ་པ་འཕམ་ལུང་བསྟན་ཞུ་མི་དགོས་པར་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་
མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ནང་གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་
པ་དང་། གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱངས་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ། ལྷག་པར་
གསང་སྤགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་གཞི་ལ་ཡོད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཤིག་ལམ་
ཀྱིས་གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེའི་རྒྱས་པ་རྩོགས་སུ་བཅུག་པ་ཞིག་
དང་། རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོང་བའི་ལམ་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུན་དེ་འབྲ་ཞིག་མ་གཏོགས།
གཞི་ལ་མེད་པ་ཞིག་ལམ་ཀྱིས་གསར་བ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མདོར་ན་གཞི་
ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཤིག་རྒྱུན་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་
རང་ལ་རྒྱས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་པ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་གོ་བ་རྩལ་ཟད་ཆགས་ན། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་འབྲ་ཞིག་
ད་ལྟར་རང་ཆོར་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་

དེ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཡང་། གཞི་ཡི་གནས་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་རྒྱལ་དེ་
རིགས་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བསམ་སྒྲོག་གཟབ་ནན་ཞིག་བཏང་ན།
དེ་ནི་དངོས་གནས་ཡོང་ཐུབ་པ་འདུག་བསམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཞིག་ང་རང་ཆོས་
མཇུག་ཡོད། མཇུག་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ང་རང་ཆོ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་གང་
འཆམས་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་གྱུར་སྤྱེས་པ་དང་། ལྷག་པར་ནི་མ་
ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་གྱི་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོན་གྱི་མེས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་དང་། དེའི་ནང་
ཆོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བའི་ཆོས་འདི་འདྲ་ཞིག་
རྒྱུད་གྱིས་པའི་དུས་ནས་མཇུག་ཏེ་དེ་ལ་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་སྐབས་ང་
རང་ཆོར་གྲོགས་པོ་སྤན་བུ་མང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ནི། དེ་སྤྱིར་བཏང་པ་སངས་རྒྱུ་
པའི་ཆོས་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དུས་གཏོང་ལ་
འབག་གྲོན་པ་དང་། མགོ་ལ་རྩ་ཚུགས་པ་སོགས་རྗེས་པོ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་ཆོས་
མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ང་རང་ཆོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་ཡང་། ཞུག་འཐུང་གི་
རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཡོད་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གི་བལྟས་ན་
གང་འདྲ་ཞིག་མཐོང་བ་འདུག་གམ། དེ་ལྟའི་མཐོང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐབས་
བོད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཁྱད་མཆར་ཞིག་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་པ་
མེས་ཀྱི་དུས་ནས་ཡོད་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་འདི་ནི་བསམ་སྒྲོག་

བཏང་། གནས་ཚུལ་ཚང་མ་གྱང་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་འདི་དངོས་གནས་སྒྲོན་
 གུན་ཟད་ཡོན་ཏན་གུན་ལྡན་དང་། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ། རང་གི་སྤྲེག་སྦྱིབ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤངས་པ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་རང་
 ཉིད་འཆོ་བའང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་བཅས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ན་སྦྱིད་པའི་
 སྦྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྦྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་ཅུང་ཅུང་དུ་
 འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། བོད་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་།

དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །

རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །

ཐོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་དང་། །

གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྦྱིང་རྗེ་ཙ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དཔེར་ན། རྒྱན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སམ་དམིགས་
 བྱེད་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱེས་
 པའི་འདུན་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅས་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོར་མ་སྦྱིད་པ་བཟོ་མཁན་དང་སྤྱག་པོ་
 གཏོང་མཁན་ནི་ཕྱི་ཡི་དབྱ་མིན་ལ། ཕྱི་ཡི་གནམ་གཤིས་སོགས་ཕྱི་རྒྱུན་རྣམས་
 ཀྱང་མིན་པར། སྤྱག་པོ་གཏོང་མཁན་ངོ་མ་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་

རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ར་རང་ཆོད་སྒྲིའི་ཞེ་སྤྲུགས་སུ་གནས་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲུགས་པའི་སྒྲོ་ཞིག་མེད་པར་དེ་གཉིས་དང་དུ་སྦྲངས་ནས་བསྐྲད་ན། སྤྱིད་པ་ནམ་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་ར་རང་ཆོར་སྤྲུག་པོ་ངོ་མ་གཏོང་མཁན་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་རང་གི་སྤྱིང་དབུས་སུ་གནས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་དེ་གཉིས་ཡིན།

དེ་གཉིས་ལ་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་ཤེ་ན། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ཏེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་ཡོང་ན། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་དེ་གཉིས་ནི་དངོས་གནས་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡིན།

ར་རང་ཆོར་སྤྲུག་པོ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་འདོད་ཅིང་། སྤྱིད་པ་དང་བདེ་སྤྱིད་འདོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ར་རང་ཆོར་མང་པོ་ཞིག་གིས་དུས་ད་ལྟ་བར་སྤྲུག་པོ་གཏོང་མཁན་གྱི་ཅ་བ་དེ་རང་གི་སྤྱིང་དབུས་སུ་བཅངས་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་ང་ཞེས་གཅེས་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

རང་ལ་གཅེས་པོ་བྱེད་པ་མི་འགྲིགས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་རང་ལ་གཅེས་པོ་བྱེད་
སྒྲུངས་དེ་ནི་སྐྱགས་པའི་གཅེས་པོ་བྱེད་སྒྲུངས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡང་རང་ཉིད་བདེ་
བའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་བསམ་ངན་སྒྲོར་རྩལ་བྱེད་གྱི་
ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཉོན་མོངས་སྒྲུངས་པའི་དབྱ་བཅོས་
པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཞི་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུང་ནས་བྱུང་བ་དེའི་རྩ་བ་
རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས་ཀྱང་། ང་རང་ཆོས་དེ་ཉ་ཅང་
རྩ་ཆེན་དུ་རྩ་བ་ཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབྱང་རོགས་ལྟ་བུ་
ང་ཞེས་བའདི་ང་རང་ཆོར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཚུགས་སུ་བ་དང་། རང་དབང་བཤོ་
གཞན་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་རྩ་ཆེན། མྱིད་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་སྤང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་
སྤང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན་སྤྱི་སྤྱོད་གྱིས་གསུངས་པའི་རྩ་བ་ནི། སྤྱི་རྗེ་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདག་པས་
གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་སྤྱིད་
པོ་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱིད་པོ་ཞེས་བའི་སྤྱག་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་
བྱུང་ན་དེ་ནི་དངོས་གནས་སྤྱིད་པོ་དང་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱག་པོ་སྤྱིད་
གིན་དུ་སྤྱིད་པོ་ཡང་སྤྱིད་ན། སྤྱིད་པོ་དེ་ངོ་སོ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད་དམ། ཡང་
སྤྱག་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད་ན་སྤྱིད་པོ་ངོ་སོ་ཐོན་པ་ཡོང་སྲིད། དེ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་
ན། འཁོར་བར་གནས་ན་སྤྱིད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། སྤྱག་པོ་སྤྱིད་བཞིན་དུ་འཕྲུལ་

སེལ་གྱི་སྦྱིད་པོ་ཡང་བྱེད་བཞིན་དུ་བྱིན་ན་པལ་ཆེར་མི་ཆེ་འདི་ཆ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་
དང་། ཡང་ན་སྤྱག་བསྐལ་སྤངས་ནས་གཏན་གྱི་བདེ་བར་རོལ་དུས་གང་འཆམས་
ནས་ཉི་མ་མདངས་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་མེད་དམ། ང་རང་ཆོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
འདུག།སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་ན་སྤྱག་སྦྱང་རྒྱག་པ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་
གས་ཡིད་ཆེ་མས་ཉེ་མགོ་འཁོར་ནས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་གླེང་བའི་ནང་བསྐྱམས་བསྐྱོན་
ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་ང་རང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་འི་རྩ་བ་འདི་གཉིས་ཡིན་
པས་ཤི་དང་གསོན། ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ། བར་དོ་བཅས་གཞི་འཁོར་བར་འཁོར་
བའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལམ་བཟོད་པའི་
སྐབས་སུ་ཡང་འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་པ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་བྱིན་པ་ཞིག་རང་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་སྐབས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོ་ཆང་
མས་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་གང་སྐབས་ཀྱིས་བདག་པས་
གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྡོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ངོས་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྱེད་དག་སྤོང་ཞིག་ཡིན།
ལོ་བདུན་ཅུ་འཆམས་སུ་སྤྱེབས་ཡོད། དཔེ་ཆ་ཅུང་ཐད་བལྟས་པ་དང་། ཉམས་
ལེན་ཡང་ཐོབ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་ན་ལྟ་ཡི་ནལ་འགྱོར་
སྤོང་གྱི་ཡོད་ལ། དེའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་དབང་ཡང་བསྐྱར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁ་

ཡོད་ལག་ཡོད་ལ་ད་ལྟ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་སྐབས་དེ་
 མ་ཐག་སེམས་ལ་སྦྱང་སྦྱོབས་དང་སྦྱོབས་པ། གློ་ལ་གདེང་བཅས་སྦྱོབས་པ་བྱེད་
 མཁན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ནི་དངོས་གནས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་པན་ཐོགས་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལ་མོས་པ་དང་དགའ་པོ་ཡོད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་འོག་ཏུ་
 རྒྱུད་ཡོད་ཅེས་པལ་ཆེར་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན། ད་དུང་བསྐྱོམ་རྒྱ་བྱུང་ན་ཆོགས་
 ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་རྒྱ་ཆོད་ཐིག་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་བསྐྱོམ་
 ཡོང་ཡོང་གི་མི་འདུག་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མི་ལ་ཁ་ཡོད་
 ལག་ཡོད་ཀྱི་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རང་སྦྱིད་པའི་ཞོར་ལ་རོགས་པ་ཡང་
 སྦྱིད་པ་དང་། ཐ་ན་འབྲུ་སྤྱི་ཚུན་ཆད་སྦྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འཇམ་གླིང་གྱི་
 དོན་ལ་ང་རྩལ་ཉོག་ཆ་བྲགས་ན་ཡག་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་ཆང་མ་སྦྱིད་པོ་འདོད་ཀྱི་
 ཡོད་སྐབས། གང་པན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་སྦྱུང་ནས་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་
 མིན་གང་ཡང་མེད། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་
 འདི་ཉ་ཅང་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཅ་
 བ་ཐུག་གང་ལ་ཐུག་ཅེ་ན། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་པ་
 ཡིན། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དགོས་ངེས་
 ཅན་ལྟ་བུ་མིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ལ་བྱང་

ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེས། དེ་རྗེས་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་དཔལ་མགོན་
འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་མཁན་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཆོ་
ལྷར་ན། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུར་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་རྒྱ་
ཡོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་རྩ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་
འཁོར་བའི་སྐབས་སུ། དངོས་གནས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲོད་རྗེ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་
ཞིག་སྦྱེས་བ་དང་། དེས་བྲངས་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་ཡོང་བ། བྲང་
ཚུབ་ཅེས་རང་སྤྲོད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་སྟེད་པ་དང་། དེ་
ལྷར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། ཉོན་མོངས་དེས་བཞག་པའི་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པར་མ་ཟད། རོ་སོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་པའང་ཡོང་བྱུང་བ། དེ་ལྷར་ཡོང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རོ་སོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་པ་ཞིག་བསམ་སྒོ་འོ་ནང་འཁོར་དུས་བྲང་ཚུབ་དོན་གཉེར་སྒོ་ཡོང་
བ་ཡིན། དེས་ན། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུས་གོགས་བྲས་པའི་སྤྲོད་རྗེའི་བསམ་པ་དང་།
དེ་བཞིན་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་འིན་ཏུ་རྩ་
ཆེན་ཡིན།

ང་རང་ལ་ཉམས་ཐྱོང་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། དེས་པན་ཐོགས་འདི་
ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ན། བྲང་ཚུབ་སེམས་དང་། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐྱོང་བ་རྣམས་
ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན། དངོས་གནས། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས།

དེ་བས་སྦྱོང་ལ་ཀུན་སེལ་བའི།

བྲང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་ཞོན་ནས།

བདེན་ས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལྷག་འགྲུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེས་ན་
མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ་ཀྱིས་གསུང་ནམས་མཛེས་དུས། ཨ་ཅི་འདི་འདྲ་གསུང་འདུག་
བསམ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་ནས་དད་བ་སྦྱེ་བ་འཕགས་ལུལ་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་
ནམས་དང་། བོད་གངས་ཅན་སྦྱོངས་ཀྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་གསུང་ནམས་
མཛེས་དུས་ཨ་ཅི་འདི་འདྲ་གསུང་འདུག་བསམ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ཅ་བ་
བསྟན་པའི་བདག་པོ་ནི་སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ཆང་མའི་ནང་ནས་
ཡག་ཤོས་རེད་དམ་ཞེ་ན། ངས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
ནང་པའི་ཆོས་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་ནམ་ཡང་བརྗོད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་ང་ལ་རྒྱ་མཚན་
ཡོད། སྦྱིར་བཏང་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ནམས་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད།
ཉམས་ལེན་བྱེད་པའམ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་།
དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་ཀྱི་སྒྲོར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་
བཅས་ཆོས་ལུགས་གཙོ་ཆེ་ཆང་མར་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གསལ་
མཚོད་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེ་མིན་ཉིན་རྒྱུད་ཆོས་ལུགས་འདྲ་
མིན་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་སོགས་ཆོས་ལུགས་པལ་མོ་ཆེར་རང་རང་གི་ལྟ་བུ་བར་
ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་ཆན་གཅིག་དང་། ལྟ་བུ་ཀྱི་སྡེ་ཆན་གཅིག་
བཅས་སྡེ་ཆན་གཉིས་རེ་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་ཆན་ཐོག་ནས་འདི་ལེགས་དང་འདི་ཞན་ཞེས་བརྗོད་
རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་པོའི་ནད་
ཀྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྤྲོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་སྤྲོན་གང་ཞིག་ལེགས་དང་
གང་ཞིག་ཞན་བརྗོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། སྤྲོན་ལེགས་ཉེས་ནི་ནད་བྱེ་བྲག་པ་
ཞིག་དང་བསྐྱེད་ནས་ནད་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲོན་འདི་ལེགས་ཞེས་བརྗོད་
ཐུབ་པ་ཡིན། ནད་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོ་དང་སློ་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོན་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་
ཐུབ་པ་ལས། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྲོན་འདི་ལེགས་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ་
རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། རིན་ཆེན་རིལ་བྱ་ཞེས་རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་དང་རྩ་ཆེ་
ཤོས་སུ་ཅི་གི་ཡོད་ཀྱང་། ནད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་རིན་ཆེན་རིལ་བྱས་པན་མི་ཐུབ་
པར། སྤྲོན་དཀྱུས་མ་རིན་ཐང་དེ་ཅུ་མེད་པ་ཞིག་པན་ཅུས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན་ནད་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་སྤྲོན་དེ་ཡག་ཤོས་
ཆགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མི་ལའང་ཁམས་དང་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད། ནང་པའི་ཆོས་
དང་ལྟ་བུའི་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་སོ་འདོད་པའི་ལྟ་བ་ནི་སློ་
འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་འཇིག་
རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་ལྟ་བུ་སེམས་ལ་འཇུག་ཆེ་བ་དང་། ཅུས་པ་ཐོན་ཆེ་བ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་མང་ཅུ་བསྐྱོམ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་
ཡོད། བྱམས་དང་སྦྱིང་རྩེ་དེ་དག་ཆད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་མེད་པ་ལས་ཡོད་པ་
ལེགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་སྦྱེ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ན། དེ་

འདྲའི་ཁམས་དང་མོས་པ་ལྟན་པའི་མི་དེ་རིགས་ལ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་ལྟ་
སྤྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཟབ་ཤོས་ཡིན།

དཔེར་ན། ཁ་ཟས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཐོ་བ་ཐང་པོ་མེད་པའི་མི་ཞིག་ལ་འབྲས་
སྤྱག་སྒྲ་པོ་ཞིག་ལས་འཕྲང་བའི་ལས་དང་སྒྲ་ལ་བ་མེད་ཅིང་། མི་དེ་ལ་འབྲས་སྤྱག་
སྒྲ་པོ་དེ་འཕྲོས་ཤོས་དང་ཡག་ཤོས་ཡིན། ཐོ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་རྒྱ་
ཟས་དང་བོད་ཟས་གང་ཡིན་ཡང་མི་འཕྲོད་པ་མེད། འདི་བསམ་པར་ཆོས་ཡག་
ཉེས་བཤད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད་སྟུང་གི་ཡོད། ཆོས་ཡག་ཉེས་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་
དང་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ར་རང་སྒྲེར་ལ་ཆོས་ཡག་ཤོས་གང་ཞིག་
ཡིན་ཞེ་ན། ནང་པའི་ཆོས་ཡག་ཤོས་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ར་ལ་འཕྲོད་
ཤོས་སུ་ཡོད། ཡང་འདི་གྲོགས་པོ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ལེགས་ཤོས་
གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཡག་ཤོས་ཡིན། ཁོང་ལ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་འཕྲོད་
པོ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ཕན་གྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་ཁོང་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་།
བདག་ཉིད་བདག་གི་ཕལོན་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ན་དེས་པལ་ཆེར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་
མི་སྟབ། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་
དེས་ཁོང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཡག་ཉེས་ཞེས་པ་འདི་ཁམས་
དང་མོས་པ་དང་བསྟན་དགོས་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་ཕན་དང་མ་ཕན་ལ་བལྟས་
ནས་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རང་དགར་བཤད་ན་མི་འགྲིག་ས།
ལེགས་ཉེས་དང་ཡག་སྤྱག་ནི། བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་
དགོས་པ་ཡིན། ཆོར་བ་སྤྱོད་པ་པོ་ཞིག་གིས་རང་གི་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་མ་

འབྲེལ་བ་ཡག་ཉེས་བཤད་སྟབ་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལ་ཡག་ཉེས་ཀྱི་སྐད་
ཆ་བཤད་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

ཡང་ལྟ་བུའི་ཐད་ལྟ་སྟབ་རྒྱས་ཤོས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ནང་བ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་སྟབ་བ་ལ། ངས་ལྟ་སྟབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་བ་ནང་བ་རྒྱས་ཤོས་དང་ཐབ་
ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ཡག་ཉེས་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་བ་ལྟར་བཤད་
སྟབ་བ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་མོས་དང་བསྐྱུན་དགོས་བ་ཡིན། ཡང་
ཁྱེད་རང་ཆོ་འགའ་ཞིག་གིས་་་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱུ་གཞན་
དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཆོས་ཚང་མ་གཅིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་བ་དང་། བོད་པའི་ཁྱེད་དུ་
ནང་ཆོས་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་བ་དེ་ནི་མགོ་གཉིས་མའི་བྱེད་སྐྱེད་ས་ལྟ་
མཐོང་ཉེན་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་སྐོར་ངས་གོང་དུ་གསལ་པོ་བརྗོད་ཐོན་བས་བསྐྱར་
དུ་བརྗོད་དགོས་དོན་མེད།

ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་བ་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་གསུངས་དགོས་དོན་གང་
ཡིན་ནམ། ནང་བར་ཆ་བཞག་ན་ཆོས་ཡག་ཤོས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། ཆོས་
ཡག་ཤོས་དེ་གསུངས་ན་འགྲིགས་བ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་བ་གསུངས་དགོས་དོན་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་གསུངས་བ་ཞིག་ཡིན་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ནང་ལའང་སེམས་ཅམ་
པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུངས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། འཁོར་ལོ་བར་བ་གསུངས་
རྗེས་མདོ་སྒྲེའི་དགོངས་འགྲེལ་གསུངས་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལའང་ཡང་

མིང་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་ནས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་དོན་
མེད། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ནང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་
ཡིན་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆ་བཞག་ན་འགྲིགས་ཀྱང་། གཞི་ནས་དེ་ལ་མཆོན་
ཉིད་གསུམ་དུ་སྤྲེལ། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་།
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་
གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད། འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་བཅེ་བ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ལ་པན་དང་མི་པན་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་རེད་ཅེས་དེ་ཁོ་ན་གསུངས་ན།
མི་ཁག་གཅིག་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འཆོམས་པས། མི་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་
དང་བསྐྱུན་ནས་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྤྲེལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་
མ་བྱུང་ཆ་སྤྲེན་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་མིན་ང་རང་ཆོ་དེགས་འགའ་ཞིག་གིས་ང་ཆོ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན། ཁོང་ཆོ་
ཐེག་དཔལ་བ་རེད་ཅེས་སྐྱེ་འབེབས་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སར་མཐོང་རྒྱུ་
བྱས་པའི་འབྲས་བུར་ཐེག་དཔལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐེག་ཆེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་ཆོས་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཆགས་པ་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ་
དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། སྟོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྒྱལ་སྐྱུ་ཞི་བ་ལྟ་

བཅས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་ཟུ་ཚུགས་ནན་པོས་
གསུངས་ཡོད། གང་འཆམས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་མནའ་སྐྱེལ་དགོས་པ་ཆགས་གྲབས་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྙིང་པོ་གང་
ཡང་མེད། ཐེག་དམན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལས་
བརྩམས་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན། དེ་དག་སློང་ང་འཆམས་ཤིང་འཕྲོད་པ་
རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ཐབ་ཤོས་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་རང་ཡལ་བར་དོར་གཞན་
གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་ཞེས་བཞུགས། དེ་ནི་སྤང་བར་མི་འགོ་བའི་སྤང་ཆ་རེད་
ཅེས་ཉན་རྒྱ་མིན།

དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་
ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་རྩལ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ཡོད་ལུགས་གསུངས་པ་འགྲིགས་པ་ཡིན། དགོས་པའི་དབང་གིས་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན། ཁྲིད་རང་གིས་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་
འགྲིགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་རྩུབ་གནང་བ་
ཞིག་མིན་པར་དོན་དངོས་ལ་གནས་མེད་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེས་ཏེ་
ཐེག་དམན་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ཅ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱ་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལེགས་
སྤྱར་ཐོག་གསུངས་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་

ཐོག་གསུངས་པའི་ཆོས་དམན་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ནོར་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཚུར་སྐྱར་ན་ཡང་།
རྟིང་མ་དང་གསར་མ། གསར་མ་ལའང་བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་། ས་སྤྱ། དགེ་ལྷན་ཏེ་
བཀའ་གདམས་གསར་རྟིང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐོ་ནང་བཅས་འབྲེ་མིན་
མང་པོ་ཡོད། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པར་ཆ་བཞག་ན། གདམས་ངག་ཐད་སྤང་དབེན་
གཞུང་གསུམ་ཞེས་སྤང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་གཅིག་དང་། དབེན་སའི་རྒྱུད་པ་གཅིག་
དབུས་ཀྱི་གཞུང་པའི་རྒྱུད་པ་གཅིག་བཅས་སྤང་དབེན་གཞུང་གསུམ་ཞེས་བ་ནི་
ཨ་མ་དོའི་ཁྲ་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་མིན་སྤང་དབེན་གཉིས་རྒྱུད་པ་
བརྗོད་ན་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ལྷན་སྤང་གཉིས་བྱང་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་བྱུང་ན་
མི་འགྲིག་པས།

དངོས་གནས་ཐེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྟན་པ་འཛིན་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི།
ཐེ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའི་འཆད་ཉན་ཡིན། དེ་དུས་ད་ལྟ་
བར་དུ་མ་རྩལ་པར་གནས་པ་ནི་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཆང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་ཞིང་།
དེ་མིན་དབུས་གཙང་གི་ས་ཁུལ་གཞན་ལ་པལ་ཆེར་མཐོང་རྒྱ་མེད། ཐེ་རིན་པོ་
ཆའི་གསུང་འདུམ་པོ་ཏི་བཙེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་སྤྱོད་པ་བསྟོན་ནས་ལེགས་བཤད་
བསྒྲིགས་པ་ནི། གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་འདི་གཅིག་ཡིན། དེའི་ས་བཙད་
བསྐྱས་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱོད་སྤྱུ་གྲུ་སོགས་ཀྱང་ཐེ་རིན་པོ་ཆེས་ཏ་ལས་དགོས་
པ་ཞིག་བསྒྲིགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཆོག་འགྲེལ་གནང་སྤངས་ཁོ་ན་ལ་ཏ་ལས་
དགོས་པ་ཞིག་འདུག དེ་བཞིན་སྟེང་མཆན་དང་། འོག་མཆན། ཟུར་མཆན་བཅས་

བ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་མང་
དུ་བྱུང་བ་དེ་རྒྱད་པ་ལྷ་ཆང་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ད་
ལྟ་བར་དུ་གནས་ཐུབ་པ་ལས། དེ་མིན་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤང་དབེན་གཞུང་
གསུམ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡག་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་ནང་གསེས་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་
དང་། བཞ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ། ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་
ཡིག་ཆ། དེ་མིན་སེར་སྤྲད་ལྷ་ཆང་གི་ཡིག་ཆ་དང་། བྱང་ཅེའི་ཡིག་ཆ་སོགས་ལྷ་
ཆང་སོ་སོ་ཡིག་ཆ་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་འགོ་གི་ཡོད། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
གསལ་གྲིང་གི་བཞ་ཆེན་ཡིག་ཆར་ཐུགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིག་ཆ་སོ་
སའི་ཐོག་ནས་འགོ་སྤངས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

བཀའ་བརྒྱུད་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་རྒྱུད་བརྒྱུད་སོགས་
ནང་གསེས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། རྟོང་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཀའ་མ་དང་། གཉེར་མ།
གཉེར་མ་ལའང་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་དག་རྣམས་གཅིག་ལས་གཅིག་ཟབ་
བ་དང་། ང་ཡག་ཁོ་སྤྲུག་ཅེས་པའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ན་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་སྟེ་
ལབ་ཏུ་ཟད། ཆེ་ས་ནས་ང་རང་ཆོའི་ཆོས་རྒྱུད་སོ་སོས་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་
གིས། དཔེར་ན། རི་བོ་དག་ལུགས་པ་ཞིག་གིས་དག་ལུགས་པ་ཡག་པོས་ཡིན།
དེ་མིན་རྟོང་མ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ་བཅས་ཡག་པོ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་ནི་
སྤྲུགས་ཉགས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་རྟོང་མ་ཞིག་གིས་དག་ལུགས་པ་དང་། ས་
སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་བཅས་ཡག་པོ་མེད་ཚུ་ལ་བརྗོད་ན་དེ་ཡང་སྤྲུགས་ཉགས་

བསྟན་བཡིན།

དངོས་གནས་ང་ཆོ་མི་སྒྲེར་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་བ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས། དཔེར་ན། མི་ཁ་གས་འོ་ནང་གི་ལྷ་ལྷ་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། སེམས་ལ་འཕྲོད་ཆེ་བ་ཡོང་བ་དེ་ལ་འོ་ནང་ཐབ་ཤོས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁག་གཅིག་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུངས་འཕྲོད་ཤོས་ཡོང་བ་དེ་ལ་དགེ་ལུགས་བ་ཐབ་ཤོས་ཡིན། ཡང་ཁག་གཅིག་ལ་རྒྱུགས་བ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ངམ་ལྷ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཞིག་འཕྲོད་ཤོས་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་དེ་ཐབ་ཤོས་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་ཐག་སོ་སོ་ལ་བལྟས་ནས་ང་ལ་འདི་ཐབ་ཤོས་དང་འཕྲོད་ཤོས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས་བཡིན། རང་སྒྲེར་ལ་འཕྲོད་ཤོས་དང་ཐབ་ཤོས་ཡོད་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ཆོས་འདི་ཐབ་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ་དཔེར་ན། རི་བོ་དགེ་ལུགས་བ་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྩིང་མ་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ། བཀའ་བརྒྱད་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ། ས་སྐྱ་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་ཞོར་འཁྱུལ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ཆང་མར་དད་བ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ང་རང་དེ་ལྟར་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། རྒྱོང་ཆེན་གྱི་གསུང་ལ་ལྷ་སྐབས་ཨ་ཅི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བ་རེད་འདུག་བསམ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་། རིགས་གཏེར་ལ་ལྷ་སྐབས་སྤྲོད་པའི་བས་འདུག་ཚུལ་སྒྲོར་རྣམས་ཏ་ཅང་རྒྱས་པོ་འདུག་པས། དེ་འདྲའི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བ་རེད་བསམ་བ་དང་། ས་སྐྱ་བརྗོད་པའི་སྤྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་སྤར་འདི་ལ་བསྟན་བཅོས་གཟེ་མ་ར་མགོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་

གསུངས་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ནང་གང་སར་ཐོག་ཟུག་བཏང་གནང་ཡོད་
སྟབས། བསྟན་བཅོས་གཟེ་མ་ར་མགོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་འདུག ས་པཎ་གྱི་སྟོམ་
གསུམ་རབ་དབྱེ་ནི་ཞལ་ཏ་ཅང་ཆ་པོ་དང་། གང་ས་གང་དུ་སྟོན་བརྗོད་ཐོག་བྱ་རེ་
གནང་བ་བཅས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་རེད་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད།

གཞན་ཡང་མང་ཐོས་སྤྱ་སྤྱབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། མཁྱེན་བརྟེན་དབང་ཕྱག་
གིས་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱ་རྒྱ་རོས་འཛིན་སྐབས་གཅིག་གིས་དོན་དམ་རེད་ཅེས་
གསུངས་པ་དང་། ཅིག་ཞོས་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་
མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེད་བསམ་པ་ལས། གཅིག་ཡང་དག་པ་
དང་ཅིག་ཞོས་ནོར་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་མེད་ལ། བརྗོད་པའི་སྟོབས་པའང་མེད།
བརྗོད་ནི་དགོས་དོན་གང་ཡང་མི་འདུག ཡང་དུས་རྒྱུན་རི་པོ་དགེ་ལུགས་པའི་སྤྱ་
མ་ཆད་ལྟར་དུ་འཕོད་པའི་གསུམ། དཔེར་ན། སྐབས་རྗེ་པ་པོར་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་གི་ནང་།

ཕྱག་རྫོགས་གསེར་དདུལ་དེ་བསྟོམ་ཡང་། །

རྟག་ཆད་གཡང་ས་རུ་སྤྱང་འདུག །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་འགྲིགས་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་སྟོན་མ་ངས་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ཐོག་མར་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་ནོར་འཁྲལ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཡོད། དེ་ལྟར་
སྤྱི་མ་སྟོམ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡག་པོ་མི་འདུག ཕྱག་རྫོགས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་ཆེན་གསེར་དདུལ་བསྟོམ་སྟེ་རྟག་ཆད་གྱི་གཡང་རུ་སྤྱང་
འདུག་ཅེས་བཀའ་མོལ་འདི་ལྟར་གནང་ན་ཏ་ཅང་གི་ཉེན་འགན་ལྡིད་པོ་ཡིན། དེ་

སྒྲོང་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དེ་ཡག་པ་ཡོད།

བྱག་རྩོགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཅིང་། །

འགྲོའོང་གཟུགས་ཅན་སྟར་མེད་དང་། །

མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་རྒྱ་འདྲའང་། །

གཟུགས་སྤྱ་མ་བྱུང་གསལ་རིག་ཅམ། །

སྟོང་ལ་བདེན་སྟོང་སྒྲོམ་འཆང་ཞིང་། །

སྒྲོགས་སྒྲང་གྲགས་པ་སོགས་གྲིས་ཀྱང་། །

དེ་ཉིད་མ་མཐོང་སྤྱ་བ་མཆོད། །

ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཡོད། བྱག་ཆེན་དང་། རྩོགས་ཆེན། གསལ་སྟོང་
རྒྱང་འབྲུག་ཅེས་གསུངས་ནས་དོན་དངོས་ངོས་འཛིན་སྐབས། འགྲོའོང་གཟུགས་
ཅན་སྟར་མེད་དང་། །དེ་བཞིན། མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་རྒྱ་འདྲ་བཞུགས་སྤྱ་མ་
བྱུང་གསལ་རིག་ཅམ། །ཞེས་རྩོགས་ཆེན་རང་ཉིད་གྲི་གཞུང་ལ་ཆ་བཞག་ན།
གསལ་རིག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅམ་བསྐྱོམ་ན། གཟུགས་ཁམས་སྤྱ་འཐད་པ་དང་།
དེ་ལས་སྒྲག་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སྤྱ་འཐད་ཅེས་བའི་གོལ་ས་གསུང་གི་ཡོད།
ཏད་དེ་བ་བཟང་ཐལ་ལེ་ཞེས་བའི་སེམས་གསལ་རིག་ཏད་དེ་འཛིག་པ་ཅམ་གྲིས་
མི་ཆོག་པར་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་བཟང་ཐལ་དེ་སྒྲ་མ་ཉམས་སྟོང་ཅན་གྲིས་བསྐྱོན་
པ། སྒྲོབ་མ་བསོད་ནམས་ཅན་ལ་ངོ་འཕྲོད་དེ་ཉམས་སྟོང་སྒྲེས་བའི་ཐོག་ནས་
བསྐྱོམ་རྒྱ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས། ཅི་ཡང་མི་རྟོགས་པར་སེམས་སྤྱ་མའི་རྩེས་མི་
མཐུད། སེམས་ཕྱི་མའི་སྤྱན་མ་བསྐྱུས་པར་ད་ལྟའི་སེམས་སོ་མ་མ་བཅོས་པ་

འདིའི་སྟེང་སེམས་གསལ་རིག་ཅམ་དེ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཅམ་ལ་རྫོགས་པ་མིན། གུང་
ཐང་ཆང་གི་གསུངས་པ་ནི། ཐུག་རྫོགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཕྱིར། །མཐོང་བྱ་
མ་མཐོང་རྒྱན་འབྲ་བ། །གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་གསལ་རིག་ཅམ། །སྟོང་ལ་བདེན་
སྟོང་རྫོམ་འཆང་ཞིང། །གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ལུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟ་གུང་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་ནང་ས་སྐྱེ་དང་།
བཀའ་བརྒྱུད། རྟིང་མ་བཅས་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་འདོད་ཚུལ་བཅས་བཀོད་པའི་
རྗེས་སུ་དགེ་ལུགས་པ་ལ།

ད་ལྟ་རང་དེ་ཡི་སྟོ་གསལ་འགའ་ཞིག །
ཚུགས་སུ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྟེན་ལ་ཞེན་པས། །
སྒྲིང་བ་མིང་མིང་འདི་རང་སོར་བཞག་ནས། །
དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྒྲིང་སྟེ། །

སྐྱིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །
ལང་ལང་མིང་མིང་འདི་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །
གནད་འགག་མི་ཕྱིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ཡང་། །
ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་སྒོས་དོགས་འདུག་གོ། །

ཡོད་ཅིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲའི། །
རོང་རོང་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྒྲིང་། །
པ་མ་མཛེལ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲལ་མེད་བག་ཐེབས། །

འངས་འངས་སྤྱིད་སྤྱིད་ཅིག་ཡིན་པར་སྒྲུང་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟེན་འབྱུང་ཟླ་མོ་ཞེས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་
ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་
མང་ལ་གཏུགས་རེད་འདུག་ཅིང་། རོས་གཅིག་རྟེན་འབྱུང་ཟླ་མོ་བཤད་གྱི་ཡོད་ལ།
རོས་གཞན་ཞིག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཤད་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་རང་ཆོའི་
སྒྲུང་བ་ལིང་ལིང་དེ་དོན་ལ་གནས་ཡོད་ན་དེ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་
སྒྲུང་གི་ཡོད། དེ་རྟེན་འབྱུང་རེད་མི་འདུག་ཅིང་། དེར་བརྟེན། རོང་རོང་ལགས་འདུ་
ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྒྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་
ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱི་ཡིད་
འཕྲོག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་། བྱད་པར་དེ་ཙམ་མི་འདུག་ དེས་ན་རང་ཆོའི་ཆོས་
ལུགས་ཆང་མ་ལྟ་གྲུབ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་གཉིས་སུ་སྤྲེལ་ནས། རང་ཆོའི་ནང་པ་
ནང་པ་ན་ཚུན་ཙམ་མིན་པར་ཆོས་ལུགས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་འདི་ཟུམ་པ་དང་
འདི་དམན་ཞེས་བརྗོད་སྟབས་སྒྱུ་ཁྲུ་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་དག་
སྒྲུང་ནིར་བྱའི་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཞིག་གེད་སྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། །

ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བའི་སྒྲོན་མེ།

ཐོག་མར་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་གཞི་ལུང་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས། བྱད་རང་
ཆོས་ལུ་བ་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་ལྷགས་པ་ཆོའི་ནང་དེ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་སྤྱོད་དེ་ཙམ་གོ་
སྤྱོད་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་ཆ་བཞག་ན།

ཆོས་འཆད་ཉན་གྱིད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཙམ་མེད། དེ་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་
ནས་ཡོང་བ་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱང་དད་བ་དང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་འགྲོ་སོང་མང་
པོ་བཏང་སྟེ་ཐག་རིང་ནས་ཡོང་བ་དང་། སྐད་བརྗེ་མ་འཕྲོད་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་
པས། ལུང་སྟོན་སྐབས་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཐོག་བསྐྱར་པའི་དཔེ་ཆ་ཡོད་ཆེ་རུང་
ཟད་དཀ་པ་ལས། དེ་མིན་གོ་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཉིན་རེའི་ཆོས་སྤྱོད་གྱི་ཐོག་
མར་བཤད་པ་རུང་ཟད་དེ་བྱས་ན་བསམ་བ་བྱན་བྱུང་། དེ་ལྟར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་རོ་སྟོད་བྱས་ན། ང་ཆོ་ཆང་མས་དུས་རྒྱུན་འདོན་བཞིན་པའི་ཨོ་ཡེ་རྩ་
ཞེས་སོགས་གྱི་སྐད་སྤྱོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་འདི་ལྟར།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས། །

ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དོན་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་དེས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་ལ་
ཉེ་སྤྱིར་སྟོ་ཡི་ཡུལ་དུ་འབྱུག་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྟོ་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་ཤེས་
པར་བྱ་བའམ། རང་འཇལ་གྱིད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོད་མེད་
གཞི་ལ་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་ཡོད་པའི་ཆོས་ལའང་འགྱུར་བ་
འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། འགྱུར་བ་འགོ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་བཅས་རིགས་གཉིས་
ཡོད། འགྱུར་བ་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་གང་གི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་འགོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན།

འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དེ་མིན་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་གིས་
 འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་པལ་ཆེར་མིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིར་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་མདུན་ངོས་ཤིང་གི་ལོ་མ་རྣམས་ནི་དབྱིད་ཀའི་དུས་སུ་ཉིན་རེ་བཞིན་
 དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་རང་རང་ཆོས་མངོན་གསལ་
 རྟོན་པོའི་ཐོག་ནས་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཁ་སང་ལས་དེ་རིང་ལོ་མ་ཅུང་ཟད་རིང་བ་
 ཡོད་པ་དེ། རང་རང་ཆོ་མི་ལྟར་མདང་ཁུབ་མཆན་གང་འགྱུར་བ་མ་བྱིན་པར་ཉལ་
 བས་བསྟན་པ་དང་། ད་ནང་སྤྱོད་ནས་ལངས་སྐབས་གཞི་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་འགོ་
 ཚུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། ལོ་མ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ཚུ་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་རིང་
 ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པའི་རང་དུ་གནས་ཡོད། ཚུ་ཆོད་ཉེར་བཞི་དེ་ཚུ་
 ཆོད་གཅིག་དང་། ཚུ་ཆོད་གཅིག་དེ་སྐར་མ་གཅིག་སྐར་མ་གཅིག་དེ་སྐར་ཆ་
 གཅིག་སྐར་ཆ་གཅིག་དེ་ཡང་དུས་བྱ་བ་རྒྱ་སྐབས་དང་། ལྷོང་སྐབས་དུ་བགོས་པའི་
 དུས་ཆོད་ཀྱི་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས་མངོན་གསལ་རྟོན་པོའི་
 འགྱུར་བ་སོང་བ་དེ་མཐོང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཚུ་ཆོད་སྐར་ཆ་རེ་རེའི་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་
 མངོན་གསལ་རྟོན་པོའི་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་མེད་པར་
 གྱུར་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྐྱོད་ཅིག་སྐྱོད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ར་
 རང་ཆོས་མིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཆོད་དཔག་བྱས་ན་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།
 དེ་ཅུམ་དུ་མ་ཟད་དེར་སྐབས་ཆེ་ཤིས་གྱིས་རྣམས་རྣམས་མཐོང་ཐོག་དུ་བལྟས་ཆེ་
 ཤིས་ཀྱི་ཡོད། སྤར་བ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་ག་དུས་ཡིན་ཡང་

གཡོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཤིག་ལས་མེད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་པ་
 སངས་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ནས་མི་རྟག་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མི་རྟག་པ་ལའང་སྤ་
 རགས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་ནི། ང་རང་ཆོས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
 བསྐྱོམ་པ་དེ་མི་རྟག་པ་རགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་
 བྱི་སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གི་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་
 དེ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་མེད་ན། མཐར་འཁྲིག་པ་དེ་
 ཡང་པལ་ཆེར་བཤད་སྟབས་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། སྤྱིར་མེད་པར་སོང་བ་ཡོད་ལས་ཆེ།
 དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཞིག་ནས་དེའི་སྤྱིང་གི་བྱད་ཆོས་རྣམས་འགགས་འགྲོ་བ་དང་།
 བྱད་ཆོས་ཀྱི་གྲས་སུ་རྟག་པའང་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་ཡིན། དཔེར་ན་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་
 བྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཤིག་གི་བྱད་ཆོས་རྟག་པ་དེ་འབྲུ་ཞིག་འགགས་འགྲོ་བ་ཡོང་
 བ་ཡིན། མདོ་དོན་རྒྱན་ལྟ་བུ་འགགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ཞིག་ཡོང་
 བ་དེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཁྲིག་པའི་སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡོད་པས་ན་དེ་ཡོང་གི་
 ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཁྲིག་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྐབས་
 སུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཁྲིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་དེ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་མིན་པར་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་འཁྲིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 དེ་ཉིད་འཁྲིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལས་འཁྲིག་བྱེད་གཞན་ཞིག་ལ་རག་པུས་པ་ཞིག་མིན། དེས་ན་

དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན། འདུས་ཤིང་བྱས་པའི་
 ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་
 བདག་ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་ཡོང་
 བ་དེ་རང་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
 བན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་གས་ནས་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འགྱུར་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་
 དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་ཡང་། འབྲས་བུ་དེ་གསར་དུ་འབྲུབ་
 བ་ལ་ཐན་འདོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཅས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་ཐོག་ནས་
 བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། དངོས་པོའི་ཆོས་ཤིག་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རྒྱན་གསར་
 བ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། རིགས་རྒྱན་དེ་འགགས་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་།
 དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་ཐོག་ཏུ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། རྣམས་རྒྱན་དེ་སྤར་ནས་ཡོད་
 བས་རྣམས་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མ་འཛོག་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། དེ་རིང་རང་ཆོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་སྤྲ་འདི་དག་ཀྱང་།
 ཤིང་འདི་དག་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲ་རོལ་ནས་ཤིང་འདིའི་རྣམས་རྒྱན་ནི་ཤིང་སྤྲ་མའི་སོན་
 གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཤིང་སྤྲ་མའི་སོན་དེ་ཡང་ཤིང་དེའི་སྤོན་གྱི་རྒྱན་ནས་
 ཡོང་བ་བཅས་འདི་ལྟར་ཡར་དེད་ན་ལོ་འབྲུམ་སྒྲག་དང་། ས་ཡ། བྱེ་བ། དུང་སྤར་
 བཅས་ཡར་དེད་ཆེ་དེ་རིང་རང་ཆོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་བྱེ་བྲག་བ་འདིའི་རྣམས་
 རྒྱན་དེད་ན། འཛམ་གླིང་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་སྐབས་ནས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་

ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡར་དེད་ན་འཛམ་གླིང་མ་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས་སྟོད་
མཁའ་དབྱིངས་སྟོང་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པའི་རྩལ་ལས་ནམ་མཁའི་རྩལ་
སྤར་བ་དེ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྤར་སྟོངས་པའི་
ལྷལ་ནས་ཡོང་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རྩལ་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་
ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས། རྩལ་རྟེན་དང་པོ་དེ་རྟག་པའི་རྩལ་སྤར་
བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མི་ཐུབ་ལ། རྩལ་མེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་མི་
ཐུབ། དེ་ལྟར་བཤད་ན་མི་བདེ་བ་ཡོད། དེས་ན་རྩལ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན། རྩལ་མེད་
ལས་སྐྱེས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཐོག་མ་དེ་རྩལ་མེད་ལས་སྐྱེ་ཆོག་ན། ད་ལྟ་
ཡང་རྩལ་མེད་ལས་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། ཡང་རྟག་པའི་
རྩལ་སྤར་ཀྱང་སྐྱེས་མི་ཤེས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྩལ་འབྱུང་བ་འགྲོ་གི་
མེད་ན། དེའི་འབྲས་བྱ་ལ་འདྲུང་བ་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་
ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་
ཡིན་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མི་རྟག་པའི་རྩལ་སྤར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན།

ཡང་ང་རང་ཆོའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་མིས་དབྱད་པ་བྱེད་སྐབས། རྩལ་རྟེན་
མཛོན་གསལ་དོད་པོར་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་དང་། འཛོན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་སྤྲེལ་ས་
སྐབས། སྐབས་རེ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བཀོད་པ་རེད་ཅེས་འབྲེལ་
བཤད་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་ཀྱི་འབྲུབ་

མཐའ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་རང་གི་
སྐྱབས་གནས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་ཡར་བཙེ་བ་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་བཀོད་
པ་པོས་བཀོད་པའི་སྒྲོན་དང་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནང་པན་ཚུན་ལ་འདར་བཙེ་བ་བྱེད་
པ་བཅས་གྱི་ཐོག་ནས་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་
ཡོད་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་རྗེ་ལྟར་ཡང་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་
པན་གྱི་ཡོད་པས་དེས་འགྲིགས་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ཞེས་བ་དེ་
ཡིན། མདོར་ན་མི་ཡ་རབས་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མི་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་པ། གཞན་ལ་པན་སེམས་བྱེད་དགོས་པ། མི་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་དགོས་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་འདུག། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཁས་མི་ལེན་རུང་ཆེ་འདི་ལ་
ལས་བཟང་པོ་ཞིག་བསགས་ན། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་པན་རྒྱ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞེས་བ་དེ་
བཞག་ན། ད་དུང་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་
པོ་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་མིན། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་
རྟག་པ་ཡིན་དང་མིན། དེ་གང་ལ་འདར་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བ་ཞིག་ཡིན་
མིན་སོགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་རྟོག་བྱ་རྒྱུར་ཟད་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་སྤྱིར་བཏང་
མཐོང་ཆོས་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་
ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་གིས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟོང་གི་རྟོག་བྱ་འདི་དག་
བཟོས་པ་བརྗོད་རྒྱ་རྒྱུར་ཟད་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་

བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་དཔྱད་འབྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་
བཤད་ལྡང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཁག་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་འདིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་
གིས་སྒྲོ་ཡི་གཡོ་བ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་འདིག་རྟེན་འདི་བཀོད་པ་མིན། འོ་
ན་འདིག་རྟེན་རི་ལྷང་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་
རྣམས་རྒྱན་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འོག་ནས་འགྱུར་བ་
འདྲ་མིན་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་ཐོག་མར་མ་ཆགས་པའི་གོང་དུ་
རྒྱལ་མན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཁ་གཅིག་
ས་རྩོ་རི་བྲག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་གཅིག་ལྗོན་ཤིང་སོགས་སུ་འགྲོ་བ། ཁག་གཅིག་
སོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོ་བ་སོགས་མཐར་ང་ཆོའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོ་བ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱལ་མན་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་
གིས་རྣམས་འགྱུར་འདྲ་མིན་ཐོན་པ་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་རྣམས་འགྱུར་
འདྲ་མིན་ཐོན་པ་དེའི་ནང་ནང་བ་ཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ་སྒྲོ་སྤྲོས། བཅུད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་གང་དུ་གནས་སའི་སྤྱོད་ཀྱི་བཀོད་པར་འགྱུར་བ་འདྲ་མིན་འགྲོ་བ་
དེ་ཡང་ནང་བ་ཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཡིན།
དཔེར་ན། ས་ཆ་འདིར་ཤིང་འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་གཤིས།
རྒྱ་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤིང་གི་རྣམས་འགྱུར་མི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
ཤིང་འདི་འདྲ་ཞིག་ས་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་དང་། དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་
སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་གཅིག་དང་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཞིག་མེད། དེ་དག་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་ལས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡོད་སྐབས། སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ལས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱུ་གཅིག་ནང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། ང་ཆོ་སེམས་ལྷན་གྱི་ཕྱང་པོའི་འགྲོ་སྐབས་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། སེམས་མེད་བཅས་པོ་ལ་འདྲ་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་གང་ལ་བརྟེན་སའི་ཆོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་སྐབས། ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་གསུང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུ་གཅིག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས། དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་གཅིག་ཅེས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་འདི་ཅས་གསུངས་པའི་སྡེ་ཆན་གཅིག་དང་། ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མཆོན་ལ་སྦྱར་ན། ཡོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་སྡེ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ཡོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ང་ཆོར་འབྲེལ་བ་

ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོས་གཤམ་ཡག་པོ་ཆེན་པོར་བཅི་བ་ནི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་ཡིན།
 བདེ་སྤྱད་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས། དེ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཤོད་རྒྱ་པལ་ཆེར་མེད། ནང་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་མཚན་ཤོད་རྒྱ་མེད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་
 སེམས་མེད་བཅས་པོར་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་འདི་ག་རྟེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་
 ཤོད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་བཅས་ཅི་ལྟར་བྱས་
 ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ཤོད་རྒྱ་གཞན་མེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་འདི་གཞི་ལ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚན་རིག་
 པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གཞི་ཡི་རང་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཁས་སྐྱེས་
 རེས་རེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་ཀྱི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡོང་མིན་ལ་བསམ་
 སློབ་གཏོང་དགོས། དངོས་པོའི་ཆོས་རང་རང་ལ་རྒྱས་པ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་
 ཡོད་པ་དེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལའང་དཔག་ཆོད་ཀྱིས་སྦྱོར་བྱུང་གི་
 རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་བ་ཡིན། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་རེས་པན་ཚུན་
 བསྐྱེད་པས་པའི་ཐོག་ནས་རྣམས་འབྱུང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་ནང་གི་ཤེས་པ་འཇམ་ཆོར་བ་ལ། འདྲུ་ཤེས་ཀྱིས་ལུལ་རིག་པའི་
 ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་དང་བཏང་
 སྟོམས་གསུམ་ཡོང་བ་ལས། ཆོར་བ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་
 པ་ཞིག་རང་གི་རང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་།
 ང་ཚོར་གནད་འགག་གང་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས། བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ང་ཚོར་

དགོས་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་དེ་ང་ཚོར་མི་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བདེ་བ་དང་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། ང་རང་ཚོའི་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་ནས་
བཟུང་སྤྲེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་
འདོད་པའི་དབང་གིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་རྒྱག་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་མི་ལ་ཆ་
བཞག་ན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་འདས་པའི་ལོ་ཁྲི་སྟག་དང་། འབྲུམ་སྟག་ཁ་ཤས་
ཀྱི་ནང་ཉ་ལས་དགོས་པའི་འགྲུར་བ་འགོ་བ་དེ་དག་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེལ་མི་འདོད་པའི་འཁྲུགས་རྒྱུན་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་རིམ་པར་བརྒྱབ་
སྤྲེ་འགྲུར་བ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོའི་མི་ཆེའི་ནང་ལའང་གང་ཞིག་གལ་
འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཡོད། གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པས་ན།

ཆོས་ནམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
བྱུང་བ་དང་། ཡང་སྒོས་ལྟག་པར་ཅན་དུ་ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས། གལ་
གནད་ཆེ་བའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཙམ་ལས་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཉག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་
ཀྱང་བྱུང་བ་མིན། འདི་གཉིས་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པ་ཡང་མིན། དེ་ནི་རང་བཞིན་
ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། བཟང་པོ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་ཡོང་བ་
དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ངན་པ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བྱར་སྤྱག་
བསྐལ་ཡོང་བ་བཅས་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

འོན་ང་རང་ཆོ་སྤྱད་སྤྱ་ཡིན་ཡང་། སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་
བ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། འོན་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་
དང་། སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་རྟག་ཏུ་ཡོང་བ་དེ་གང་གིས་ལན་པ་
ཡིན་ཞེས། དེ་ནི་མ་ཤེས་པ་དང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་ན་
དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་
མ་རིག་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བདེ་སྤྱག་གི་
རྒྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་སྤྱག་
བསྐལ་ཟམ་མ་ཆད་པར་ཡོང་བ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་སྒྲོངས་པའི་
གནས་ཚུལ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
ཀུན་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་གསུང་སྐབས། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་ལའང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་། ཉོན་
མོངས་དུག་ལ། ཅ་ཉོན་དུག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་ང་རང་ཆོའི་སྒྲོའི་ནང་ཤེས་པ་དེ་
མདོར་དུ་གྱུར་བའི་མཆོམས་སྤྱ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་སེམས་མ་ཞི་བར་
འཁྲུག་པ་དང་མ་སྤྱིད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིན་དུ་ངོས་འཛིན་མཁན་
ནང་བ་གཅིག་ཏུ་མིན། ལྷ་སྟེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་འདྲེན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
བལྟས་ནས་འོག་ས་ལ་རགས་བར་བལྟས། རང་ས་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
གྱུར་བ་མེད་པའི་རང་ས་ལ་ཞི་བར་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་རགས་པའི་གསལ་ལ་
གཉེན་སོ་བསྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཡོད། དེ་ནི་སྤྲུལ་ཉེགས་པའི་གཞུང་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་མ་
ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་
ཉན་མངོན་དུ་བྱེད་བ་དེ་འབྲེལ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ངས་ཤེས་ཆོད་ལྟར་བྱས་ན། ཅ་བའི་སྤྲེག་
བ་བདུན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་སྤྲེག་དོག་དང་། ཞེན་ཆགས་
སོགས་བགྲང་ཡོད། དེ་ཅམས་ལ་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ནས་སྤྲེག་པའི་མིང་བཏགས་ཡོད།
མདོ་དོན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅམ་དཔེ་བྲེ་བྲེ་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཅམས་སྒྲོན་
དུ་ངོས་འཛིན་པ་ཆོས་ལུགས་མང་པོའི་ནང་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོ་
ཤུགས་ཆེན་སོ་ཞིག་ལངས་ན་མ་སྒྲིད་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆགས་པ་ཤུགས་
ཆེན་སོ་ཞིག་སྒྲིས་ན་དེས་ཀྱང་མ་སྒྲིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་དག་སྒྲོན་ཡིན་
པ་ང་ཆོས་གང་འཆམས་ངོས་འཛིན་བྱུང་གི་ཡོད། དུད་འགྲོས་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་པ་
དང་། ཆགས་པ་སྒྲིས་པ་དེ་དག་སྒྲོན་ཡིན་པ་པལ་ཆེར་ཤེས་བྱུང་བྱ་ཁག་སོ་ཡིན།
མི་ལ་ཅམ་དཔེ་དཔྱོད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བྱུང་གི་ཡོད།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
ཆགས་པ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བ་སྒྲིས་པ་དེ་གཉིས་
ཀ་སུ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤང་བ་དང་། སུ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྤང་བ་ཡིན་མིན་

བྱེད་པ་པོ་ལམ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྒྲུང་མཁན་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་
དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་དམིགས་
ནས་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་སློ་ཡོང་བའི་གཞིན། གང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་
བར་སྒྲུང་ས་དང་། གང་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྒྲུང་སའི་ང་ལམ་གང་ཟག་གམ་སྐྱེས་
བྱ་ཞེས་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྟོན་གྱི་སྟེ་
སྟེགས་པའི་གཞུང་དང་། ད་ལྟོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཆོང་མས་ཆགས་སྒྲུང་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་། བཅེ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་
ལྷ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་བཟོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
དེ་དག་གི་གཞི་རྩ་ང་ཞེས་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་མཁན་པལ་ཆེར་ཉུང་
ཉུང་ཡིན། པལ་མོ་ཆེས་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཕྱང་པོར་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་ང་ཞིག་སྟོ་
ལ་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོ་ལ་འཆར་སྒྲུང་ས་དེར་བདེན་ཁ་
སྐྱོན་ནས་དེ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་ཅིང་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་། སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འཛིན་པ་ཅོམ་དུ་མ་ཟད་རང་གིས་མོས་པས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལ་
དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་ང་རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་བདག་འཛིན་ལྷན་
སྐྱེས་བཏན་དུ་གཏོང་བའི་བྱ་བ་མཐའ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད། བྱ་བ་མཐའ་དེའི་
ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་བལྟས་

ན།

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་པའི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་སེམས་དུལ་བ་དང་སེམས་མ་དུལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་དང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ཡུན་འདས་ཀྱིས་ཞིབ་ཆགས་ཤིང་། སྤྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་གང་ཞིག་གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཉག་ཉག་འགྲོ་གི་ཡོད།

ཙུ་བ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་དང་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་དེ་སྒྲོན་ཡིན་པ་ཆོས་ལ་བསམ་སྒྲོའི་ཅུང་ཟད་གཏོང་མཁན་ཆང་མའི་མ་སྤྲོད་སྤང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་རང་ལ་ལེ་ལན་བདེ་ས་མེད་པར། ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་མཁན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོའི་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན།

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤུང་པའི་རྣམས་སྤུང་བ་མིན་ཞེས་དང་། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད། བདག་ཅེས་པ་དེ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ལས། རང་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་རྒྱ་གས་སྤུང་བ་སྤང་པོ་ལ་སྒྲོས་མེད་རང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ཅེས་ནང་པའི་

གཞུང་ནས་འདི་ལྟར་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱག་བསྐུལ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་
ཀྱང་སྐབ་བའི་གསུང་ནང་ཡོད་ཅེས་གསལ་པོར་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐུལ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད་སྟབས། སྤྱག་བསྐུལ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་
དེ་རྣམས་ཉག་པ་ཡིན་ན་བཙུག་སྤྱི་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
བཙུག་སྤྱི་ལ་ཞིག་པ་ལ་ཆེར་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས།
དེའི་རྒྱ་ལ་འགལ་ཆེ་ཡོད་དམ་མེད། དེ་ལ་འགལ་ཆེ་ཡོད་ན་རྒྱ་དེའི་གཉེན་པོ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འགལ་ཆེ་མེད་ན་དེ་ག་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ང་ཞེས་པ་དེ་སློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ང་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་
པའམ། ང་སྤང་པོ་ལ་དབང་སྤྱུང་མཁན་གྱི་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་སློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
ལྟར་དོན་ལ་གནས་མིན་ཅད་གཅོད་བྱས་ན་ཤེས་སྐབ་པ་དང་། གང་ཞིག་ཤེས་
སྐབ་ཅེ་ན། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ལས། སྤང་པོ་ལས་དོན་
གཞན་པ་ལྟ་ཅི་སློས། རང་རྒྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་པལ་ཆེར་ཤེས་སྐབ་པ་ཡིན། དེ་
ལ་ཇི་ཙམ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཇི་གསལ་དང་། དེས་པ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བ་
ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། བདག་མེད་ཅེས་པ་དེར་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་དེ་བསམ་སློ་
རིམ་བསམ་གཏོང་སྐབས་སེམས་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཞིག་སྤྱེབས་ཀྱི་ཡོད།
ང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་སེམས་ནང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ང་དེ་མེད་བསམ་པ་ཞིག་
དང་། ལོ་མས་འབྲིས་ཀྱི་དབང་ལས་སློ་ལ་རང་གི་རང་གིས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་
ཡོད།

ངས་བདག་མེད་སྤྱི་ལ་ཉོགས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། བདག་མེད་སྤྱི་ལ་

རྟོགས་མེད་ཀྱང་སྒོ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་རྩེ་ཉེར་སོང་སྟེ། ང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ནས་
 རྒྱུན་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མེད་བསམ་བ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་མི་
 དགོས་པར་ཤར་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེས་ཤུགས་རྒྱུན་ཞིག་ཏན་ཏན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།
 མདོར་ན་བདག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་ངེས་པ་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་
 དང་། བདག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་རེད་བསམ་བ་
 རང་གི་རང་གིས་ཤར་བ་ལས། དེ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། སྒོ་དེ་
 གཉིས་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་ལ་གོམས་ཀྱང་ངེས་
 ཞེས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་གོམས་ན་ངེས་ཞེས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དང་། ངེས་པ་རྩེ་ཆར་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་
 གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་རྟེན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་།
 ཅིག་ཤོས་ལ་རྒྱ་བ་རྟེན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་དབང་གིས་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ན་
 ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ང་རང་ཆོའི་མི་འདོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་སྒོ་ཡིན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲད་པ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་སྐབས། དེའི་ལྷོག་
 རྒྱའི་སྒོ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་གོམས་འདྲིས་
 བསྟེན་ན། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒོ་དེ་ཤུགས་རྩེ་ཆར་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
 དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རེད་ཅེས་པ་དེ་གཉིས་
 འབྲེལ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལྷོག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན།

ཆོས་ནམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་སྤྱིར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
ནང་གསེས་གྱིས་ང་རང་ཆོར་ཐད་ཀར་གཤེགས་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་བདེ་
སྤྱད་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་སྤྱད་བསྐྱེད་པོ་
འཇུག་པ་དང་། བདེ་བ་འཕེལ་རིམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནམས་བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱི་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་བཙེམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་དང་།

རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་གཉེན་པོ་སྤྱེས་པའི་ཐོག་ནས་
སམ། དེའི་ལྗོན་ཆེན་ཆོ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་པོ་
བ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་དེ་ཟད་པ་འཇུག། རྒྱ་དེ་གཉེན་པོ་སྤྱེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྲལ་བ།
གཉེན་པོ་སྤྱེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྤར་སྤྱེ་མི་རུང་བར་བྱས་པ་སོགས་འགོག་པ་དེ་
གསུངས་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན།

རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དགེ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ནི། གོང་དུ་
ཞུས་པ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་དད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཚང་མའི་ནང་
གསུངས་ཡོད། རང་རང་གི་སྟོན་བཤམ་སྐྱབས་གནས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་
ཆོས་རྒྱུད་ཚང་མའི་ནང་དུ་ཡོད།

སྲུང་ཁེ་ཏ་ཏར་ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་
ནས་དངོས་གནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་སྟོན་བཤམ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་
དགོན་མཆོག་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་ལེན་སྐབས་མིག་ཅུ་སྐྱམ་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་པས། ང་རང་ཡང་སེམས་འབྱོངས་པོ་ཞིག་ཟུང་། ཁོང་རང་འཛིག་རྟེན་
བཀོད་པ་པོར་ཅེ་གཅིག་གི་དད་པ་ཏ་ལས་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་འདུག དེས་
བྱངས་པའི་གཞན་ལ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ལ་བཅེ་བ་བྱེད་པ་དེ་སོག་
ཆགས་ཀུན་ལ་ཡོང་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། མི་ལ་བཅེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན་དད་པ་བྱེད་པ་ནི་ནང་པ་གཅིག་ཤུའི་ཆ་མིན། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་
སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
གི་སོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་། ཐར་
པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་འགྲོའི་སོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་
དགོས་པ་ལས། སྤྱིར་བཏང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་ཕྱི་པ་ལའང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡོད། ང་རང་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །

ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པ་ཞེས་པ་འདི་སྒོ་ལ་དེས་ཤིང། ཐར་པ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ངོ་མ་སྦྱེས་ན། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང། ཆོས་དགོན་
 མཆོག་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཅས་ལ་དངོས་གནས་ཀྱི་དད་པ་ཞིག་སྦྱེས་
 ཟུག། དེ་མིན་ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐག་རིང་ཏུ་བཞག་ནས། སྔོན་ལ་ཨ་སྒོར་གལ་ཆེ་
 བར་བཅིས་ནས་བསྟེན་ན། སལ་ཆེར་ང་རང་ཆོ་མངོན་མཐོའི་སྤྱན་ཆོགས་དོན་ཏུ་
 གཉེར་མཁན་ཀྱི་སྐྱབས་དེ་ཨ་སྒོར་ཡིན། དེས་ན་ལུས་ལ་གྲ་ཆས་གྲོན་ནས་ཨ་
 སྒོར་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཅུང་ཟད་རྒྱགས་དགོས་ཀྱི་འདུག། བོད་པ་བཅན་གྱིས་བར་ཆ་
 བཞག་ན། དེང་སྐབས་ཨ་རིར་ཕྱིན་ན་དཔལ་འབྱོར་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཨ་
 རི་ནི་དེང་སྐབས་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ཆགས་གྲུབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་སྒོ་མོའི་ནང་
 ནས་ཨ་རིར་སླེབས་རོགས་བྱས་ན་ཞེས་བརྗོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་ང་རང་ཆོའི་འཕྲལ་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ཨ་རི་དང་
 ཨ་སྒོར་ལ་ཅི་གི་ཡོད་པ་ཡིན། སྐབས་དེ་ཐེ་ཐན་ཀྱི་རྒྱ་མིས་ཡིག་སྒྲོགས་དམར་
 པོའི་ནང་དཏུལ་ལྷགས་ནས་འབྲེར་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས། དེང་སྐབས་ཐེ་ཐན་དེ་ང་
 རང་ཆོའི་སྐྱབས་ཅི་ས་གཅིག་ཆགས་ཏེ་རྒྱག་འགྲོ་གི་ཡོད། དེང་སྐབས་བོད་ནང་
 ཡོད་པའི་སློམ་དང་གྲ་བ་ཁག་གཅིག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་
 གིས་རྒྱ་ནག་གི་ནང་ཏུ་རྒྱ་སྒོར་ཀྱི་གཏུང་འབོད་བྱེད་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། འགའ་
 ཞིག་དཏུལ་དོན་ཏུ་གཉེར་ནས་ཆོས་འཆོར་མཁན་ཡང་ཡོད་འདུག དེ་ཆོའི་གྲས་
 ཀྱིས་སྐྱབས་གནས་དཏུལ་ལ་བཅོལ་བ་ལས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བཅོལ་ཀྱི་
 མེད། དེ་དག་གིས་འཕྲལ་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་སྤྱན་ཆོགས་ཅམ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལས།

ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་བརྗོད་ནས་དེ་རིང་གི་ཐོད་པ་རྒྱགས་པ་ལ་པན་གྱི་མེད་
སྐྱབས། དེ་རིང་ཐོད་པ་ལྟོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁ་ལག་རྩ་ཆེ་བར་རྩི་བ་ལས།
སངས་རྒྱས་དེ་ཙམ་རྩ་ཆེར་རྩི་གི་མེད།

རྒྱ་མི་གྲུང་ཁོན་གྱིས་སྒོན་མ་ར་ཆོའི་སྒྲ་མ་དགེ་བཤེས་མང་པོ་བཙོན་དུ་
བཅུག་པའི་སྐྱབས་དེར་ལྟོ་ཆས་མ་སྤྲད་པར་ཁྱེད་རང་ཆོར་ལྟོ་ཆས་དགོན་མཆོག་
གིས་སྒོད་གྱི་རེད། དགོན་མཆོག་ལ་སྒོན་ལམ་རྒྱུ་བས་ཞེས་བརྗོད་པའི་གནས་
ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡོང་བྱུང་བས། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱུ་ཡོངས་
སྒོད་གྱིས་མི་ཆེའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བུ་བ་པོ་དང་བཅུད་ནས་ཡོང་དགོས་པ་
ལས། ད་ལྟ་ཐོད་ཁོག་ལྟོགས་པ་འདི་སྐྱབས་འགོ་བྱས་ནས་དེ་འབྲས་སེལ་བུ་བ་
པོ་འབྲས་མེད། ད་ལྟ་བརྗོད་བཞིན་པ་ལྟར།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །

ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཐར་པ་ཞེས་པ་འདི་བསམ་སྒྲུའི་ནང་སྐྱབས་ན།
དངོས་གནས་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཅན་
དང་། ཇི་ཙམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་
འདི་དང་མ་བྲལ་ན་སྦྱིད་པ་ཞིག་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་
སྐྱབས་སུ།

དུབ་བས་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་གསོས་ཤིག །

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། ཐར་བ་ཐོབ་ན་ངལ་གསོ་
ཐེབས་པ་ལས། ཐར་བ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ངལ་གསོ་ཐེབས་ཐབས་མི་འདུག་སྟམ་པ་
ཞིག་བྱང་ན། དེ་མཆོམས་དངོས་གནས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་སྐྱབས་འགོས་འབྱེད་
ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་མིན་སྐྱབས་འགོའི་གནས་ལུགས་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པར་
སྐྱབས་འགོ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་འབྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་
བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་ཆ་བཞག་ན། ལུ་སྟེགས་པའི་ནང་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་
སྐྱོམ་མཁན་ཡོད། དཔེར་ན། གཅེར་བྱ་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དེའི་ཐད་ང་ཆོ་ལས་
སྟག་པ་མེད་ཀྱང་ཆད་པ་མེད། འཆོ་བ་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཏ་ལས་དགོས་པ་འདུག
དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པའི་ནང་ཏ་ལས་དགོས་པ་དེ་འབྲ་འདུག།

ང་རང་ཆོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྟོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་།
དོན་དངོས་ཐོག་མཛེན་ནང་ཅན་གྱི་ནང་གཡོག་རྒྱགས་མཁན་དགོན་པ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པའི་ནང་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐོག་ནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་ལ་པལ་
ཆར་རང་གི་སྟོག་སྟོས་གཏོང་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་ཡོང་གི་
འདུག དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་གི་གནས་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་
རྗེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྦྱིར་བཏང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཙམ་གྱི་
ཐོག་ནས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་འབྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བཟོད་པའི་
ཐོག་ནས་བྱང་པར་འབྱེད་དཀའ་ལ། ཆོག་ཤེས་བསྟེན་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་ནང་གི་

ཁྱད་པར་ཡང་འབྲེད་དཀའ། གཞན་ཡང་ཆངས་སྒྲིང་དང་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་པའི་
ཐོག་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྲེད་ཁག་པོ་ཡིན། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་རོ་མ་
ནི་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་འབྲེད་གྱི་ཡོད། གུན་མཁའ་ཁྱེན་སྒྲ་མ་
འངས་བཞད་དག་དབང་བཙུན་འབྱུང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས།

བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱབ་འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། ཕྱི་བ་དང་ནང་པའི་ཆངས་ཐིག་ལྟ་བུ་ནི་བདག་
ཏུ་སྐྱབ་བའམ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་
པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན། སྒྲོན་ལ་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་ཡིན་མིན་རི་ལྟར་ཡང་།
བདག་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ད་དུང་དེ་
ལས་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཆེ་དུ་བཏང་ན། བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་མ་རྟུས་ཀྱང་། བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་བདག་ཅེས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་མེད་
ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་དེས་འབྲེད་གྱི་
ཡོད། དེས་ན་རང་རང་ཆོ་ནང་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཁྱེད་གྱི་ཡིན་ན། ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་གང་
འདྲ་ཡིན་པ་ཞེས་དགོས་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ནང་པའི་བདག་
མེད་གྱི་ལྟ་བ་སྤྱི་རགས་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་དགོས་སྤང་ཡང་། མཐར་གཏུགས་
བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རགས་པ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། བདག་ཅེས་པ་དེ་སྤང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། སྤང་པོ་ལ་དབང་སྐྱུར་མཁའ་གྱི་བདག་
དོན་གཞན་དུ་མེད་ཅེས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་གི་ཡོད། བདག་མེད་
སྤྱི་མོའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱེབས་སྐྱབས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་རེད་

ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་
བདག་ཅིག་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟེང་ནས་
འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་
སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་དང་། སྤྱི་ཡོངས་
རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བའི་སྟེང་ནས་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ཡེ་ཆ་སྤྲིའི་ནང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཞེས་པ་དེས་
གང་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དེ་
གསུང་གི་ཡོད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་དེ་ནང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྒྲིམ་ཆོས་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་ཁྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔག་
ཆོད་ཀྱིས་བདག་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་དབྱ་སེམས་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། ལྷག་པར་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་
བྱསྒྲུབ་ལྷེ་ཉའི་ནང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གིས་གསུངས་པ་དང་། མདོར་
ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་དེ་གསུང་གི་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ཤ་རགས་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་ཀྱང་།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་
གནད་འགག་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

དེ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་
གཏོར་སྐྱབས། ང་རང་ཆོའི་ཆོང་གི་ལས་ཀ་དང་། ཁོར་ལུག་གི་གནས་ཚུལ།
འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྷ་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ཚང་མ་རྒྱ་
 རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། འདིས་རྒྱུ་བས་འདི་ཡོང་བ་
 དང་། དེའི་དབང་ལས་དེ་ཞེས་བ་ཞིག་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་འཁོར་ན། ཉན་ཉན་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རན་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་
 ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་དོན་ཞིག་དང་། ཡང་ན་མི་འདོད་པའི་དོན་སོགས་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུ་ཅམ་མིན་བར་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་དང་། འདས་པའི་ལོ་དང་། ཡང་ན་འདས་
 པའི་ལོ་སྟོང་སྟག་གཅིག་གི་གོང་དང་། ལོ་ཁྲི་སྟག་གཅིག་གོང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྤྲོ་ཐོ་ཞིག་མེད། ལོ་སྟོང་སྟག་དང་ཁྲི་སྟག་
 བས་མར་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྲོ་ཐོ་ཐོ་བ་ཞིག་དེ་རིང་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་འབྱུང་
 བ་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་གི་ཆ་བོད་ལ་འབྱུང་བ་འགྲོ་བ་འདི་སྤན་བུ་མའི་བྱེད་
 སྟོན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་འགྲོ་གི་ཡོད། གཞི་ཅའི་འགྲོ་བྱུགས་ནི་ལོ་སྟོང་སྟག་
 དང་ཁྲི་སྟག་གི་འབྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། དེ་ནི་ང་ཚོས་འབྱུང་བ་
 གཏོང་བུ་བ་བ་ཞིག་མིན། དེ་དག་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་སྟུག་སྟང་
 རྒྱག་ས་བསྟན་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་བཙུང་སྟུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་དངོས་རྒྱུའི་
 རྒྱས་པ་ཐོག་མེད་ནས་བྱུ་བ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་བཙུང་སྟུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
 པས། ངས་ཞུ་འདོད་པ་ཡང་འདི་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་འཆེ་བ་བྱེད་རྒྱ་མེད།
 གང་ལགས་ཤེ་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྟངས་ཆ་མ་བཤད་ཀྱང་། མཐོང་ཆོས་སྟུང་གི་

བདེ་སྤྱད་གཞན་ལ་བཏོས་ཏེ་ཡོད་པ་དང་། ར་རང་ཚོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་གི་མི་
ཡིན་ཞིང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་མིའི་བདེ་སྤྱད་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་ནས་
ཡོད་པས། འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱིད་ནང་སྤྱིད་པ་ཡོང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་བདེ་ནང་
ཡང་བདེ་སོ་ཡོང་བ་ཡིན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་བདེ་ན་བོད་ཀྱང་བདེ་སོ་ཡོང་བ་དང་།
འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱད་ན་བོད་ཀྱང་སྤྱད་སོ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་འདོད་པར་རང་གི་བདེ་བ་བསམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་བདེ་བ་ནི་
རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་རྩི་ཅམ་གྱིས་
གཅིགས་ཆེར་འཛིན་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་འང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། གཅེས་སྤྱད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་གི་མི་ཚའི་བདེ་སྤྱད་སྤྱི་
ཚོགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་གི་བདེ་སྤྱད་གི་དོན་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། རང་གི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་
སྤྱིད་ལྡན་པ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒོ་
བཟང་ན། བྱམས་པ་དང་བཅེ་བའི་སྐད་ཆ་མིན་པར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དེ་
འདྲ་ཞིག་སྤྱེབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་མི་མང་པོའི་སྒོ་བྱུང་གི་བསམ་
སྒོའི་ནང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལག་ལེན་བསྐྱར་ན་གཞན་ལ་ཕན་པ་ལས་རང་
ལ་ཕན་ཐོགས་མེད། ད་དུང་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱོམས་པའི་དབང་གིས་
སེམས་པ་མ་སྤྱིད་པ་ཡོང་རྒྱ་ལས་གཞན་མེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་
འདྲ་ཅ་བ་ནས་མིན། བྱམས་དང་བཅེ་བ་བསྐྱོམས་ཏེ་གོམས་འདྲིས་ཆགས་ན།
རང་ལ་ཕན་པ་ལས་དེས་གཞན་ལ་ཕན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཡིན།

དཔེ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བརྗོད་ན། ང་རང་པར་ཆུང་འགྲོ་བའི་སྐབས་གང་མོ་
 དགོད་བཞིན་འགྲོ་བ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་གསལ་ཡིན། ལྟལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ག་
 ཏུས་མཇལ་ཡང་ཞལ་འཆར་འཆར་ལ་བཞུགས་གྱིས་འདུག་ཟེར། བྱི་རྒྱལ་ལུལ་
 གྲུ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་སྐབས་ལམ་གཡས་གཡོན་ལ་མི་ཐུག་ཏུས་གང་མོ་དགོད་བཞིན་
 འགྲོ་གི་ཡོད། མི་ཁ་ཤས་ལ་པར་གང་མོ་བགད་ན་ཆུང་ཡང་གང་མོ་དགོད་གྱི་
 འདུག དེ་ནི་ཁོང་རང་སྤྱིད་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ་ང་རང་ཡང་སྤྱིད་པོ་ཡོང་གི་འདུག
 ཡང་མི་ཁ་ཤས་ལ་པར་གང་མོ་བགད་ན། ངས་ངོ་མི་ཤེས་ཀྱང་ང་ལ་གང་མོ་
 དགོད་གྱི་འདུག་བསམས་ནས་མ་བདེ་བ་བྱེད་མཁན་འདུག ང་རང་ནི་གང་མོ་
 བགད་ནས་སྤྱིད་པོ་འདུག ཁོང་རང་ནམ་ཏྲོག་ཟ་བ་སྤྲུག་གྲོང་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་
 ལ་གཞིགས་ན་བཅེ་བས་པར་ལ་གང་མོ་བགད་བ་དེ་པ་རོལ་པོ་ལ་གནོད་པ་ལས་
 བན་གྱི་མེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱམས་བ་དང་བཅེ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་རང་
 ཉིད་ལ་ཉན་ཉན་པན་གྱི་ཡོད་པས། དེ་ལ་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། སེམས་
 སྒོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་པོ་ཡོད། དེས་པ་རོལ་པོར་པན་དང་མི་པན་ནི་པ་རོལ་པོའི་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟངས་ལ་རག་ལུས་པ་ལས། ངས་གང་མོ་བགད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
 པ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཞི་བདེ་བག་པེབས་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད། བྱམས་བ་དང་
 བཅེ་བའི་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་རང་ལ་ཐད་ཀར་པན་བ་དང་། གཞན་ལ་པན་དང་མི་
 པན་ནི་ཁོ་རང་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་མེ་ཏྲོག་དང་ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པར་བཅེ་བ་བསྐྱོམ་རྒྱ་མེད་
 ཀྱང་། དེ་དག་ལ་འཆོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པས་དོན་མེད་གྱི་ས་ཆོ་བ་དང་། སྤྱི་བ་

གཙོང་པ་སོགས་འགྲོ་ཞོར་སྤོང་ཞོར་ལ་ལོ་མ་མེ་ཉོག་བཞོག་པ་སོགས་མི་བྱེད་
པར་བཅི་བཀྱར་ལྟ་བུ་བྱས་ན། རང་གི་སེམས་ནང་ཞི་བདེ་ཡོང་རྒྱར་པན་ཐོགས་
ཡོད། གང་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བསམ་པ་གཞན་དོན་བསམས་ནས་རང་དོན་ཁར་
ལ་སྦྱབ་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་གནས་ཚུལ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། རང་གི་བསམ་པ་བྱའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། བསྦྱབ་
བྱའི་བདེ་བ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དུ་མ་ཆོགས་པའི་སྤྲོང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས།
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རི་ཅན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་རིགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་
དེའི་ཆོད་གྱིས་རང་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་དང་། དེའི་བྱུང་དོན་
ལ་འཆེ་བ་སྤངས་ནས་བཅི་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་ནང་
པའི་ཆོས་རོ་སྤོང་ཡིན། གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་ཡིན་པས་ན། ད་དུང་རྒྱ་དང་
རྒྱེན་ཞིབ་ཆགས་སུ་གཏོང་སྐབས།

སྤྱི་ག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །

དགེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྦྱད། །

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་ཚུལ་རི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། ཐབས་ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བས་སྒྲོམ་གཞི་བསྤངས་ཏེ། མཐར་
ཐུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་འདུལ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་

ཡང་མདོ་སྡགས་སྤྱན་མོང་གི་ཤེས་རབ་གཅིག་དང་། སྡགས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 བའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ དེའི་ནང་ནས་སྡགས་སྒྲ་མེད་དམ། སྐབས་འདིར་ནང་རྒྱད་
 གྲེ་གསུམ་སྟེ་མཐུ། ཨ་བྱ། ཨ་ཉི་གསུམ་ལས་མཐར་སྤྱག་ཨ་ཉི་རྫོགས་པ་ཆེན་
 བོའི་ཐོག་ནས་སེམས་འདུལ་བ་ཡིན། འདིའི་སེམས་འདུལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྐྱབ་པ་ཞི་བ་ཙམ་མིན་པར། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཞི་བ་ནི་མདོ་སྡགས་སྤྱན་
 མོང་གི་ལམ་གྱིས་བྱེད་སྤྱབ་པ་ཡིན། གཉིས་སྤང་སྤྲ་མོའམ་དེ་མ་སྤྲ་མོ་རྣམས་
 སྡགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནས་དེ་མ་དེ་སེལ་དགོས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད།
 དེས་ན་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན།
 སེམས་མ་དུལ་བའི་ཆ་བགས་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་ན།
 རིམ་པ་ལྟ་བུ་གང་འཆོམས་བར་མདོ་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སེལ་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་
 རེ་སྤྲ་རེ་སྤྲ་བྱིན་པའི་སྐབས་སྡགས་ལམ་གྱི་མ་གཏོགས་སེལ་ཐབས་མེད། དེས་
 ན་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སེལ་
 ཐབས་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཐོག་མར་སྤྱན་མོང་སྤྱོད་འགྲོ་སྟེ། རི་ཙམ་གྱིས་དངོས་གཞིའི་
 ཉམས་ལེན་ལ་དོ་སྤང་སྤེབས་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་གཅེས་པོ་བྱེད་
 དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལམ་ལ་མཐོ་དམན་བཅིས་ན་གོང་མ་གོང་མའི་
 ལམ་ལ་ཡིད་འཕྲོགས་ནས་དེ་ལ་དོན་གཉིད་རི་ཙམ་སྤྱེས་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་དེ་ཡི་
 སྤྱོད་འགྲོ་འོག་མ་འོག་མའི་རྒྱ་ཆོགས་དེ་དག་ཆགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན། དེ་ནི་དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན། །

སྒྲིག་སྒྲོང་དགེ་རྒྱུ་བ་དང་། རང་སེམས་འདྲུལ་དགོས་ཚུལ།

དེ་ཡང་མདོ་ལས།

སྒྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །

དགེ་བ་བྱན་སྲུང་ཆོགས་པར་སྦྱད། །

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །

འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པའི་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་འདི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་ལོ་ཉིས་སྟོང་བྱུག་བརྒྱ་ཅུ་ཙམ་
ཀྱི་གོང་དུ་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་བྱོན་ཞིང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་པ་འདི་དུས་ད་ལྟ་བར་གནས་པ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིག་པ་སྟོང་ཞིང་། དགེ་བ་བསྐྱབ་དགོས་པ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཀྱི་ཉེས་སྦྱོང་སྒྲིག་པའི་ལས་སྟོང་དགོས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་བསྐྱབ་དགོས་པ་
དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྦྱུག་
བསྐྱལ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས། འབྲས་བུ་སྦྱུག་བསྐྱལ་ར་
ཆོས་མི་འདོད་ཅིང་། སྦྱུག་བསྐྱལ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ནི། འབྲས་བུ་སྦྱུག་
བསྐྱལ་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན། སྒྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་
ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

བདེ་སྦྱིད་ནི་རང་ཆོ་ཆང་མས་འདོད་ཀྱི་ཡོད་ན། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དགེ་

བར་སྒྲིད་པ། ལས་བཟང་པོ་ཞིག་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་སྒྲིད་
ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན། དགེ་བ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོག་པ་བར་སྒྲིད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ཡིན། འོན་ཏེ་སྤྲིག་པ་དང་དགེ་བ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲིག་པ་ཞེས་པ་
ནི་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིགས་པར་བྱེད་པ། མདོར་ན་གཞོད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཞིག་ལ་སྤྲིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་
སུ་བྱ་བ་དེ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་མི་བདེ་བ་དང་མ་སྒྲིད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིགས་
བར་བྱེད་པ། འཇིགས་པར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་བྱ་བ་དེར་སྤྲིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་སྤྲོད་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྲིག་པའི་ལས་
གང་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་སྒྲོ་ཡང་འབྲུགས་ཏེ་མ་སྒྲིད་པ་
ཡོང་བའི་ཐོག་ནས་གཞོད་པའི་ལས་དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དཔེར་ན་སློག་གཅོད་པ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། བ་རོལ་པོའི་སློག་བཅད་དེ་
བ་རོལ་པོའི་ལུས་དང་སྤྲུལ་བའི་གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོ་སུ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་རང་གི་སློག་ནི་གཅེས་ཤོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་གི་གཅེས་ཤོས་བྱེད་པ་དེ་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་མཁན་ཡིན། ང་རང་ཆོ་ནང་བཞིན་
རང་གི་སློག་ལ་གཅེས་ཤོས་བྱེད་མཁན་བ་རོལ་པོའི་སློག་ལ་བཅེ་བ་དང་གུས་
ཞབས་མེད་པར་དེའི་སློག་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འང་པ་
རོལ་པོ་ལ་ཁྱོ་བའི་སེམས་དང་། སྤང་བའི་སེམས། གནག་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་བ་རོལ་པོའི་སློག་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བ་རོལ་པོ་ལ་བཅེ་བའི་སེམས་
ཤིག་ཡོད་ན་སློག་འཕྲོག་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན། བ་རོལ་པོར་གཞོད་པའི་སེམས་

ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྦྱིད་པ་གང་ཡང་
མེད། དེ་འདྲའི་རང་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན་རང་གཞན་གཉིས་
ཀར་གཞི་དེ་ཅིང་སྤྲིགས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ཀུན་སྦྱོང་བཅས་ལ་སྤྲིག་པའི་
ལས་དང་། སྤྲིག་པའི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དགེ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགེ་ཞིང་ཤིས་པའི་ལས་ཏེ་བཟ་ཤིས་པའི་དོན་ཡིན་
ཞིང་། དགེ་བར་གྱུར་ཅིག་ བཟ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་བཟང་པོའི་དོན་ཡིན།
ལས་གང་ཞིག་བྱས་པ་དེས་པ་རོལ་པོའི་རྒྱད་ལ་དགའ་བདེ་སྐྱབས་པ་དང་། རང་
ཉིད་ལས་དེ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་སེམས་དགའ་ལྟངས་དང་སྦྱོང་ལྟངས་གི་ཐོག་
ནས་དགེ་བའི་ལས་གསོག་གི་ཡོད། དཔེར་ན། གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་།
སློག་གཅོད་སྦྱོང་བ། སེམས་ཅན་ཆེ་ཐར་གཏོང་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་
སྐྱབས་ཆེ་ཐར་གཏོང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་བཅེ་བའི་བསམ་པ་རང་དང་སྦྱོ་ཉི་
ཞིང་སྤྱང་ནས་བཅེ་བ་དང་། སྤྱང་བཅེའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་ཡང་རང་ལ་ཡིད་དུ་
འོང་བར་སྤང་ནས། དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ནང་དགའ་སྤང་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དགེ་བའི་ལས་སམ་པན་པའི་བྱ་བ་དེས་པ་རོལ་པོ་ལ་པན་
པ་སྦྱོས་ཅི། དེ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་འང་རང་གི་སེམས་ལ་སྦྱིད་སྤང་དང་། ཞི་བདེའི་
སྦྱོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན།

སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །

དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྦྱང། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྦྱོང་དགོས་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་། དང་

དུ་ཡེན་དགོས་པའི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་པོ་ནི། སྒོ་ཡི་བྱང་པར་དང་
འབྲེལ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྲིག་པ་གསོག་པ་དང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རྩ་བ་
སེམས་ལ་རག་ལུས་ཡོད། གཞོད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་མ་དུལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ།
དེས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། བཅེ་བའི་བསམ་བས་སེམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྦྱོང་གི་
ཡོད། གཞོད་སེམས་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་པོས་ང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་གི་རེད་
སྙམ་པའི་འདྲིགས་སྣང་རང་བཞིན་དུ་སྤེབས་ནས་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
དེའི་ཐོག་ནས་ཞེ་སྣང་དང་ཁོང་ཁོ་སྦྱེ་བ་དང་། དེས་འཁྲུག་པ་བརྒྱབ་ནས་སློག་
གཙོད་པ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། སྦྱིར་སློག་གཙོད་ལའང་གཉི་ཟུག་གི་དབང་གིས་
སློག་གཙོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་གི་དབང་གིས་སློག་གཙོད་པ་སོགས་མི་འདྲ་
བ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིར་བཏང་གཞོད་པའི་བསམ་བའི་ཐོག་ནས་པ་རོལ་པོའི་སློག་
བཅད་པ་ཡིན་པས། གཞོད་སེམས་རྩལ་མོ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་གི་སེམས་
ཀྱང་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། བཅེ་སེམས་བཟང་པོ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་
སེམས་ལ་འདྲིགས་སྣང་མེད་ལ། བཅེ་བའི་བསམ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གཡོ་
སྦྱུང་སློག་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། བཅེ་བའི་བསམ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་
དང་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གཞོད་པའི་བསམ་བ་ནི་ཡུལ་སེམས་
ཅན་ལ་པ་རོལ་པོ་ཞེས་སེམས་ཐག་རིང་པོའི་སྒོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཇི་ཙམ་པ་
རོལ་པོ་དང་སེམས་ཐག་རིང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤེབས་
ནས་གཡོ་སྦྱུང་བྱེད་པ་དང་། སྦྱི་ནང་མི་མཚུངས་པ་བྱེད་པ་དེ་རིགས་ཡོང་གི་ཡོད།
ཅེ་གཅིག་དུ་པན་པའི་བསམ་བ་ཡོད་ན། བསྐྱེན་ཅིང་ཉེ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མགོ་བསྐྱོར་

གཏོང་དགོས་དོན་མེད་ལ། སྐབས་དོག་འགྲན་སེམས་ནི་དེ་བས་ཡོང་དགོས་དོན་
མེད། རྫོང་དེ་ནི་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་གྲུ་ཡངས་པོ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་སྤྲིག་པའི་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་བཟོ་བ་དང་། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་སྦྱིད་
པོ་བཟོ་གི་ཡོད། སེམས་མ་སྦྱིད་པ་བཟོ་མཁན་དེ་ལ་སེམས་མ་ཞི་བའམ་སེམས་
མ་དུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་སྦྱིད་པོ་བཟོ་མཁན་དེ་ལ། སེམས་ཞི་བའམ་
སེམས་དུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན།

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དགེ་སྤྲིག་གི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་ནི་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་
པ་ལྟ་བུ་མིན། སེམས་དུལ་མ་དུལ་གྱི་ཐོག་ནས་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་གསོག་ཚུལ་
གསུངས་ཡོད། འོ་ན་སེམས་འདུལ་ལུགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་མདོ་ལས།

སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་།

སྒྱུ་མ་ཟེལ་པ་ཚུ་བྱར་དང་།

མི་ལམ་སློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུ།

འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་བལྟ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཆང་མ་འཛིག་པའི་
རང་བཞིན་དང་། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན། གཏན་དུ་མི་གནས་པ། སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་གིས་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ཡང་རྒྱེན་རག་ལུས་ཡོད་ལ། རྒྱེན་ལ་
རག་ལས་བས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ན་ལྟོས་

མེད་ཀྱི་རང་དབང་བ་མིན་པ། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མི་ཉག་པ་དང་། དེ་
བཞིན་བདག་མེད་གསུངས་ཚུལ་ནམས་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་ན་རིམ་བཞིན་སེམས་
མ་རུང་བ་དེ་དག་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན། མགོན་པོ་སྤྲུལ་
ཀྱི་བཤེས་སྤྱིང་ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །

གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་པ་
སངས་རྒྱུ་པའི་སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་
ལྟར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོས་མེད་རང་དབང་གིས་བྱུང་བ་མེད་པ་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན་མི་ཉག་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདག་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ནི་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
ནམས་ཡིན། དེས་ན་མགོན་པོ་སྤྲུལ་ཀྱིས། རྟེན་པའི་བཀའ་ངེན་བཅས་པའི་སྐོ་
ནས་བསྟོད་བྲག་མཛད་སྐབས།

གང་གིས་སྤྲུགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །

གོ་ཉམ་དེ་ལ་བྲག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྲུགས་ཇེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་

ནས་སྐྱབས་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ར་རང་ཆོ་སྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་བསྐྱེད་འདོད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྐྱབས་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་སྐྱབས་བསྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱབས་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་མིན་པར་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་མིན་ལ། ཏྲག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའང་མིན། ཏྲག་པ་རང་བྱུང་གིས་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡང་མིན། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་མེན་བྱས་ནས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་མ་ཤེས་མྱོངས་པའི་དབང་དང་གཅིག་གཉིས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་ཏྲག་པ་ལ་ཏྲག་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ། སྐྱབས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་ལྷ་བ། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ལ་གཙང་བར་ལྷ་བ་བཅས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མྱོངས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན།

གང་གིས་ཐུགས་བརྟེན་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤང་དུ་
ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་སྤང་ཐབས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་

མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ལྟ་བུ་དེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་
ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལོག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན།
དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཡིན་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བུ་
གཅིག་ལུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་སེལ་ཐུབ་པ་ལས། དེ་མིན་སྒྲགས་བསྐྱང་ནས་
སེལ་ཐབས་མེད་ལ། ལུག་འཆལ་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཆགས་
རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། བརྒྱུད་ནས་པན་ཐོགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཐད་ཀར་པན་
ཐོགས་ཡོང་མི་ཐུབ། ཐད་ཀར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ནི།
དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་སེལ་བ་ལ་
མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེས་མེད་པར་བཟོ་གི་ཡོད། བདག་ཏུ་ལྟ་
བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་དེ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་བདག་ཏུ་བལྟ་བའི་སྒྲོ་
དེ་མེད་པར་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། བདེ་བར་འཛིན་
པ་བཅས་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡང་སྒྲོ་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སྐྱེས་ན་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་དེ་
དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། ཅུ་བ་མཐར་གཏུགས་སྐབས།

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་མ་ནི་སྒྲོ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས། སེམས་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་
ལ་ཁྱགས་པ་ཞིག་མིན། དེས་ན་དེ་མ་ཞེས་པ་ནི་བྲལ་བྱུང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་
ཡོད་པ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་དེ་མ་བྲལ་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། ཉང་བ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཞེས་

གསུངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། དེ་རིང་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་
ཆེན་དང་བཅས་སྟོན་པའི་བཀའ་ངིན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་
བྱས་མཆོད་དང་། ཆོག་ས་བསགས་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་
སྐབས་དམིགས་བསལ་ཅན་འདིར་སྟོན་པའི་བཀའ་ངིན་བྲན་ཚུལ་ནི། སྟོན་པའི་
ཆོས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཤེས་པ་བྱས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་བ་དང་། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ན་སྟོན་པའི་བཀའ་ངིན་བྲན་བྱུང་བ་ཡོང་བ་
ཡིན། དེར་བརྟེན།

སྟོན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྟན་པ་ལ། །

ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་ཉག་ཏུ་གང་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །

ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ། །

རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་བྱུང། །

ཉེས་ཀྱན་ཅ་བ་བསྒྲོག་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །

ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །

ཕྱི་ཕྱིར་སྟོན་ནམས་པོས་བ་བཞིན། །

བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །

ཨེ་མ་རྟོ་མཁས་པས་འདི་ཉིད་གྱི། །

ཁྱད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་གྱུར་པ། །

དེ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཁོང་ནས་ནི། །

ཁྱོད་ལ་ཅི་ཕྱིར་གྲུས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས།

སྒྲོན་དང་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་ཕྱི་ནང་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས།
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་ཞེན་ཁོག་དང་། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་སྒྲོས་རང་ཉིད་གྱི་
ཆོས་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་བདེ་བྱེད་བདག་
པོས་མཛད་པའི་ལྟ་ལས་ལྟུང་གི་བསྟོད་པ་ལས།

བདག་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོག་མི་འཛིན། །

སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་། །

གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཆོག །

དེ་ཉིད་སྒྲོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སྒྲོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་

ཐོག་ནས་བརྟག་དབྱང་བྱས། རང་གི་ཉམས་སྲོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་
སྒྲོ་བཏང་ན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་
བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་གནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་འཆོམས་
ཤིང་། རང་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་བསམ་གཞིགས་བྱས་ན་སེམས་ལ་འགྲུལ་
བསྐྱོད་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བའི་གྲོགས་དང་བཅས་ཐར་པ་དོན་
གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། མདོར་
ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱིས་རྒྱ་བྱས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་མཚུངས་
ལྟ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཚུལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཆགས་ཡོད།

དེས་ན་སྟོན་པའི་རྗེས་པ་བྱེད་སྐབས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་
པར་བྱེད་དགོས་ལ། ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། རང་
སྡེ་ལ་ཆ་བཞག་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་
སྟོན་པའི་བཀའ་ངིན་པ་སྐྱབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། སྟོན་པའི་བཀའ་
ངིན་རྗེས་སུ་པོ་པ་ནས་གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤེ། སྟོན་པའི་བསྐྱབས་བྱ་རྣམས་རང་
གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་
པོ་ཡིན། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡང་སྐྱ་གསུང་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཡོད་
ཀྱང་། གཙོ་བོ་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་
ནས་གཙོ་བོ་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། དེ་ཡང་མགོན་
པོ་སྐྱ་སྐྱབས་ཀྱིས།

གང་གིས་སྤྱགས་བཅེས་ཉེར་བརྒྱད་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྲིས། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །

ཞེས་པས་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ་གཉིས་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་པོ་སྟོན་པའི་སྤྱགས་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ།

གྲུབ་བྱེད་སྤྱགས་ཐེ་གོམས་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱགས་ཐེ་ཆེན་པོ་འཕེལ་སྤྲང་ཐེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐར་སྤྱག་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདག་མེད་
པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་སྤྱག་པ་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྟོན་པའི་
བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་རྗེས་བྲན་ངེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིར་
རང་ཆོ་མི་ཆེ་གཅིག་དང་། ཡང་སྟོས་དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་གང་སྤྱབ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་རང་སེམས་ལ་
སྟོང་བ་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྟོང་བ་དེའི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་རིམ་བས་
འགྱུར་བ་འགྲོ་སྤྱབ་པའི་ཐོག་ངེས་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། ལྷག་འཆའ་སྟོར་

སྒྲིང་སོགས་དགེ་བ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་རྒྱ་བྱ་དམིགས་ནས་དགེ་སྒྲིང་གཞན་ནམས་དེའི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་ཉམས་
ལེན་གྱིད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་རྒྱ་དང་། སྒྲིན་པའི་རྗེས་བྲན་
གྱིད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྲོ། །

བདེན་བཞིན་ཞུས་གཞན་དང་ནང་ཆོས་དེ་སྒྲིད།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་
བྱུང་ན་ལས་འདས་ནས་ཡོངས་གྲགས་བཅིས་ན་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
ཕྱིན་ཀྱང་། དུས་རབས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མར་
རྒྱ་གར་ནས་དར་ཞིང་། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་མང་པོར་རིམ་བཞིན་བྱབ་
གདལ་ཕྱིན་པ་དང་། ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁག་ནམས་སུ་དེ་སྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་དར་སྒྲོང་མེད་ཀྱང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐབས་འདིར་ལུབ་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཡུལ་གྱའི་ནང་སྒོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ལ་དོ་སྣང་གེད་མཁན་ཡོད་གི་ཡོད། ཆོས་རྒྱད་གཙོ་ཆེ་བ་ཆང་མ་ནི་མི་ལ་
བཟང་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱག་མཁན་ཤ་སྟག་དང་། མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་གཅིག་
གྱུར་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོའི་པ་མེས་ཀྱི་དུས་ཆོས་གང་ཞིག་གྱིད་ཀྱི་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྗེས་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ལུབ་
ཕྱོགས་སུང་པའི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མེས་ཀྱི་ཡེ་ཤུ་དང་། འདི་ལྟ་ ཁ་ཆེའི་ཆོས་

བཅས་གང་ཞིག་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡག་པ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད།

དཔེར་ན། ང་རང་ཆོ་བོད་པའི་ནང་ཆ་བཞག་ན། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་
ལྷག་ཙམ་ནང་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཅུང་ཤས་ཡོད་ལ། དུས་
རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོད་ཙམ་ནས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡང་ཅུང་ཤས་
ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་ཕྱོགས་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཁག་ནང་གི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་
དགུ་ས་རང་གི་པ་མེས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཅུང་ཤས་ནས་སྤྱིར་
ཤར་ཕྱོགས་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་
བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་ཆ་བཞག་ན་རྒྱ་བ་ཕྱོགས་ནས་དེ་སྔ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱས་
ཏེ་སླེབས་ཡོད།

རྒྱ་མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་པལ་མོ་ཆེ་པ་མེས་ནས་ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་
ཡིན། དེ་བཞིན་མི་ཉི་ལྔ་དང་། ཀོ་རི་ཡ། ཉི་ཉོང་པ་སོགས་ནི་པ་མེས་ནས་ནང་
ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོ་ཆང་མའི་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དབྱང་
གཉེན་དང་སྐུ་མར་གྱུར་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་
སྟོན་པ་བཀའ་བྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་དང་། སྐུ་བཞིའི་
བདག་ཉིད་མངོན་དུ་མངོན་ནས་ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་
མེད་བཞིན་དུ་སྐྱུལ་པའི་རོལ་གར་སྒྲ་ཆོགས་རི་སྤྱིད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་

རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱོན་ནས་ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡོང་བའི་གཙུག་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་གྱི་ཡིན་ལུགས་སམ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་མ་ཉོགས་པ་ཉོགས་པ་དང་། ཉོགས་པ་དེ་ཉིད་
བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་གོམས་འདིས་མཛད་ནས་མངོན་པར་ཚོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་གདམས་ངག་མཐར་ཐུག་ཟབ་
མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས་བཤམས་པ་འཕྲ། མདོ་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་དུ་
འཇུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐོག་མར་མངོན་པར་ཚོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ནས་དེ་འབྲུལ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་གསུང་བར།

ཟབ་ཞེ་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྲས། །

བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟོན། །

སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་བྱས་པས། །

མི་སྤྲོད་གས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་འབྲུལ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས་
བཤམས་པའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་རྣམས་གསུངས་མེད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་
ཀྱང་། ཆོས་འདི་གདུལ་བྱ་སྟོང་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོགས་ཐུབ་པ་དཀའ་བས་ན། དེ་
སྔ་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་ཞིག་མ་གསུངས་པར་བཞུགས་
པ་དེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཐོག་
མར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱུ་མས་ཉེ་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་ནི་སྤྱི་བསྐྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་

བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་
པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་བཞས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྟུགས་
གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བ་ཉར་ན། གཞིའི་གནས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་
གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་ང་རང་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུག་བསྐལ་
མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་པས་གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
སྟབས། ང་རང་ཆོ་ལམ་ལ་སྒྲོ་བ་བའམ་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
སྟུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་
བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་བྱ་བ་ལ་བཞས་པ་ཞེས་པ་དེ་
ཡིན། བདེན་བཞི་ལ་སྤང་སྤང་འཇུག་ལྟོག་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་མིན་དེ་གསུངས་པ་
ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤང་སྤང་འཇུག་ལྟོག་གི་ཅོལ་བའི་ཐོག་ནས་
ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། སྟུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་ཅིང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱར་ཅིང་། འགོག་པ་
མངོན་དུ་བྱ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱར་ཅིང་། ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ་བསྒྲོམ་པར་བྱར་ཅིང་།
ཅེས་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞས་པ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་དེའི་ཐོབ་
བྱའམ་བྱ་བ་དེའི་དགོས་དོན་གྱིས་འབྲས་མཐར་སྟུག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན།
སྟུག་བསྐལ་ཐད་པར་སྤངས་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཅིང་པ་དང་། ཀུན་
འབྱུང་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་སྤང་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཅིང་བ། འགོག་པ་མཐར་
སྟུག་མངོན་དུ་མངོན་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སྤང་ཡང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་པ་

ཞིག་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱས་ཐེན་སྐབས་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་སློབ་རྒྱ་
མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གཞི་དང་། ལམ་དང་།
འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་
གསུངས་པ་དེ་ར་རང་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་
ཡང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་པ་ནི་ར་རང་ཆོ་
ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ཡིན། སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་
དུད་འགྲོས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་
དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྣམ་བྱངས་མང་པོ་དང་། གཉིང་རིང་པོ་
ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། ར་རང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གསུ་སྐྱབས་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་
མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱགས་མི་བཙན་པའི་བདེ་སྦྱིད་མང་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱགས་མི་བཙན་པའམ་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མིན་པ་མང་པོ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུས་ཤེས་མི་བྱུག།

འོན་ཀྱང་མི་སྣོ་སྤྱང་པོ་རྣམ་དཔྱིད་ཅན་ཞིག་གིས་འཕྲལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་
ཡོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱགས་ལ་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། འཕྲལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་
དེ་དང་དུ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་འཕྲལ་དུ་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱགས་སྐྱེ་གྱོང་
རག་གི་ཡོད་ན། སྤྱགས་གལ་འགངས་ཆེ་བར་བརྩིས་ནས་འཕྲལ་གྱི་བདེ་བ་སྤྲན་

ཆོགས་སྒྲོས་བཏང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རེས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་མི་ཞིག་གིས་ཆགས་སྤང་གིས་འབད་རྩིས་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་བདེ་སྦྱིད་མང་པོ་ཞིག་འབྲལ་དུ་བདེ་སྦྱིད་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་ཕྱགས་སུ་གཞོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྟེན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྟེན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་རེད་ཅེས་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་གཞིའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ང་རང་ཆོ་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཆང་མར་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྒོ་བཙུག་དགོས་དོན་དང་སྒོ་སྦྱོང་དགོས་དོན་མེད། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རིགས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས་སྟེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་དུང་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པར་མ་ཟད། འབྲལ་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་དུང་འགྲོས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། མིའི་རྣམ་དབྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འབྲལ་གྱི་བདེ་བ་སྒྲོས་བཏང་ནས་ཕྱགས་སུ་བདེ་སྦྱིད་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་

ཡོང་གི་ཡོད། དཔག་ཆོད་ཀྱིས་འཕུལ་དུ་བདེ་བ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱགས་སུ་སྐྱག་
བསྐུལ་ཡོང་བ་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་རགས་པ་ནི་ཆོས་མི་ཤེས་ཀྱང་མི་རྣམས་
དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བྱུང་བ་ཡིན།

མདོར་ན་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་སྐྱག་བསྐུལ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཡིད་
བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱག་བསྐུལ་མེད་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐྱ་
སྟེགས་པའི་ནང་དུ་འདེམ་ཡོད་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་ལས་རེ་ཞིག་ཐར་བ་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོང་བ་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་ཐར་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་
བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཐར་ཐབས་དེ་ལ་བསྐྱབས་ནས་རེ་ཞིག་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་
ལས་ཐར་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
གཙོ་བོ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ཞེས་མདོར་ན་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་
ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་ཞིག་ཡིན་ཆད་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ཡིན་ལ། གང་ལྟར་ལས་
ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་སྟོན་ཀྱི་བཞུགས་པ་དེ་ཡང་ལས་ཆེར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱག་བསྐུལ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་བསྐུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཤེས་དགོས་པ་
གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བྱུང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་
ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྐྱག་བདེན་སོགས་ཡིན་པས་ན།
འདི་རི་སྟོན་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་སྐྱག་བསྐུལ་དེའི་

ཁུང་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་རྩ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་ཤེས་
 ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་རྩོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱག་བསྐྱེད་
 དེ་ཤེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་སྤྱེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་བསྟན་སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཅད་གཅོད་བྱེད་
 འདོད་ཡོང་བ་ཡིན། མོད་པ་ལྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ནང་ནས་སྒྲོམ་ཀླག་
 དགོས་དོན་མེད་པར་ལྟོ་ཆས་བཟས་ན་མོད་པ་ལྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཐུབ་
 པ་ཡིན། ནད་ན་ཆད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་སྒྲོམ་ཀླག་དགོས་དོན་མེད།
 སྒྲོམ་བཟས་ནས་ན་ཆ་བྱས་སྤྱེད་ཡོང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕུང་
 པོ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། འདི་མེད་
 པར་བཟོ་བར་རང་ཤི་བརྒྱབ་ཀྱང་པན་ཐོགས་དང་སྦྱིང་པོ་གང་ཡང་མེད། སྒར་
 ཡང་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསར་པ་ཞིག་ལེན་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཐར་
 ཐབས་མེད། རང་ཤི་བརྒྱབ་པས་བདག་མེད་པ་ཆགས་ཐབས་མེད། ཤེས་པའི་
 རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ཅིག་ཡིན་པས། ཤེས་པའི་རྒྱན་དེ་འགག་རྒྱ་མེད། བྱི་
 ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མཁན་
 ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འགག་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་རིག་ཅམ་གསལ་
 ཅམ་དེ་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མཁན་གང་ཡང་མེད། དེ་ལ་བྱིའི་སྒོ་རྩི་བྲག་
 གིས་མི་གཞོད་པར་གནས་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་
 རྩས་རྒྱན་ལྟ་བུ་བཅིས་ན་དེ་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་མེད། དེ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་གནས་

བཞིན་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་གི་བརྒྱབ་པས་པན་ཐོགས་མེད་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་གང་ཞིག་བྱས་ཏེ་མྱངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མྱངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའང་མིན་པར། དེ་ནི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཅུད་གཙོད་བྱེད་སྐབས་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རྩ་བ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་སྤྲེང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་ཁུར་འདི་ཐད་ཐབས་ཤིག་དང་། དེ་མྱང་མི་དགོས་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན། དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རིང་པོ་ཞིག་མ་བཅང་ན་ཡོང་ཐབས་མེད། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆགས་སྣང་གི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནི་པལ་མོ་ཆེའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆགས་སྣང་ཞེས་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་སྤྱབ་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་དེའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ཆགས་སྣང་རགས་པ་ལྷགས་སྣང་དུ་འགྲོ་བ་ང་ཆོར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་ཡང་ཆེ་སྟོད་ལ་མི་རྒྱང་ལངས་པོ་ཞིག་ཆེ་སྟོད་ལ་རྒྱད་དུ་པ་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཆེ་སྟོད་ལ་མི་རྒྱད་འངས་པོ་ཞིག་ཆེ་སྟོད་ལ་རྒྱད་རྩ་བ་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཆགས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཉམས་རྒྱན་གྲ་བ་གྲ་རྒྱང་འདོད་སྣང་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སྟོད་མཁན་ཞིག་མ་ཐུན་རྒྱུན་གང་འཆམས་ཤིག་བྱུང་ན་

འདོད་རུལ་མེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཆེ་སྟོང་ལ་འདོད་ཆུང་ཆོག་
ཤེས་བྱས་ནས་སྟོང་མཁན་དེ་ཆེ་སྟོང་ལ་རྒྱས་སྟོས་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་སྟོང་མཁན་ཡང་
ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ང་ཚོས་མཐོང་
གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནད་འགག་ནི་ཆགས་སྤང་མེད་པར་བཟོ་སྟབས་མེན་དེ་ཡིན།
དེས་ན་སྟུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སྟུག་བསྐལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་དེའི་ཙ་བ་ཀུན་འབྱུང་སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་རྩད་བཅད་ནས། སྟུབ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་དང་། སྟུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་སྔོང་ཐབས་ཡོད་མེད་ལ་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པ་
གཉིས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་སྟུག་
བསྐལ་དེ་ཤེས་ནས་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་སྐབས་སྟུག་བསྐལ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་
སྒྲོ་ཡོང་བས་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཙ་བའི་རྒྱ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་
ཡོད་ན་གཉེན་པོ་དེ་སྒྲེས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་དེ་སྔོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཀུན་
འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་སྔོང་སྟབས་པའི་
བསམ་སྒྲོ་འཁོར་སྐབས། འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་བས་ཡོང་བ་ཡིན།
ཀུན་འབྱུང་ཉོན་མོངས་དེ་རང་དང་འགལ་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་སྟེ།
ཀུན་འབྱུང་གི་ཙ་བ་ཉོན་མོངས་དང་། ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་སམ་
ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། བྱི་ལ་ཆ་བ་ཡོད་
སར་གང་བ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། ཆ་གང་གི་རྒྱུན་འགྲོགས་མི་སྟབས་པའི་འགལ་ཆ་ཞིག་

ཡིན་སྐབས། ཆ་བའི་རེག་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་བྱིན་ན། གང་རེག་ཅུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
གང་བའི་རེག་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་བྱིན་ན། ཆ་བའི་རེག་པ་ཅུང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དངོས་
པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་བྱི་རུ་འགལ་སྒྲ་བཅའ་ནས་འགལ་སྒྲ་ཞིག་དང་མི་
འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དཔེར་ན། གཞོད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། གཞོད་པ་
འཕྲེན་མཁན་གྱི་དུག་དེས་གང་དུ་གཞོད་པ་འཕྲེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་གཞོད་པ་
དེར་ཉག་ཉག་འགལ་སྒྲ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་ཁོས་དེ་བརྒྱུག་ཐུབ་པ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། གཟུགས་ཅན་ལ་རྒྱས་པ་འཕམ་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོན་ནས་འགལ་སྒྲ་དེ་ལྟར་
བརྩི་དགོས་པ་ཡིན།

ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོན་ནས་བརྩི་རྒྱ་ཡོད་ལ། ཤེས་པའི་འགལ་
སྒྲ་ཅི་ས་གཙོ་བོ་ནི། དུལ་རིག་པའི་སྒྲོ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྒྲོའི་འཛིན་སྐྱདས་
མི་འབྲ་བར་གཅིག་གིས་འདི་རེད་ཅེས་འཛིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེས་དེའི་ལྷོག་
ཕྱོགས་ཉག་ཉག་དེ་འཛིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱདས་འགལ་བ་ཡིན།
དཔེར་ན། དུལ་མི་དང་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་
བསམ་སྟེ་དེ་ལ་སྟེད་པའི་ཆགས་པ་དེ་དུལ་དེ་ག་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་སྒྲོན་
མཐོང་ནས་དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག་བསམ་པའི་སྒྲོ་དེས་གཞོད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་
མདུན་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་དེར་གཡས་ལ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱད་པའི་སྒྲོ་དེས་གཞོད་གྱི་མེད། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་ཐ་དད་
ཡིན། དེས་ན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་གཅིག་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
རེད་བསམ་ནས་ཐག་བཅད་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ག་རང་ལ་

དམིགས་ནས་དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག་བསམ་པ་བྲན་པའི་སྒྲོ་དེས་གནོད་ཡོང་གི་ཡོད།
 དེ་བཞིན་མི་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བ་དེ་ལ་མི་དེ་གར་དམིགས་ནས་
 བྱམས་པའི་སྒྲོ་སྦྱེས་ན་ཞེ་སྤང་དེ་ཉིད་ཚུང་དུ་འགོ་གི་ཡོད། དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་
 འགལ་བ་ཡིན་སྟབས་གཅིག་སྦྱེས་སྤངས་ཅིག་ཤོས་དེ་འགགས་འགོ་བ་ཡིན།

ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་ཤུགས་ཆེ་དུ་བྱིན་ན། ཡུལ་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་བཅེ་བ་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། བཟའ་ཆང་གཉིས་དེ་
 རིང་ཉ་ཅང་འཆམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གང་འཆམས་ནས་རྒྱུ་ཞིག་གིས་དབང་ལས་
 འཁྲུག་པ་ཤོར་བའི་སྤངས་སྤང་ཆགས་པ་སྦྱེ་སའི་ཡུལ་དེ་ག་རང་ལ་དམིགས་
 ནས་སྤང་བའི་སྒྲོ་སྦྱེ་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཡིན།

མདོར་ན་སེམས་ནང་གི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབྲེན་པའི་སྒྲོ་
 དེའི་རང་བཞིན་ནི། སྒྲོ་དེས་རི་ལྟར་འཛིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
 ཆད་མ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་དེས་རི་ལྟར་འཛིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་མེད་པར་ཆད་མ་
 ཞིག་གིས་གནོད་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲོ་དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་དེའི་ཅ་བ་ཐུག་ས་དབྱུ་མ་པའི་ཤུགས་
 ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅ་བ་གཏི་སྤྲུག་བདེན་འཛིན་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། དེ་ཡང་།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེ་དངོས་རྣམས། །

ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །

དེ་ནི་སྒྲོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་
འཛིན་པ་དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་གི་ས་མཆོན་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྦྱེས་ཤིང་། དེས་
ལས་བསགས་ནས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།
དེས་ན་རྩ་བ་ནི་རང་བཞིན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་ཡིན་ནམ་
མིན་དེའི་སྟེང་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་
སྟོང་བ་ཡིན་ན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་སྟོ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་
པའི་སྟོན་ཕྱིན་ལ་ཐུག་ཡིན། སྟོན་ཉིད་དོན་མ་ཐུག་ཡིན་མིན་ནི་སྟོན་པའི་ལྟར་
བཟུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་བསམ་སྟོན་གཏོང་
དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བསམ་སྟོན་བཏང་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོན་པའི་
ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་ཡོད་ལ། འགལ་སྤྱོད་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་སྐབས་འགལ་
སྤྱོད་པས་ལྡན་ཞིག་ཡོད་པས་ན་སེལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་སྟོན་གཏོང་
སྐབས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ཞེས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་འགོག་པ་ཐོབ་ཐུབ་པའི་གདངས་འཁེལ་ཞིང་། དེས་པ་རྟེན་ཡོང་
སྐབས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཉིན་མཆོན་སྤེལ་ནས་བཙོན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཙོན་ལྡན་འདས་
གྱིས་བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐྱོར་གནང་
མཛད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ནས་ཆོས་ཞུ་

མཁན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ནང་རིམ་པས་རྣམ་དཔྱད་དང་ཉམས་སྤྱོད་རྩལ་ཏུ་འགྲོ་བ་
 ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོང་སྐབས་ད་གཞོད་གཞི་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ་
 རྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་
 བཤད་བརྒྱུ་བ་ཡོང་སྐབས། སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་
 རྟེ་ཤེས་པར་བྱུག་བསྐུལ་དེ་པར་འཆོལ་སྐབས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱག་
 བསྐུལ་ཉམས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་ངམས་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་པར་འཆོལ་སྐབས་
 རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སྤྱག་བསྐུལ་བྲལ་ཞེས་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དེ་དང་
 སྤྱག་བསྐུལ་དེ་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་མཁན་དེ་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས།
 སྤྱག་བསྐུལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ་ཡང་པར་འཆོལ་སྐབས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་
 ཡིན། དེས་ན། སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ་རྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་
 བར་བྱ་རྟེ་སྤང་བར་བྱར་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་སྤངས་ཤིག་
 ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་མེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་
 དེའི་ཐོག་ལ་སྒོ་ཅུང་ཟད་སྐབས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོས་
 འཁོར་རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི། གནས་བྱ་ཆོད་སྤང་པའི་རིང་མི་དང་མི་མིན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་དུ་མར་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་ཤིང་། ང་ཆོས་རྟག་ཏུ་འདོན་
 བཞིན་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོས་མཆོན་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤེ་མང་པོ་ཞིག་སྐབས་
 དེ་དུས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་གོང་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གི་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་པ་ནི་གཞུང་དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འདགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ངེས་པའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒྲེལ་
སྐབས་ནས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྗེ་མ་རྗེ་བཞིན་གསུང་གི་ཡོད་པས་
ན། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོའི་མདོ་
ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་ནང་དུ་ནང་གསེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
དགོངས་པ་རྗེ་བཞིན་ལོན་མ་བྱུང་བར་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་པར་བཞེད་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། མདོར་ན་སྒོར་མི་ཤོང་ཞིང་པན་མ་ཐོགས་པ་ཡོང་
བའི་རིགས་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྒྲེལ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་ཆ་བྱེད་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་
ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
བྱུང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲེལ་སྒོར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་ཅ་བའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་
ཅ་བའི་མདོ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་ནས་སེམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུང་
གི་ཡོད། འདི་ནི་ལམ་འདགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཐར་
ཐུག་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གོམས་ནས་རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་

བའི་སེམས་ཡོད་གསལ་བ་དེ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་སྟེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་བའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་དེ་བལྟའི་གསུང་དང་། བལྟའི་སྐད་ལའང་མི་འབྲ་བ་ཁ་གསལ་ཡོད་འདུག། རྣམ་ཀུན་ཡོངས་ཐགས་པ་ལྟའི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆོས་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྟེ་ཆོས་གཅིག་བཙས་གཉིས་ཡོད། དཔལ་རྒྱ་ལེན་འཕྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེ་བཞིན་བལྟའི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཀར་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་གྱིས་མདོར་ན་བཤད་སྟབས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདྲིན་སྐྱོད་སྟེལ་གསུམ་གནང་ཡོད། ང་རང་ཆོ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་བའི་ཆོས་འདིར་བྱ་བ་ཕྱོགས་བ་ནང་བའི་ཆོས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་རིགས་གཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད། སྒྲ་མའི་ཆོས་ཞེས་བཞི་བལ་ཆེར་བྱ་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲ་མར་སངས་རྒྱུས་སྒྲོན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེའི་སྐད་དུ་འང་སངས་རྒྱུས་གསོན་པ་ཞེས་པ་འདི་དང་འཇུག་འཇོ་གི་མེད་དམ་སྟུམ། ཡང་དུས་རབས་གསུམ་བཞིའི་གོང་དུ་བོད་ལ་སྟེབས་པའི་ཕྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་པ་ཆོས་སྒྲ་མར་དད་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྒྲ་མ་ཅ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག་བསམ་ནས་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་མིན་ནམ། དེ་

ལྷར་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་
བོད་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་མ་མིན་པར། དེ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྙད་ཞུགས་པ་ཞིག་རེད་བརྗོད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད།

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་ཞེས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་མ་བྱོན་
གོང་ནས་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་
སྐྱབ་གསུངས་ཡོད་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྐྱབ་གསུངས་ཡོད། རྟོག་གི་འབར་བའི་ནང་དུའང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་
གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁྲི་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་
སྐྱབ་གསུངས་འཇུག་ངས་མཐོང་བ་དེ་ཆོའི་གསལ་ཡིན། ད་དུང་ངས་མ་མཐོང་བ་
མང་པོ་ཡོད་ཤས་ཆེ། དེས་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་ཞེས་
བརྗོད་མཁན་བྱུང་ཡོད།

ཡང་དེ་བཞིན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་ཅེས་
བརྗོད་པ་དེ་ཡང་དེང་སང་གི་སྐད་ཆ་གསར་བ་མིན་པར་སྤར་ནས་བྱུང་ཡོད། དེ་
ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་
པར་རྟོག་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ང་རང་ཆོས་ཞིབ་འཇུག་ཡག་
པོ་ཞིག་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལ་མ་ཤེས་མཁན་
གྱིས་གཏམ་གང་བྱུང་མ་བྱུང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་ཅི་ས་བསྐྱད་
མེད། དེ་མིན་ཆད་འཛིན་ས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ངོ་མ་དེ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནའི་མཁས་པ་མང་པོས་བཅུ་མས་པའི་གཞུང་དེ་དག་

ཐོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིན་ས་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན།
 དམིགས་བསལ་སྟོབ་སྟོང་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན་པར། སྦྱིར་བཏང་རི་བོ་དག་གི་
 ལུགས་སའི་གདན་ས་ཁག་གི་ནང་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་སྟོལ་ལྟར་ངས་སྟོབ་སྟོང་བྱས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་རང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཅུ་མ་ནས་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་དང་། དབུ་མ་
 འཇུག་པ་སྟོ་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེར་སྐབས་བརྗེད་དེ་སྟོ་ཐོག་ནས་འགྲོ་
 གི་མི་འདུག དེ་ནས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། མཛོད་རྩ་བ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།
 དུས་ཕྱིས་སྟོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་གང་འཆམས་བལྟས་
 པ་ཡིན། དེ་དག་ཆང་མ་དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

མདོར་ན། ཆད་མ་རིགས་གཉེར་ལྟ་བུ་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛོད་པ་ཕྱད་
 དེ་མིན་གཞུང་པོ་ཉི་ལྔ་འཕམ་བཅུ་གསུམ་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ཉི་བཙོ་བརྒྱད་བཅས་
 ཆང་མ་རྩ་བ་ཀྱི་དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནི་མཁས་པས་མཛོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེར་
 སྐབས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རྩ་བ་ཡིག་དང་། ཐོད་ཡིག་ ལེགས་སྦྱར་བཅས་ཀྱི་
 བང་ཡོད། འོན་ཀྱང་པལ་ཆེར་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་དོན་དབྱེ། གང་གིས་
 ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། ལོ་ཉམ་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
 སའི་བར་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱ་ཐོད་
 ཡིག་གི་ཐོག་ནས་སྟོབ་སྟོང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཉོགས་པལ་ཆེར་ལེགས་
 སྦྱར་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩ་བ་འདོན་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་བྱུ་
 རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དང་། ཐོད་སྐད་བཅས་
 ཐོག་དག་སྟོར་བྱེད་མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་དོན་ཆ་ཆང་འགྲེལ་

བཤད་རྒྱལ་ཐུབ་མཁན་པལ་ཆེར་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མ་གཏོགས་གཞན་ཁག་པོ་
ཡིན།

དེ་སྔོན་ང་ཐེ་མཚན་དུ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་ཡི་མཁན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བགེས་
སོང་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག ང་གཉིས་ཐེངས་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཐུག་པ་ཡིན།
རྗེས་སུ་ཁོང་ཆེད་མངགས་དྲ་སར་ཕེབས་པ་དེའི་སྐབས་ང་གཉིས་སྟོད་ཐུག་གིས་
བཀའ་མོལ་བྱང་བར་ཁོང་དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྒྱས་འདུག ཁོང་རང་དེ་
སྒྲ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག ང་གཉིས་ནས་
སྔོན་ལམ་བརྒྱབ་སྟེ་མ་འོངས་པར་ང་གཉིས་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་གནས་
སྟོར་ཞིག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་བཏོན། ངས་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་བཏོན། དེ་དུང་རྒྱ་གར་བ་དབྱ་
མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདོན་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་ལེགས་སྦྲར་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་བཏོན་ཏེ་སྔོན་ལམ་བརྒྱབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་
མོལ་བྱུང་།

ངས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དག་དེ་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་གཏེ་པོའི་
ནང་གི་གཞུགས་བཟང་ཐེར་བ་ལྟར། རྒྱ་སྐད་དང་། ལེགས་སྦྲར་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདོན་མཁན་གཉིས་ལས་ཨ་པོ་ང་རང་པལ་ཆེར་འག་པ་ཡོང་སྟེ།
དེས་ན་ང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་སྟོངས་ཀྱི་ནང་བ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ར་
མ་དཔལ་ལྷ་ལེན་ཏེ་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱན་འཛིན་པར་མ་ཟད། མཁས་པ་དེ་དག་
གིས་མཛད་པའི་གཞུང་དོན་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་བཞིན་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་པ་དང་། དོན་

གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ། རྣམ་གྲངས། ས་མཆོམས་ཞེས་དཔེ་ཆའི་
ནང་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་རྣམས་གཏན་ལ་པབ་སྐྱབས་དགག་བཞག་
སྒྲིང་གསུམ་ཞེས་གཞན་ལུགས་དགག་བ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་ལ། དེ་ལ་རྩོད་
བ་སྒྲིང་བ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཞིབ་ཆགས་པོ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ང་ཆོའི་བོད་ཀྱི་
མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བསྐྱོན་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་ཏ་ཅང་
གཏིང་ཟབ་པོ་བཏང་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོ་བོད་པའི་ཤེས་ཚད་སྐྱོ་པོ་མིན།
ང་རང་དེའི་ནང་འཆར་ལོངས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་རང་ད་ཆ་ལོ་བདུན་ཅུའི་ནང་
སྤེལ་ས་ཀྱང་ད་དུང་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་མཁན་གྱི་ཁྱོད་དུ་
སྤེལ་ས་དུས་ང་རང་སྐྱོ་པོ་རང་རེད་མི་འདུག་བསམ་བ་ཡོང་གི་འདུག།

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་སྒྲོངས་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་པ་ནི་
ཏ་ཅང་པངས་པོ་ཡིན། ཞབས་འཕེན་ཁྱུ་མཁན་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དད་དང་། དེ་
མིན་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ནི་འདྲ་
འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད། ལྷག་པར་གཞུང་དོན་ཅུང་ཟད་ཤེས་
པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། རྣམ་གྲངས་སྒྲིང་མ་སྟེ་དཔ་
འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་ལ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས། དེ་བཞིན་ཐར་བ་སོགས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཇི་
ཅམ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་སྟེ་བྱུང་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་དེ་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ཤུགས་ཆེན་

པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་དངོས་ནས་བསྐྱབ་པ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉམས་
ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་ཏུ་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དཔལ་རྒྱ་
ལེད་ནའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནི་མ་མེད་པ་འདྲིན་མཁན་ཞིག་ཡིན། གོང་
གསལ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་རི་སྒྲོན་དང་།
ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བསྟན་པ་བྱུང་ངེས་དང་། བོད་གངས་ཅན་སྤྲོང་སྱིད་ཀྱི་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རི་སྒྲོན་བཅས་ཡིན། །

ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་གཞན་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་།

དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས།

དགེ་བ་འདི་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོག་ས་རྩོག་ཤིང་། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །

དམ་པ་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག། །

ཅེས་རི་སྒྲོན་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་
དང་། སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་གཞི་རྩ་རང་ཆོར་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཞེས་རང་
གི་ངང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན། མདོར་ན་ནི་མ་སྤྲ་རགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་རྣམས་
སྒོ་བྱར་བྲལ་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོབས་ཆོག་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་

ནུས་པ་ང་རང་ཚོར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པ་གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་སེམས་སྟེང་གི་
 རྩི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་མཐོང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་མཁྱེན་
 ཐོབ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་སེམས་སྟེང་གི་རྩི་མ་ཟད་ཅིང་
 དག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡོང་བ་ལ་ཐོག་མར་སྟོ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་
 བཞིན་སྟོ་སྦྱོང་དགོས། རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་ཡོང་བ་ལ། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་
 དགོས་ཤིང་། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ལ་གང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་
 ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྟོ་ཞིག་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གང་གིས་མནར་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
 མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྟོ་སྤྱག་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་
 ལྷ་ལེད་ནའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྟོན་སྟོ་
 སྦྱོང་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོན་སྟོ་སྦྱོང་ཚུལ་
 གཅིག་བཅས་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྟོ་སྤྱག་སྟངས་འདི་ལྟར་ཡིན།

སྤྱག་བསྐྱལ་གང་གིས་མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ངོ་ཆ་འཕྲོད་པ་ལ། ཐོག་
 མར་རང་སྟེང་དུ་བསམ་ན་ངེས་པ་སྐྱེས་སྒྲ་བས། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་
 དགོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་དགོས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 ཉེས་དམིགས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འབྱུར་བའི་

སྐྱུག་བསྐྱེལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཅས་གསུམ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 ཉེས་དམིགས་ཡག་པོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 ཞེས་སྐྱུག་པ་ཞིག་ལས་མེད། རྒྱ་ཉོན་མོངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བ་མ་རིག་པས་བྱས་པ་
 ཡིན་སྟབས། མིང་ལའང་མ་རིག་པ་ཞེས་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཐོགས་ཡོད། དེ་ལྟ་
 བུའི་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྦྱིར་བཏང་དུད་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཤད་ན། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་གཅིག་ནི་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་ཀྱང་དུད་དེ་འགྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ང་
 རང་ཆོ་མིའི་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། མི་ཇི་ཅམ་ཀྱི་སློ་བྱོས་མོངས་པ་དེ་གཉི་ལྷག་
 ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་ནས་ཡང་དཀའ་སྐྱུག་གི་ནང་དུ་ཚུད་ཀྱི་ཡོད།

མདོར་ན་མ་རིག་པ་ཞེས་མིང་དེ་རང་ནས་ཞེ་སྟན་ཞིང་། མི་བདེ་བ་དང་མི་
 དགའ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་གང་
 ལ་བལྟས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཐབས་སྐྱུག་ལས་མེད། རང་གཞན་ཆང་མ་མི་བདེ་བར་བཟོ་
 མཁན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་རང་གིས་རང་ལ་མི་གཅེས་པ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་རང་གིས་རང་ལ་གཅེས་བཞིན་དུ་མི་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོང་བ་འདི་ཅ་བ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱས་པ་གསལ་པོ་
 ཡིན། དེས་ན་རང་སྟངས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་
 བསམ་སློལ་གསུམ་ཞིག་བཏང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེལ་སྐྱུལ་བའི་ཐར་པ་ཞིག་
 ཐོབ་ན་སྦྱོར་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་སློལ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འདྲ་བྱེད་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་འདོད་གི་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་
 བ་ལ། ཐོག་མར་སྤྱག་བསྐྱལ་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་གིས་མཉམ་ཚུལ་བྲན་བའི་སྐབས་སུ་
 ཚུང་བད་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ཕྱགས་བྲག་པོ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཐར་
 པ་དོན་གཉེར་གི་སྒྲོ་ཡོང་བ་ལ་བྱི་མ་དོན་གཉེར་གི་སྒྲོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་
 ཆེ་འདྲིའི་སྤང་ཤས་ལྟོག་དགོས་པ་སོགས་སྒྲོ་ལ་རིམ་བས་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན།
 སྤྱིར་གང་ཟག་ལས་འཕྲོ་ཅན། དཔེར་ན། རྩེ་བཙུན་མི་ལ་རང་ཉིད་དང་། རྩེ་བཙུན་
 མི་ལ་འཕྲོད་ལྟན་གི་སྒྲོ་བ་མ་ཆེ་རབས་མང་པོར་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་
 ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་གས་འཕྲལ་གི་རྒྱུན་སྤྱུ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་སྒྲོ་ལ་འགྱུར་བ་
 ཐེབས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཕྱལ་མཐའ་འཁོབ་སྒྲོ་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཉ་ཡ་ནར་སྤྱད་པ་འཁོར་ལོའི་
 རི་མོ་བྲིས་པ་ཞིག་གི་ལོག་ཀྱ།

བཅུམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །

སངས་རྒྱས་བསྐྱན་ལ་འདུག་པར་བྱ། །

འདས་བུའི་བྲིམ་ན་སྤང་ཆེན་བཞིན། །

འཆི་བདག་སྤེལ་གཞོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་འཁོད་པ་མཐོང་མ་ཐག་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་པ་འཁོར་བ་ལ་ཕྱགས་
 འབྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། ཕྱགས་ལྟོག་གི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བ་
 ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་སྤྱབ་ཚུལ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ཉེ་དེ་མ་ཉིད་དུ་ངས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་
 སྤྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་འདོན་

མཐོང་བ་དང་། རགས་པའི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བའི་དོན་མཐོང་དུས། སྤྱི་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་སད་ཅིང་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དད་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱི་བ་བཏང་ང་རང་ཆོ་སྒོ་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་སྟེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྟོགས་པ་མཐོན་པའི་མཐོ་སྒྲུགས་བྱས་ཏེ་ས་ཆོད་ཐུབ་པ་ཡོང་སྟེ་ཁག་པོ་ཡིན། རིམ་བཤེན་དུ་ལས་བཟོད་ཐབས་བྱས་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་ས་ཆོད་ཡོང་ཐུབ།

མདོ་དོན་སྟོང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབས་པའི་ཐབས་ཡོངས་རྫོགས་ཚུར་བསྐྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་ཆོས་སྐྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེད་པ་སྐྱབས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་ནི། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོག་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤེད་ན། སྤང་ཙམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱབས་པ་མེད་པ་ཞིག་དང་། དེའི་སྟོད་ལྷགས་སམ་ཡིན་ལྷགས་སྟོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཡིན་ལྷགས་གཅིག་བཅས་སྤང་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་། མཐར་ཐུག་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་གཅིག་བཅས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས། མདོར་ན་སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱབས་པ་མེད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སོགས་བསམས་ནས་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་བྱི་མའི་སྤང་ཤེས་ལྟོག་པ། དེ་རྗེས་ཐར་པ་དོན་གཉིས་

ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ། དེ་ནས་སྤྱིང་རྗེ་སྒྲུབ་པ་སོགས་འདི་ལྟར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
 བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་དེ་བསྒྲུབས་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་
 སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
 ལུགས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་བྱས། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་
 བརྗོད་དགོས་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུབ་པའམ། མདོར་ན་རྟེན་འབྱུང་ལགག་སོགས་སྒྲོས་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་གཏན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་མཐའ་བྲལ་དུ་མི་འཛོག་
 པར། དེ་ཉིད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆིག་དེར་གོ་རྒྱུ་
 ཞིག་ཡོད།

ཐོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་
 ཅེས་བརྗོད་ན། དོན་ལ་འགྲིག་གི་ཡོད། དེ་ལས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་
 བརྗོད་ན། ཆིག་དེར་བྱས་པ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་
 སྒྲུབ་ཀྱིས། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྤོང་བ་ལས།

སྐྱེས་བྱ་ས་མིན་རྩ་མ་ཡིན། །
 མེ་མིན་རྩྱུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །
 རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །
 དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བྱ་གང་། །

ཞེས་ངའམ་གང་ཟག་གས་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་པ་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་

བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན། ཅ་བ་ནས་མཚུབ་མོ་འཇུགས་ས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་འདྲ་སྟེ་མ་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཡང་དག་པ་མ་བྱུབ་པ་རེད་ཅེས་མི་གསུངས་
པར། དེའི་རྗེས་སུ།

དེ་ལས་གཞན་ན་སྦྱིས་བྱ་གང་། །

ཞེས་ཏྲག་མཐའ་སེལ་བ་དེ་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིས་བྱ་ཁམས་བྱུག་འདུས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་བཀོད་གནང་མཛད་ཡོད། དེས་ན་སྦྱིས་བྱ་མེད་པ་
མིན་པར་བན་གཞོན་འཛན་པའི་སྦྱིས་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན། འོ་ན་སྦྱིས་བྱ་ཡོད་པ་དེ་
གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོད་ཅེ་ན། སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་།
སྤང་བོའི་ནང་ནས་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཟག་ཡིན་
རྒྱ་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེད་པ་མིན། འོ་ན་ཡོད་ལུགས་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་
ན། སྦྱིས་བྱ་ཁམས་བྱུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱིས་བྱ་འཕམ་གང་
ཟག་ཅེས་པ་དེ་ཁམས་བྱུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། བརྟེན་ནས་ཞེས་
པའི་ཆོག་འདི་ར་ཆོས་སྒོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
བ་གཤམ་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕམ་འཛིག་རྟོན་དུ། །

རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྲུར་མིན་མོད་ཀྱི། །

རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་རྟོན་ཉིད་ལས་འདིར། །

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་
ཐུགས་པས་བཀོད་པ་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་
ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ཡང་། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་བྱིར། །ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུ་
ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་
ཡིན། དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་
མེད་ལ། ཡང་མེད་པའང་མིན་ཞིང་།

སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་བྱིར། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ངེ་ལྟ་བུ། །

ཞེས་པའི་སྒྲོམ་བསྐྱོན་གནང་མཛད་འདུག དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་
ཡང་། །འདུས་བྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་གང་
ཟག་གང་དུ་བཏགས་པའི་གཞི་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀླམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏགས་
ཤིང་དབྱད་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ། མེད་པའང་མིན་པར་བྱ་བ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་རྒྱ་
འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཡོད་ཚུལ་ནི་གང་
ཟག་དེ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་བཞིན་ཁམས་དྲུག་རེ་རེ་
ནས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་གདགས་གཞི་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
ཙམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་དང་། བཏགས་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་གསལ་བོ་ཡོད་པ་སྟེ། ངའམ་གང་ཟག་
ཅས་པ་དེ་སྤྱིར་མདོའི་ནང་དུ།

གང་ཅིར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ།
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བརྟེན་པ་ལྟར།
དེ་ཕྱིར་བྱུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།
ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཤིང་རྟེན་ས་ནི་ཤིང་རྟེན་འཁོར་ལོ་
དང་། གཞེར་བྱ་དང་། སྒྲོམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་ས་འེ་ཐ་སྟང་བྱེད་གྱི་
ཡོད། ཐ་སྟང་བྱས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟེན་དོ་པོ་འོར་འབྲེན་སོགས་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་
བྱེད་བྱབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤིང་རྟེན་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་
ཤིང་རྟེན་རྒྱ་དང་། ཤིང་རྟེན་བྱ་བ། ཤིང་རྟེན་འབྲས་བྱ་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་
ཤིང་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་ཤིང་རྟེན་ས་པ་དེ་པར་འཆོལ་བར་འགྲོ་སྐབས་རང་གི་ཆ་ཤས་
ཅན་གྱི་ཤིང་རྟེན་རང་གི་ཆ་ཤས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ལ། དོན་གཞན་དུ་ཡང་
མེད། རང་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནི་ཤིང་རྟེན་མིན་ཞིང་། རང་གི་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བཞག་པ་དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འདུས་
པའི་དབྱིབས་ཅམ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མིན་ལ། ཁ་དོག་དེ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མིན། ཤིང་རྟེན་
དབྱིབས་གང་ལ་ལྷན་རྒྱུའི་ཤིང་རྟེན་དང་། ཤིང་རྟེན་ཁ་དོག་གང་ལ་ལྷན་རྒྱུའི་ཤིང་རྟེན་
ཤིང་རྟེན་ཆ་ཤས་གང་ལ་ལྷན་རྒྱུའི་ཆ་ཅན་ཤིང་རྟེན་ཞེས་འདོགས་རྒྱུ་ཡོད།

དེ་ལྟར་འདོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཅམ་མིན་པར་ཕན་གཞོན་དངོས་སུ་འབྲེན་མཁན་
ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཅའ་ན་ཤིང་རྟེན་འདི་རེད་ཅེས་ནས་རྒྱན་མཚུབ་མོ་འཚུགས་
ས་དེའི་གསེབ་ནས་ཆ་ཤས་བྱེ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ཤིང་རྟེན་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པའི་

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གསུམ་སྒྲིམ་བུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་སྟེ་ང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཞེས་ང་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བརྗོད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཚད་མས་བྱུང་བ་ཅིང་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཏགས་ཅིང་དབྱེད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིར་མཐུན་དང་བདེ་བ་འདོད་མཐུན་རོ་མ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན། བལ་མོ་ཆེས་ཤེས་པའི་སྟངས་ནས་བསམ་སྟོབས་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ང་དེ་ཡོད་དགོས་སོ་སྟེ་སྟེ་བསམ་སྟོབས་གཏོང་གི་ཡོད་སྟབས། སྐབས་དེ་སེམས་ཅན་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་སོགས། མདོར་ན་གང་ཟག་གིས་མཚོན་པའི་ཚོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད་ལ་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཉིད་དགོས་པས་ན། མི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་ཞིག་མ་བཞག་ཐབས་མེད་ཡིན། དེ་འདྲ་དེས་ཚོས་ཐབས་ཅད་མིང་ཅན་བརྒྱ་ཅན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་བསམ་སྟོབས་པོ་ཞིག་བཏང་ན། མིང་ཅན་བརྒྱ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་མིན་པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚོས་དེ་དང་དེ་ཡིན་སྟེ་ཞིག་ལྟག་ཡོད་གི་ཡོད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་ཅུང་ཟད་ཅན་ཡང་མེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཅའ་ནང་ཞེས་པ་དེ་དུང་པོའི་གསེབ་ནས་ང་ཡིན་སྟེ་ཞིག་གཏན་ནས་ཉིད་སྟེ་མེད།

དེར་བརྟེན་ཤེས་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཤེས་པ་ལ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་
ཀྱི་སྡེ་ཆེན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ། གཞན་དང་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གི་སྡེ་ཆེན་
མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་སྡེ་གི་ཡོད། སྡེ་ཆེན་དེ་དག་ཡོད་པ་ང་ཚོའི་ཁྱོད་བས་སྐྱབ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ཆ་སྡེ་ནས་གང་ཟག་གམ་ང་ཞེས་པ་དེ་ངོ་མ་གང་ཞིག་ཡིན་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་གཏོགས་འཛོག་ས་མེད་པ་ཡིན།
ཡིད་ཤེས་ལ་འང་སྒྲགས་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་དུས་སྤྱི་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།

མདོར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཇམ་རགས་པ་སྒྲོ་བྱར་བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་
བྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། གཏན་དུ་གནས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་གང་
ཟག་འཛོག་དགོས་བྱུང་ན། དེ་དག་འགགས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་དེ་ཡང་
འགགས་ཞེས་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེར་བརྟེན་དེ་དག་འཆར་རུབ་བྱེད་པའི་ཤེས་
པ་སྤྱི་མོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
ཀྱང་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཤེས་པ་སྤྱི་རགས་ཀྱི་འཆར་རུབ་
ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བརྗོད་སྐབས་ཤིག་ཡིན་སྐབས་དེ་
དག་གི་གསེབ་ནས་གང་ཟག་འཛོག་སྐབས་ཐབས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

ད་ནི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་མཐའ་
དག་འགགས་ཟེན་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན།
དེ་ང་ལ་འཛོག་དགོས་བྱུང་ནའང་བདེ་པོ་ཞིག་མེད། གང་ཟག་དེ་ད་ལྟ་འོད་གསལ་
འཆར་བའི་སྐབས་དང་འོད་གསལ་འགག་པའི་སྐབས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་པས།

འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་མཁན་དེ་ཟུར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་ཤེས་པའི་ནང་གི་སྤྲོ་ཤོས་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མ་
 དང་མཐའ་མེད་པ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡོང་བའི་
 ཤེས་པ་སྤྲོ་མོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་གང་ཟག་ལ་བཞག་ན་བདེ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད། ད་ནི་
 ཤེས་པའི་ནང་དུ་གང་ཟག་རྟེན་དུ་རྒྱ་མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དུས་གྱི་ཆ་
 ལས་ནས་གང་ཟག་འཛོག་རྒྱ་མེད་པ་ནི་དེ་བས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་གང་
 ཟག་ཅེས་པ་དེ་བཅའ་ན་གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བ་དེས་དོན་
 གྱི་ངོས་ནས་བྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེས་ན་གང་ཟག་མེད་
 ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དུམ་གྱི་ངོས་
 ནས་མ་བྲུབ་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་མཛོན་སུམ་ལ་བསྒྲོན་
 དགོས་པ་ཡིན། བདེ་སྤྱག་སྒྲིང་མཁན་དང་། བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན་དེ་ཐམས་
 ཅད། དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །

སྤྱི་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །

ཕྱང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་བར་འགྱུར། །

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

བདག་གི་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་མེད་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲིང་བ་པོ་དང་།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་མཁན་གྱི་ང་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་
ན། དེའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཞག་རྒྱ་མེད་ལ།
ཟུང་འདས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཞག་རྒྱ་མེད། མདོར་ན་གང་ཡང་འདྲིལ་རྒྱ་མེད་པ་
ཡིན། དེ་ལྟར་ན་མདོན་སྤུལ་ལ་བསྟོན་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཡོད་ནི་ཡོད་པ་
ཡིན། དོན་གྱི་ངོས་ནས་མེད་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཤེས་བྱ་བ་པ་ཞིག་ཡོད་
པས། ཡོད་ཚུལ་ནི་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་འོས་མེད་ཀྱི་འབྲུག་པ་གསལ་པོ་
ཡིན། དེས་ན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པར་བརྩིས་ཀྱང་། དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

ཕྱང་མེན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་ཕྱང་མེད་དེར་དེ་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་ལྡན་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། འཁོར་བ་
པའི་སེམས་ཅན་ཡང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། ཟུང་
འདས་ཀྱང་མེད་པས་བྱད་མཆར་ཞིག་འདུག དེར་བརྟེན་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་ནང་
དུ་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ལ་བྱུག་ཅེན། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་གཏན་ལ་པལ་

བ་ཅམ་ཡིན་དང། ཡང་དེ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས།

སྲིད་པའི་ས་ཐོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །

ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྲིད་ཡུལ་ལོ། །

ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །

སྲིད་པའི་ས་ཐོན་ལགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། སྲིད་པའི་ས་ཐོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། སྲིད་
པ་འཁོར་བ་ལ་མིང་འཁོར་བ་ཞེས་བཏགས་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། ང་རང་ཚོ་འེ་མེ་
འདིས་མཆོན་རྟོག་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ང་
རང་ཚོ་འདོད་བ་བདེ་བ་དང་མི་འདོད་བ་སྐྱུག་བསུལ་ཡིན་ཡང་། ཉམ་དུ་ཡང་ག་མ་
འགྲིག་པ་ཡོང་བ་དེའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་སྒོ་
བྱར་ལྟེས་དབང་གིས་བྱུང་བར་བཤད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། མ་གཞི་ཤིང་ལག་
ཞིག་སྒྲེ་བཟང་བ་དང་། ཤིང་ལག་ཞིག་སྒྲེ་ཞན་པ། རྒྱུང་རྒྱག་སྐབས་ཤིང་ལག་
ཞིག་ཆག་པ་དང་། ལག་འཁྱེད་མ་ཆག་པར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཤིང་ཆག་པ་དེ་བསོད་
ནམས་མེད་པ་དང་། ཤིང་མ་ཆག་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟེས་དབང་
གིས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཕྱི་འདོད་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟེས་དབང་གིས་ཡོང་ཆོག་གི་
ཡོད་ན། ཉན་གི་ཤེས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོང་ཆོག་དང་མི་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་ན།
བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ཆེ། སྒོ་མ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་
བཏང་ན། སྐབས་རེ་མི་བདེ་བ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱིགས་ཆང་མའི་

གནས་ཚུལ་ལ་སྒོམ་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། རང་རང་གི་མཐུན་པ་
དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིན་གྱིད་བང་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་
ལས་དེ་མིན་བཤད་ཐབས་མེད།

དེ་ནི་ཐོག་མར་འཛམ་གླིང་ཆགས་པའི་སྐྱབས་ནས་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒོ་ཞིག་
བཏང་ན། འཛམ་གླིང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བརྩུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། དེའི་ལས་གྱིད་བང་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཚུལ་གོ་རིམ་ལྟར་གྱི་བསམ་སྒོ་ཞིག་
བཏང་ན། དེ་ལ་སྤྱིག་འཇུགས་སམ་འགྲོ་སྤངས་ཤིག་ཡོད་པ་སྒོ་ལ་འཆར་ཡོང་
ཞིང་། མདོར་ན་སེམས་དུལ་བ་དང་མ་དུལ་བའི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་སྤྲུལ་གས་
ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། སེམས་མ་དུལ་བའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་གྱི་
ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ལས་རྟོག་ཆང་མ་བཟོ་མཁན་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་
ཞིང་། དེས་ན། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་ནམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ས་བོན་ནམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
སྐབས་འདིར་མ་རིག་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། མ་རིག་པ་དེས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་
དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོའི་དམིགས་པ་དེ་ནི། ཡུལ་རྣམས་དེ་
ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་
དེ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཟོ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེས་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་
ངེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་མེད་པ་མཐོང་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ནི་འགྲོ་

བ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྩུང་རྩུང་སྐབས་དགུན་ཁ་རྩེ་མོ་བྱང་ལ་
 སྡོད་ཀྱི་ཡོད། མོ་བྱང་ནང་གི་ཤོད་ཁང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅང་ནག་ཁུང་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་དག་ནང་གཞོང་འཕྲེ་ཡོད་པའི་ཤོད་སྒོལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁང་པ་དེ་ཆོད་
 གཡས་གཡོན་དུ་སྡེབས་དུས་སེམས་ནང་རྩུང་ཅད་ཞེ་སྤང་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་ཁུང་
 རྒྱབ་ནས་ཆ་འུར་འུར་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ས་ཆ་འདྲིའི་གཡས་གཡོན་ལ་
 གང་ཡོད་མེད་ལྷ་མར་སྤར་བ་དང་། རང་གི་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་
 ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་མེད་པ་མཐོང་དུས་འདྲིར་གང་ཡང་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པའི་
 གྲོ་དེས་གོང་གི་ཞེད་སྤང་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། ཞེད་སྤང་ཡོང་ས་དེ་ཉིད་དུ་འདྲིར་
 ཞེད་སྤང་ཡོང་སའི་གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་བར་གཤོན་འཕྲེ་
 ཡོད་ཤིང་བྱེད་པའི་ཁང་པ་ནག་ཁུང་འདྲིར་ཞེད་སྤང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། ཕྱི་ལ་
 ཉི་མ་ཏུ་ཅང་སྒྱིད་པོ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པས་ཞེད་སྤང་སེལ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་དག་
 མ་དག་དང་། བདག་གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 གྲོ་དེ་སེལ་བ་ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གྲོ་དེས་གང་ལ་དམིགས་སའི་བྱི་ནང་
 གི་ཆོས་རྣམས་ལ་གྲོ་དེས་རི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་བྱུབ་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་
 ཤེས་ན། དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གྲོ་སེལ་བྱུབ་པ་ཡིན།
 དེས་ན། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་
 ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་མཐར། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །

དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །

སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་ཆེན་པ་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལས། །ལྟ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཞིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡོད། སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་པལ་མོ་ཆེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྤྲ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཛིག་ལུགས་ལ་སྤྲ་རགས་ཡོད་པས་ན། དེའི་དབང་གིས་མ་རིག་པ་ལའང་སྤྲ་རགས་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་དོན་ནི་ང་རང་ཆོར་སྤྱག་པོ་གཏོང་མཁན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བཟོ་བ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་དང་རྒྱལ་པོ་གསལ་ནི་ལྟ་མིན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཡུལ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྤྲང་འདྲེན་ཤུགས་དེ་ཅམ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོ་དེས་གང་ཞེན་པའི་དོན་དེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྤྲང་འདྲེན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་

དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བདག་འཛིན་དང་། གཉི་མུག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན།

སྤྱིར་གཉི་མུག་འཛིན་ཚུལ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཅུང་དང་། གནས་ལུགས་ལ་མོངས་པ་ཅུང་གཉི་མུག་ལ་འཛིན་པ་དང་། ད་ལྟ་སྐབས་འདིའི་གཉི་མུག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་བྲངས་ནས་ཁོ་རང་དབག་ཆོད་ཀྱིས་སེམས་ནང་ངེས་ཤེས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་རིགས་སྤང་དཀའ་བ་ཡོད། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་ན་དེས་ཐད་ཀར་ཞེ་སྤང་གི་རར་གཅོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་མི་སྤྱུག་པ་བསྒྲོམ་ན་འདོད་ཆགས་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ཆ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་། ཡང་ན་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཞི་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཡིན་སྟེ་པའི་སྒྲོ་དེ་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པས་གཞོད་སྟབས་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་ལ། མི་སྤྱུག་པ་བསྒྲོམ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་གཞོད་སྟབས་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། མི་སྤྱུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་བ་དང་། བྱམས་པ་བསྒྲོམ་སྐབས་བྱམས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། སྒྲོས་ཞེན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གནག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རིགས་སྤོང་བ་ལ་ཤེས་རབ་གཅིག་གིས་དེ་ལ་

གཉེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་བསྐྱེན་དགོས་པ་ཞིག་པལ་
ཆེར་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱིར་བཏང་གཉེན་པོ་ལ་བསུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས། དུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་སྦྱེས་པའི་སློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བར་མི་སྦྱག་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསམ་སློ་གཏོང་སྐབས་དེས་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སློ་དེ་
འབྲགས་ཚུང་དུ་འགོ་བ་དེ་ལ་བསུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ལྟ་བུའི་མི་སྦྱག་པ་བསྐྱོམ་པ་གཅིག་ཤུས་ཆགས་པ་དེ་ཟད་སྟབས་ཞེན་ཟད་མི་
སྟབས། དཔུ་མ་པའི་འབྲགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱ་མཚན་ལ་བསམ་སློ་ཡག་པོ་
ཞིག་གཏོང་བ་དང་། གནད་ལག་ཅན་གཅོད་ཡག་པོ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་གཉི་སྟག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་། གཉི་སྟག་ནི་བརྟེན་པ་དང་། གཉི་སྟག་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གསུངས་པས་གཉི་སྟག་ནི་མ་རིག་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
ཡིན། དེས་ན་གཉི་སྟག་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཅས་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་སློ་དེས་གཉི་སྟག་གི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ་གཉི་
སྟག་བསྐྱོག་སྟབས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སློང་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
སློ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཅ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡུལ་ལམ་དོན་གྱི་ངོས་
ནས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སློ་གཅིག་གིས་སྟོག་བྱ་དེ་རྣམས་བཅོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་
གཉེན་པོ་བསྐྱེན་མ་སྟབས་ན་སྟོན་ལམ་བརྒྱུ་བ་ཀྱང་པན་ཐོགས་མེད་ལ། སྤྱིར་བཏང་

གི་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ནས་ཀྱང་པན་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་མི་སྤྱད་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། དད་པ་
དང་སྤྱིང་ཇི་སྒྲོམ་པས་ཀྱང་པན་མི་ཐུབ། དེ་ནི་སྒྲོ་དེས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་
པར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེ་དེས་པར་དུ་སྤྱེས་དགོས་པ་ཡིན།

ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །

སྤྱད་པའི་ས་པོན་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་སྤྱད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་རིགས་ཀྱིས་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་
ཆགས་སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་དང་། སེམས་ཁྱུམ་བ། སེམས་མ་སྤྱིད་པ་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། དེ་མ་ཐག་སེམས་ལ་བཟོ་ལྟ་
བཟོས་ཏེ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། སྤྱད་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱད་ཉིད་
ལ་གོ་སེམས་འདིས་གང་འཆོམས་བྱུང་ཡང་ལམ་སང་དེ་འདྲའི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཨི་ཡོད་སྟེ། ང་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མདོན་གསལ་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་འཛིན་པ་ཨ་འཐས་རིམ་པས་འཁྱུགས་རིམ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོན་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
སེམས་འདི་མེད་པར་བཟོ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ངོ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མི་
ལེན་པར་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་
བསྟེན་འཁྱུགས་ལའང་། ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་འཁྱུགས་
གཅིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་འཁྱུགས་གཅིག་
ཡོད། དེར་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱས་

ཉེ་མཐར་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོག་ས་བསགས་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སྤྱང་གི་
བྱི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤྱངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐར་
ཐུག་དེ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་སྤྱང་གི་བྱི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྤྱོད་སྐབས་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་བྲལ་བའི་འབྲས་བུར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐུན་སུབ་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོང་བ་ཡིན། གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་མཐུན་
པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཐུན་པའི་
ཆོ་འདི་ལྟར་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན།

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་ལུགས་
འདི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལ་ཟབ་མོ་སྤོང་བ་ཉིད་ཅེས་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོར་འཛིན་ཀྱི་
ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཆོས་ལུགས་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་
བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་བྱུང་ཡོད་པ་གཅིག་ནི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་
པ་འདི་ཡིན། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འདར་ནང་གསེས་ཀྱི་སྤྱ་རགས་མང་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བ་སྐྱབ་ནས་དེ་ལྟ་
བུའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བ་མཐོང་བའི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཆོ་གཅིག་དང་།
ཡང་སྐབས་རེ་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ནས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟོད་དུ་དོན་ཀྱི་
ངོས་ནས་བྱུབ་པ་ཞིག་ཁས་སྤངས་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཁོ་རང་ཡིན་ལུགས་

སྤྱུ་བྱུབ་པ་ཞིག་མེད་པས་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་ལྟ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད།
མཐར་ཐུག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་མེད་ཅེས་
བ་དང་། མིང་ཅམ་དང་བརྟེན་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་ང་རང་ཆོས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་མེད་ཅེས་བ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན། དེ་
ལས་འགྲོ་ས་མི་འདུག་བསམ་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སླེབས་ཡོང་ཞིང་། དེ་སླེབས་པའི་
སྐབས་སྤྱི་ང་རང་ཆོར་ང་ཞེས་པ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་དང་། ཡང་ན་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱུག་སྒྲོ་
ལ་འཆར་བ། ཕྱི་ངོས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་དེ་འབྲེལ་ཡོང་། དེ་
དག་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་བཏགས་དཔྱད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན།
མིང་ཅམ་ལས་འགྲོ་ས་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཆོར་སྤྱང་ཚུལ་དང་།
ཟློང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་
གསལ་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལས་གཞན་གྱི་
འགྲོ་ས་མི་འདུག་བསམ་པའི་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཆགས་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོར་
ཟློང་བ་ལ་གཅིག་བལྟས་ན། ང་རང་ཆོར་འཆར་བའི་སྐབས་སྤྱི་བྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། དགག་
བྱའི་སྤྱང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བ་དང་། ད་

དུང་ཡང་བསམ་སྒོ་རིམ་བས་བཏང་ན། ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤང་དུས་ཉིད་
ནས་སྤང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དོན་སྤང་ནས་ཡོད་བ་ཞིག་སྤང་ཅམ་དེ་གས་དེ་
ལྟར་དུ་བྱུབ་བ་ཞིག་མེད་བསམ་བ་དང་། ང་མེད་བསམ་བ་ཞིག་སྒོ་ལ་བལ་ཆར་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་གོམས་ནས་འགོ་དགོས། གོམས་ན་བྱུང་བར་
ཆེན་པོ་ཡོད་བ་ཡིན། གོ་བ་ཆགས་བ་དང་རྟོགས་བ་སྐྱེས་བ་གཉིས་ལ་ནོར་ཉེན་
མེད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་ངས་གང་འཆོམས་ཤེས་
སོང་བསམ་བ་བྲན་ཡོང་བ་དེ་ནི་ནོར་བ་ཡིན། གོ་བ་ཆགས་ཏེ་ཁ་ནས་ཤོད་རྒྱ་
ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ལ་ཆོར་བ་སྐྱབས་བ་ལ་གོམས་དགོས་བ་ཡིན། རིམ་བཞིན་
གོམས་ནས་བརྗོད་པའི་ཆོག་དང་སྤང་མ་གོམས་པའི་སྐབས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་
བརྗོད་པའི་ཆོག་གཉིས་གཅིག་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ནང་ཆོར་བ་ལ་བྱུང་བར་
ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཟབ་མོ་སྤང་བ་ཉིད་དེ་ཐོག་མར་ཐོས་པར་བྱས། དེ་ནས་
ཡང་ཡང་བསམ་སྒོ་བཏང་། གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཆོར་བ་
ཡོད་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་རིམ་བས་རྒྱས་བ་ཐོན་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་དང་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་ནས་བྱིན་ན། ཉམས་རྟོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་
བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྒྱལ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ཤེས་
དགོས། ཤེས་བ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་དགོས། དེས་ན་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་ལ་
བརྩོན་དགོས་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆོད་མ་བཞི་དང་། སྒྱུང་ས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་སྤང་བོའི་ཆོད་མ་ཀྱུན་བདུས་ཀྱི་
མཆོད་བརྗོད་ལས།

ཆོད་མར་གྱུར་བ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །

སྟོན་བ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། །

ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་བཏང་ར་རང་ཆོ་མི་ཕན་ཚུན་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་གནས་སྤངས་འོག་ནས་
མི་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཆ་བྲིས་བ་དང་། སློབ་སྟོན་ཉན་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་
སྟོན་ཡང་དག་པ་བྱེད་མཁན་དང་། ལམ་མཁོར་བར་འཁྲིད་མཁན་སྟོ་གཏད་འཕེར་
བ་ཞིག་ཡོད་ན། མི་དེ་ནི་ཆ་འཛོག་འཕེར་ཞིང་ཆོད་མར་འཛིན་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་
ར་ཆོས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་མི་ལ་གྲང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་མཁན་
ཀྱི་སྟོན་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ཆོས་ཚུལ་གྱི་ལྟ་གྲུབ་རྣམ་གཞག་
སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་བ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་གྲུང་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྟོན་བ་
མཉམ་མེད་ལྡན་མེད་ཀྱི་སྤྱིར་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་བ་ཞིག་ཡིན།
སྟོན་བ་མཉམ་མེད་ལྡན་མེད་ཀྱི་སྟོན་བ་འདྲ་འབྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེའི་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲུར་དང་། གསུང་གི་གདངས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་དུ་
འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་བ་དེ་ཅུ་གྱིས་མི་འགྲིགས་ཤིང་། གཙོ་བོ་ནི།

བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ། །

ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་རྟག་ཏུ་གང་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་གང་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་། ཉམས་ཞིབ་བྱས། རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་
གཞན་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་ཤེས་སྟབས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་ཤུགས་སྒྲེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྦྱིས་བྱ་ནམས་ཀྱི་འབྲེལ་གྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་ཐབས་སྟོན་པ་ཙམ་མིན་པར་བྱགས་
རྒྱུ་རིང་པོའི་བདེ་བ་སྦྱབ་ཐབས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་
ཆད་མར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཆད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་
ལྟར་ཆད་མར་གྱུར་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ན་
ཤེས་སྟབས་པ་ཡིན།

སྟོན་པ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་པར་བཞེད་པ་
ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
ཡང་བཙུན་ལྟ་འདས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་མཛེད་པ་མཛེད་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་
ཤེས་སྟབས་པ་ཡིན། སྤྱི་ཆེ་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཐད་སྤྱི་ཆེ་རབས་མང་པོའི་རིང་དང་།
བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱེད་པའི་བར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ། བཅེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གོམས་པ་མཐར་
སོན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁོང་གིས་གདུལ་བྱར་

མྱེད་དོར་གྱི་གནས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ། སྤྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་མི་བྱེད་པར་ཕན་འདོགས་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྟོན་པ་གཞན་དང་གསུང་ཚུལ་འབྲེལ་དུ། མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

མདོར་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། བྱེད་པ་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། ཞེས་པའི་ཆོས་ཚུལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་རང་ཉིད་སྤྱུགས་མེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་གཞན་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མྱེད་དོར་གྱི་གནད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དེའི་ཐོག་ནས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་སྦྱབ་པ་ཞིག་ཡིན།

དེས་ན་སྟོན་པ་སྤྱུགས་མེ་ཅན་ནི་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟོང་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་མྱེད་དོར་གྱི་གནས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བཞིན་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་ཐབས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་མེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་ཉམས་བཞེས་གནང་ནས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟོང་ནས་གནས་སྤྱུགས་དང་མཐར་ཕྱག་གི་འདོད་དོན་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན།

རང་གི་རྗེས་སུ་སློབ་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ཅེས་འདེན་
པར་མཛད་པ་དང་། རང་གིས་རྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་མཁན་ཞིག་
རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

སྐབས་རེ་རང་ཆོའི་སེམས་ནང་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་བྱུང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་དེར་སང་བཤད་དུས་དེ་འདྲ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་བ་བྲན་གྱི་ཡོད། ང་
རང་ཡང་དེ་འདྲ་བྲན་སྟེང་། འོན་ཀྱང་ལམ་འབྲས་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་ཆད་
མ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆད་མ། གླ་མ་ཆད་མ། ཉམས་སྟོང་ཆད་མ་བཅས་ཆད་མ་
བཞི་ཞེས་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞི་པོའི་བྱུང་རིམ་ལྟར་ན། ཐོག་
མར་སྟོན་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་གསུངས་ནས་དང་པོ་སྟོན་པའི་ལུང་ཆད་
མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་པའི་ལུང་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དོན་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པས་ན་གཉིས་པ་
བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐོས་བསམ་གྱི་
ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་སྤྲུག་པའི་གླ་མ་ཆད་མ་བྱུང་། དེ་ནས་གླ་མས་གདུལ་བྱར་ལམ་བསྟན་
ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སྟོང་ཆད་མ་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་རིམ་བཤད་ལྟར་
ཡིན།

ལུང་ཆད་མ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆད་མ། གླ་མ་ཆད་མ། ཉམས་སྟོང་ཆད་
མ་བཅས་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གོ་རིམ་ལ་མཆོན་ན། ཐོག་
མར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སྟོང་སྟེན་བྱ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ནི་ང་ལ་ཁ་ཡོད་

ལག་ཡོད་ཀྱི་པན་ཐོགས་འདུག་བསམ་པ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་དེ་དང་དེའི་བཀའ་
 རིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་བསམ་ཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་ཤེས་པ་བྱུང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་
 གདམས་པ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྒྲུ་མ་དེ་ནི་དངོས་གནས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་
 ཐོག་ནས་གདུལ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འདྲེན་མཁན་གྱི་སྒྲུ་མ་མཆན་ཉིད་
 ཆང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་རེད་འདུག་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། སྒྲུ་མ་ཆད་
 མར་ངེས་པ་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོང་བས་དེས་སྒྲུ་མ་ཆད་མ་དང་། དེ་ལྟར་རང་གི་ཅ་བའི་
 སྒྲུ་མ་ཐུགས་རྒྱུད་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུག་པའི་ཆད་མར་གྱུར་བ་འདི་
 ཡོང་བ་ཡང་། བོད་གངས་ཅན་སྒྲོངས་སུ་དར་བའི་ཆོས་འདི་གཙོ་བོ་དཔལ་རྒྱ་
 ལེན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལྟར་དཔལ་རྒྱ་ལེན་འཛི་མཁས་པ་མད་དུ་
 བྱུང་བ་ས་གསུམ་ན་འགྲན་སྒྲུབ་བའི་མཁས་བླ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་
 དེ་དག་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་
 ཞིག་ཡིན་སྟབས། སྒྲུ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་གཞུང་གི་བསྟན་བཅོས་ལའང་དད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་ཆད་
 པའི་སྐྱེས་བུ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐྱས་ལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཅ་བ་བརྟེན་ས་སྟོན་པ་
 མཉམ་མེད་ཤུགས་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་ཆད་མ་འདི་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱི་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་ངེས་པ་ཉིད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་དངོས་གནས་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་སྐྱེད་པ་
 ཀྱིས།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྲུག་གིས། །

དམ་པ་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་སྤྲུ་བ་རྒྱ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། རོས་ཀྱི་བསམ་པར་
ཉམས་སྤོང་གཙོ་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སྤོང་པའ་བ་ཞིག་ཡོད་
བ་དཔེར་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སེམས་ནང་
དངོས་གནས་རེད་སྟེ་ལ་བ་ཞིག་ཡོད་དུས་དེའི་འབྲས་བྱར་ཆེ་འདིའི་སྟོ་གོས་
གཏམ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་འདི་སྤྲུང་གི་སྟེ་སྤྲུངས་ལ་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་
གི་འདུག དེས་རང་གི་སེམས་ནང་རེ་དོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ཡོད་བ་དེ་དག་
ཐན་བྱ་ཅུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་པན་ནས་སེམས་ནང་དངངས་སྐྱབས་ཅུང་བ་དང་། སེམས་
སྦྱིད་པ་ཡོད་གི་འདུག དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་དེས་ང་རང་ཆོར་ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཏེ་ཅང་ཐབས་སྤྱུག་
བྱུང་སྐབས། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིན་འདི་ལས་ཡོད་རྒྱ་མེད་
བསམས་ནས་པན་ཐོགས་ཡོད་གི་འདུག་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་
བསྐྱེད་དགོས་གསུངས་ཡོད།

གལ་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱེ་བ་འདི་བྱུགས་བཅན་པོ་
དང་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐར་པ་དགོས་དོན་མེད། ཟག་བཅས་ཐམས་
ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྟེ་ཚུལ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་གི་
ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ཞེས་པ་དེས་སེམས་ནང་ངར་
འཛིན་པའི་སྟོ་ཅུང་ཟད་བྱུགས་ཚུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་སྤང་བ། ང་

ཕྱིལ་དང་ཐུག་དོག་ དེ་བཞིན་འགྲན་སེམས་ནི་རར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོང་གི་ཡོད་པས། རར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་རི་ཙམ་གྱིས་སྤབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ཆོད་
གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཅི་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཉན་
ཡུག་ས་རྒྱུ་དུ་འགོ་བ་ཡིན།

སྤྲུལ་པར་ཡང་ཐུ་རན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། ཞེས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནས་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་
མཁེན་དོན་གཉེར་ལ་མོས་པའི་སྒྲོ་བསམ་སྒྲོའི་ནང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་
རྒྱུར་པན་གྱི་ཡོད། མི་ཆེ་འདིར་དཀའ་ངལ་རི་ཙམ་བྱུང་ཡང་སྤང་དག་མི་གཏོང་
ཞིང་། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་དང་། བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བ་ཞེས་པའི་བསམ་
སྒྲོ་དང་། མདོར་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཅས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ན། སྟོག་འཆོ་
བ་འདི་ལ་དགོས་དོན་སྤྲོད་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་མིན་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་ལོངས་
སྟོད་སྤབ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆེ་བསྐྱལ་ན་རང་ལ་དགོས་དོན་ཆེ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་
ཡིན། རང་ཉིད་འཆོ་བ་འདི། མགོན་པོ་སྤྲུལ་གྱི་དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།

ས་དང་རྒྱ་དང་མེད་དང་རྒྱུད་།

སྤྲན་པའི་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ།

རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས།

རང་དགར་འགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག།

ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་སྟོད་འཇུག་ལས།

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །

སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །

རྣམ་མང་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པའི་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཐུབ་ན་རབ་དང་། དེ་མིན་ལད་མོ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ནང་ཆོར་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་བོང་ཞིང་། དེ་རྗེས་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་པལ་བ་ནས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་ང་རང་ཆོའི་མི་ཐོག་འདི་དང་། མི་ཐོག་གོང་མའི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་ཡོང་སྲིད་པ་རེད་འདུག་སྟེ་མ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ནང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་འབྱུངས་སྐབས། དེའི་སྤང་ཆ་ལ་དག་པའི་སྤང་བ་འདྲ་མིན་འཆར་བ་དེ་རིགས་ཉན་ཉན་ཡོང་སྲིད་པ་དང་། རོ་མཆར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་རྣམས་དངོས་གནས་རེད་བསམས་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མ་ཆད་མར་ངེས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བརྟན་བཅོས་ཆད་མ་ཞེས་པ་ནི་ང་རང་ཆོའི་མན་ངག་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱ་དག་ནི་གནས་ཚུལ་ཐད་ཡིན། དེ་མིན་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གུང་བསྐྱིགས་ནས་མ་གཏོགས་སྐབས་རེ་ཤེས་ཁག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མིའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཅལ་རི་ཙམ་གྱིས་ཟབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དང་། བོ་བ་སྤང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། རྣམ་དཔྱད་ཏ་ཅང་

འགྲན་རྒྱ་བྱལ་ཞིང་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་འགྲན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གི་ཕྱག་
རྒྱལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། གསེར་འབྲུར་གྱི་ཅི་དང་། སྤུང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་
བཟོ་མཁྱེན་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནས་བཞད་ན། དངོས་གནས་རྟོགས་
པ་མཐོན་པོར་མེབས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་རྣམ་དཔྱིད་ཅན་མཁྱེན་
པའི་བདག་ཉིད་དེས།

གང་གིས་ཕྱགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །

གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསུངས་
པ་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། མ་གཞི་མི་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་ཡིན།
ང་རང་ལ་མཆོན་ན་སྐབས་རེ་ཏ་ལས་མདོག་གི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་རིགས་
ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཡོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་
བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་གང་འཆམས་ནས་སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་
གཏོང་ནས་ངས་བརྟེན་དེ་སྤྲོ་མི་ཤེས་པའི་དད་པ་སྐྱེ་གི་འདུག

མདོར་ན་སྐབས་གནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
སྒོ་བ་མཁན་གྱི་ལྷ་སྐབ་ཡལ་སྤྲུལ་དང་། ས་རྩ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་ཆེན་མཁས་
བྱུང་གི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ང་རང་ཆོའི་སྐབས་གནས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། སྐབས་སུ་སོང་འོས་

བ་དེ་དག་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་དང་། གཙོ་བོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྤངས་ཏྲོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་སྐྱེས་བ་ཞིག་ལྷུང་ན། དངོས་གནས་འཇིགས་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་སྟེ་ངེས་བ་རྟེན་བ་དང་། སྟོང་ནས་དོན་གཉེར་བྱེད་བ་
ཞིག་ལྷུང་ན། དེ་ནི་སྐྱབས་འགོ་རྣམས་མ་ཡིན།

ས་ལམ་ཀྱི་ཏྲོག་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་རྩེ་མཐོ་རྩེ་
མཐོར་འགྲོ་བ་དེ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཏྲོག་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་
རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་བལྟས།
བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་བཏང་། དབྱུང་བ་ཞིབ་ཐོ་བྱས། གཞུང་གོང་འོག་གྲང་བསྐྱིགས་
ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་སེམས་ནང་སྐྱབས་འགོའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་།
དེ་མིན་ང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་ཁ་ནས་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་བཏོན་བ་དང་། སེམས་
ནང་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བསམ་བ་ལྟ་བུ་ལས་གཏིང་ཟབ་པོའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞིག་མེད་ན། འགལ་རྒྱུན་ཞིག་འཕྲད་པའི་སྐྱབས་སུ་སངས་
རྒྱུ་དང་ཆོས་ལ་སོགས་བ་དེ་རྣམས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བསམ་བ་བྱ་ནི་
ཡོད། བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་བཏང་ནས་རང་ཉིད་ལ་དོགས་བ་ཡོད་པ་རྣམས་དོགས་
སྒྲོང་གིས་རྒྱ་མཚན་ལ་རིམ་བས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ་ངེས་བ་རྟེན་བ་ཞིག་ལྷུང་ན།
འགལ་རྒྱུན་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་དེ་སྔ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་
དེས་སེམས་ནང་འགྱུར་བ་མེད་པ་བརྟན་པོར་གནས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཏན་ཏན་ཡོད།
མདོར་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་

ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་
 དང་། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཞེས་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དབང་རྒྱུ་
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ཞིག་དགོས། ཐེ་ཆོམ་ནི་
 གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མིན། གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བསམ་པའི་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་དགོས། ཐེ་ཆོམ་ལའང་སྒྲོ་ཅེ་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཡང་
 མིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཡང་ཡིན་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་ཟད་སྒྲོ་ཐག་ཉེ་བའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སོགས་ཐེ་ཆོམ་
 ལའང་མང་པོ་ཡོད། སྒྲོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སྒྲོ་གཟུ་
 བོར་གནས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ངི་བ་ཞིག་སྟེབས་ཤིང་། ངི་བ་སྟེབས་པ་
 དེས་དོན་ལ་ཅད་གཅོད་བྱེད་འདོད་ཡོང་བ་དང་། དོན་ཅད་གཅོད་བྱེད་འདོད་བྱུང་
 བ། དེ་ལ་ལན་ཞིག་ཡོད་ན་ལན་ཞིག་རྟེན་རྒྱུ་དང་། ལན་མེད་ན་རྟེན་རྒྱུ་རྟོག་རྒྱུ་
 ཡིན། དེས་ན་ངི་བ་བྱ་རྒྱུ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ལ་གཞན་ལ་སྐད་ཆ་ངེས་
 པའི་དོན་མིན་པར་རང་གིས་རང་ལ་ངི་བ་འདོན་དགོས། ཡང་མི་ཆོད་སྟབས་དེ་འདྲ་
 ལ་སྐད་ཆ་ངེས། རང་གིས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། དཔེ་ཆ་ལ་བལྟས། རང་གི་ཉམས་
 རྟོང་དང་འབྲེལ་བ་བཅས་བྱས་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤང་སྤིད་གདམས་ངག་ཏུ་
 འཆར་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལྟར་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། བསམ་སྒྲོ་
 བཏང་ནས་ཕྱོགས་བསྟོམས་བྱས་ན་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དོན་དག་ཤེས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་
 པ་ཡིན། ཐེ་ཆོམ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྐྱབས་སུ་མཆིའི་ཞེས་

བརྗོད་ན་དེ་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་རྩད་གཅོད་དང་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ན། དེ་
ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བྱར་ལན་ཞིག་རྟེན་དེ་སེམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་། དེས་
བྲངས་པའི་དད་པ་དེ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་
པས་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་གྲོགས་དང་བཅས་པས་དད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་ཤེས་
རབ་གྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་དད་པ་ཡིན་པས། དད་པ་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད།
དེར་བརྟེན་བརྟན་པ་སྤྱི་མཆན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྲང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
གྱི་དད་པ་དེ་འབྲེལ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་སྒོ་གཏོང་བཞིན་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་
ལས་ལམ་སང་རེད་ཅེས་མི་བརྗོད་པ་དང་བསམ་སྒོ་བཏང་། དབྱེད་པ་བྱས། དེ་
འབྲེལ་ཐོག་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་དད་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དད་པ་རྩོམ་དེ་
ཡིན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་བྱ་རྒྱ་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ལ་འབད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། དེ་ནི་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོར།

དེ་ཡང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་བྱམས་པས།

ངན་འགྲོའི་ལམ་ནི་བརྒྱུག་བགྱིད་ཅིང་། །

མཐོ་ངེས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །

ཀླ་ཤི་མེད་པར་འདྲན་བགྱིད་པ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

ཞེས་བྱམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་བ་ང་
 རང་ཆོའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་པ་འདི། རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན། བདེ་
 སྤྱག་ཡོང་བའི་གཞི་ཅ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
 ཡིན། སེམས་ཀྱི་ལྟ་སྤངས་སམ་བསམ་སྒྲོའི་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱག་
 ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞན་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
 བསྐལ་ཡོང་བ་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གི་སེམས་དུལ་མིན་གྱི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་གི་
 ཡོད། དེས་ན་སེམས་ལ་རབས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་རང་ལ་
 འབྲས་བྱ་ངན་པ་འཁོར་རྒྱ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞོད་འཆེ་སྒྲོམ་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་གཞན་ལ་ང་རང་དང་མཚུངས་པར་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་མི་
 འདོད་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ངོས་ནས་རི་ཅམ་གཞན་པན་བསྐྱབ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་
 ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱ་རེད་བསམས་ནས་གཞན་པན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་
 སྒྲེ་བ་ཡིན། གཞན་ལ་འཆེ་བ་རང་ལྟགས་ཀྱི་འགག་འགྲོ་བ་དང་། དེས་གཞན་
 སྤྱག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་བའི་ལས་ལ་བསྐྱོག་པ་ནི། ཉན་
 རང་དང་། ཆོས་དད་མེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་
 པར་པན་བཏགས་པ་དེ་འབྲ་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་འགྲོའི་ལམ་བསྐྱོག་པ་
 ཡོང་གི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་གཞན་པན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
 མི་བྱེད་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི། ངན་འགྲོ་ངན་

སོང་གི་གནས་ལ་སྐྱེ་བའི་ལས་སྤར་བསགས་ནམས་ལྷག་མེད་དུ་དག་འགྲོ་བ་
དང་། སྤྱིས་གསར་དུ་མི་གསོག་ དེ་ཡང་རང་ཉིད་སྒྲོས་ཅི་གཞན་ལ་འདར་བྱུགས་
ཀྱིན་ཐེབས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་
བའི་ལས་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱེད་ཐུབ། དེ་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན།

ངན་འགྲོའི་ལམ་ནི་བརྒྱུག་བྱེད་ཅིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མཐོངས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་
བཏང་ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་།
གཞན་ལ་སན་བཏགས་པ་སོགས་སན་བདེ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུར་མངོན་
མཐོའི་ལུས་ཉིན་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་
ལ་བཞེན་ནས་ཆོགས་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྩོགས་ཏེ་མངོན་མཐོའི་ལུས་ཉིན་
ནམ་མཁེན་སྐྱབ་པའི་ལུས་ཉིན་ཀྱི་མཆོག་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་དང་། མངོན་
མཐོའི་ལུས་ཉིན་རིམ་པར་བརྒྱད་ནས་ནམ་མཁེན་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་
བཅས་མངོན་མཐོའི་ལུས་ཉིན་ཞར་ལ་སྐྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དམིགས་ས་ནམ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སན་བདེའི་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
དམིགས་ནས་ནམ་མཁེན་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་། །ནམ་མཁེན་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
མཐུན་ཀྱིན་ལུས་ཉིན་བཟང་པོ་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐམས་ཅད་ཞར་ལ་
སྐྱབ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན། མཐོངས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན།

གླ་ཤི་མེད་པར་འདྲེན་བགྱིད་པའི། །

ཞེས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་མཁན་ནི་
ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་གཏི་མུག་བདེན་འདྲིན་ཡིན། རི་ཅ་མ་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་ལ་སྦྱོར་མཁན་གྱི་ཉོན་
མོངས་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་བུ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་
བ་གཏི་མུག་བདེན་འདྲིན་ལ་མི་འདོད་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཞིང་། གཏི་མུག་གི་
གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་
སྤྱོད་སྤྱོང་བ་ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་ཏེ་བག་ཆགས་འདྲིག་བྱེད་ཀྱི་
བདེན་འདྲིན་ཟད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མི་ཡོང་། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཏི་
མུག་བདེན་འདྲིན་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་གཉེན་པོའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་
དེ་ལ།

མཐོང་ངེས་ལམ་ནི་རབ་སྒྲོན་ལ། །

གླ་ཤི་མེད་པར་འདྲེན་བགྱིད་པའི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མཐར་ཐུག་གླ་ཤི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
སྤྱེས་པའི་སྤྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་གླ་ཤི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་།
དེའི་རིགས་མཐུན་རྒྱུ་ཆད་པའི་འཆི་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པའི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་

ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་ཁྲིམ་པ་ཡོད་མེད་མི་
ཤེས་ཀྱང་། ལུས་དེ་འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་བ་
ཞེས་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་བདུད་བཞི་སྤྱ་རགས་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་
བའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྟབས་བ་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་སེམས་བཟང་པོའི་མཐར་སྟག་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་སྦྱེས་ན་ཆོགས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་།
སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱར་དུ་སྤྱར་བ། དེས་རྒྱུན་པས་འབྲལ་གྱི་མདོན་མཐོ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་
པ། མ་ཟད་མཐར་སྟག་དེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་
ཡང་ཐོབ་སྟེ། རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་སྟབས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་བ་སྦྱེས་
པའི་ཉིན་ནས་བཟུང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྦྱུང་བ་
ཞིག་ཡོང་ཁོང་། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངའམ་
གང་ཟག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན།

དེ་མིན་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནི་རང་དོན་ལ་ཆ་བཞག་
ན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་མེད་ལ། གཞན་དོན་ཡང་ཉེ་ཆེ་བ་ཞིག་ལས་ཡོང་མི་
སྟབས་ཅིང་། རང་མགོ་མ་ཐོན་པར་གཞན་དོན་སྦྱབ་སྦྱོར་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་
བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་དངོས་གནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་
སྦྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པ་དང་། རང་སྤྱིང་གི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཟད་རུང་ཡིན་
པ་ལྟར་ནས་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་
ཡང་ཟད་རུང་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ། རང་གཅིག་ཕྱ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཟད་

པའི་དོན་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲངས་པ་དང་། མཐའ་དང་ཕྱ་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་མཐས་
གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ངེ་མི་སྦྲུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་
ཐབས་སྒྲུ་པོ་ཡིན། དེས་ན་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཞིག་བྱང་ན་དངོས་གནས་གཏན་དུ་སྦྱིད་པའི་སྦྱིད་
འགོ་ཚུགས་པ་དང་། མི་ལུས་སྒྲངས་པའི་གོ་ཚད་པ་བྱང་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་རང་རང་ཆོ་ཆང་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་མཇལ་བ་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལྟའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་ཐབས་བྱེད་ལུགས་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆང་མས་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ལ་འབད་ཚུལ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་སེམས་ལ་གོ་བ་ཡག་
པོ་ཆགས་པ་ཞིག་བྱས། དེ་རྗེས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་ནས་
གོམས་སུ་བཅུག་སྟེ་རིམ་བས་གོམས་འདིས་ཆགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའི་
ཕྱིར་དུ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ། རང་ཉིད་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲོད་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
ཞིག་བྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྲུམ་པའི་ཐོག་ནས་གོམས་འདིས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ན། རིམ་
གྱིས་ད་ལྟ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སེམས་འདི་ལ་རིམ་བས་
འགྱུར་བ་ཐབས་ནས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་དུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུག།

དེས་ན་རང་རང་ཆོ་ཆང་མར་སྒྲོབ་དཔོན་ནམ་སྒྲ་མ་ཁ་མར་སྒྲོག་མཁན་གྱི་

ངོས་ནས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཅི་ནུས་ཀྱི་གོམས་འདིས་བསྟེན་དགོས་
ལ། བྱེད་རང་ཆོ་སྟོབ་མ་ཁ་ཡང་སྟོག་མཁན་ཆང་མ་ལོ་ཆུན་གཞིན་དང་། སེར་སྐྱ་
མོ་མོ། མི་རིགས་འབྲ་མིན། དབྱལ་སྤྱད་གཞུགས་པོ་ཐང་དང་མ་ཐང་བཅས་ཀྱི་
བྱང་པར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བྱང་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆང་མས་བདག་པས་
གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་གོམས་
འདིས་བསྟེན་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཞི་བ་ལྟའི་སྐྱོད་འཇུག་
ལས།

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ།
དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱང་།
འཇིག་རྟེན་སྤྱད་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་པ།
དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱང་།

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས།
བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་།
སྤྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ།
འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱང་པར་ལྟོས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་སུ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་སྤྱད་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ལས། སྤྱད་བསྐྱལ་འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་།

མེད། འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཁ་སྐྱོགས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན། ཏུང་
འགྲོ་པར་བཞག །སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་བའི་དེར་ཏུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆ་ཆང་སྤངས་
ཤིང་། མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་སྤྱི་ཆང་བའི་མི་རྒྱལ་པ་དེ་ཅམ་གྱི་སྤྱིད་པ་ཞིག་མེད།
སྤྱིག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་། སྤྱིག་བསྐྱལ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོ་མིས་
ཆེད་མངགས་བཟོས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱིག་བསྐྱལ་བྱུང་ན་བསམས་ནས་
བྱས་པ་མིན་ཡང་། མ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་བྱས་ཏེ་སྤྱིག་བསྐྱལ་དང་ཏུ་
ལེན་པ་དང་། སྤྱིག་བསྐྱལ་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་
ཅ་བ་གང་ལ་སྤྱིག་གམ་ཞེ་ན། དཔུང་པ་རིམ་པར་བྱས་ན་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་
སྤྱིག་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ང་ཚོས་ཁ་སྐྱོང་སྒྲོག་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་གྱི་
རྒྱུག་བྲ། དཔེར་ན། དེར་སྐྱབས་ལུལ་ལུང་མང་པོས་འཛིགས་བསྐྱལ་རིང་ལུགས་པ་
ཞེས་འཛིགས་སྐྱག་ལ་བཅིས་ཏེ་གདོང་ལེན་མང་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་
ཡོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆགས་སྤང་དང་། ཁོན་འཛིན།
སྤྱིག་དོག་འགན་སེམས་སོགས་ཏུང་ཏུ་འགྲོ་བསམ་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་
ཏུ་གཏོང་བ་དང་། པན་ཚུན་གྲོགས་པོ་དང་སྤྱི་ཉེའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྤྱི་བའི་
འགྱུར་བ་ཞིག་འགྲོ་མ་སྤྱི་བ་ན། འཛིགས་སྐྱལ་རིང་ལུགས་པ་མི་ཏུང་ཤས་ཀྱིས་
ལག་ལེན་བསྟར་སྤྱི་བ་ཀྱི་ཡོད། འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་འི་སྤྱིད་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་
རྒྱུག་བྲ་བཟོ་མཁན་གྱི་མི་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།
མདོར་ན་ང་རང་ཚོར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིག་བསྐྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ཡོང་བ་ནི། བསམ་སྒྲོ་

ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ལ་ཐུག་ཡོད། ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་གཞི་རྩ་
གཅིག་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན།

འཛིག་ཉེན་སྤྱད་པ་རི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀྱན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

འཛིག་ཉེན་བདེ་པ་རི་སྟེད་པ། །

དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་མ་གླིང་ཐོག་གྱིས་པ་དམར་སྤྱར་སྟོག་འཆོ་བ་དེ་
ཡང་བརྩེ་བའི་བསམ་པའི་འོག་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཉན་པ་ས་ཡ་མང་པོ་སྐྱབས་མེད་
མགོན་མེད་དུ་མ་ལུས་པར་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱན་པ་དང་། སྤྱན་གཡོག་དེའི་
སྤྱིན་བདག་བཅས་ནི་ཆོས་བསམས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་མིན་རི་སྟེད་ཡང་། གཞན་
པན་དང་བརྩེ་བའི་བསམ་པའི་འོག་ནས་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་
རང་གིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་མགོ་རང་གིས་མ་ཐོན་
པར་གནས་ཏེ་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་དུ་ལུས་པ་དེར་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དེ་ལ་
རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ལྟ་མཁན་ཡོང་བའི་རྩ་བ་ནི། པན་བདེ་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཀས་ཁོགས་ཆགས་ཏེ་རང་ཉིད་རང་རྒྱ་མི་འཕེར་
ཞིང་། ན་ཀས་རྗེ་བ་རྗེ་བ་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་ཀན་ཀོན་ནམས་ལ་ལྟ་རྟོག་
བྱེད་མཁན་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་ནམས་ནི་པན་པའི་
བསམ་པ་འཕམ་བརྩེ་བའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་པན་ཐོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་རང་ཆོར་ཆ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲད་ནས་མ་

སྤྱིད་པའི་སྐབས་སྒོགས་པོ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་ངལ་དེར་སེམས་འཁུར་དང་ཤ་ཆ་
 བྱེད་མཁའ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་ལ་དགའ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་བརྟེ་བས་རང་
 གཞན་ཀྱན་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་གྱི་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཆེ་ས་
 མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་
 ཐོབ་པ་ཡང་མི་དགེ་བཅུ་སྒྲུང་ས་པའི་དགེ་བཅུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་ནས་
 ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན། མི་དགེ་བཅུའི་རྩ་བ་ནི་སྒོག་གཅོད་དང་། མ་འབྲིན་ལེན།
 འདོད་ལོག་སོགས་སྒྲུང་ས་ནས་ཡོང་དགོས་པས། མདོར་ན་དེ་དག་ལུལ་སེམས་
 ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་པ་རོལ་པོའི་ངོས་ནས་རང་ལ་
 པན་བདེ་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཡོད་མིན་ལ་མ་བཟོས་པར། པ་རོལ་པོ་དེ་དག་རང་
 གི་དགེ་བ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ནི་རྩ་ཆེན་དུ་བརྩི་འོས་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན། སྤྲན་ནི་ནད་ལ་པན་པས་རྩ་ཆེན་དུ་རྩི་གི་ཡོད། སྤྲན་དེ་ཏ་ཅང་པན་ཐོག་
 ཡོད་ཅེས་རིལ་བུའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ས་ལ་ལྷུང་ཡང་བངས་སེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
 ལྟར་གཅེས་པོ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲན་དེས་རང་ལ་བརྟེ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བྱས་ཏེ་གཅེས་པོ་བྱས་པ་མིན། སྤྲན་ལ་དེ་འདྲའི་ཀྱན་སྒོང་མེད་ཀྱང་སྤྲན་གྱིས་
 རང་ལ་པན་གྱི་ཡོད་སྐབས་དེར་གཅེས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དདུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དདུལ་རང་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་
 རང་ལ་བརྟེ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཤེས་ཤིང་། དདུལ་རྒྱན་མའི་ལག་ཏུ་ཞོར་ཡང་
 རིན་ཐང་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལས། དདུལ་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་
 དང་། རྒྱན་མའི་ལག་ཏུ་སྐྱབས་སྐྱབས་རིན་ཐང་མེད་པར་གྱུར་ན། དདུལ་གྱིས་

བསམ་སྒོ་ཅུང་གཏོང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པར་
དདུལ་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱན་མའི་ལག་ཏུ་སྒྲེབས་
སྐབས་ཀྱང་དེས་པན་ཀྱི་ཡོད་པས། དདུལ་ལ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ནམ་དཔྱིད་
མེད། དདུལ་དེས་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེར་བརྟེན་དགོས་དོན་
གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དདུལ་དེས་པན་ཐོགས་ཡོད་པས་དདུལ་ལ་རྟེན་པོ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་རང་ལ་པན་ཐོགས་ན་དེ་ལ་བདག་པོ་སྤྱོད་འོས་པ་དང་། བརྟེན་
བར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒོག་གཅོད་སྤོང་བ་དང་། མ་འབྲིན་ལེན་དང་། འོག་གཡེམ། ཟུན། ལྷ་
མོ། ཆོག་རྩལ། ང་རྒྱལ། བརྟེན་སེམས། གཞོད་སེམས་སྤོང་བ་སོགས་ཆང་པ་
ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་ལ། འབྲུལ་གྱི་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་པ་
དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐབ་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ཐོག་
ནས་ཡོང་དགོས། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་དགོས་པ་ཡིན། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཞེས་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་འོག་པ་ཞེས་
གསུངས་ཡོད་སྐབས། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ས་ཡོད་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཞིག་
ཡོང་བས་ན། བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་
པ་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པའི་

གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱ་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ནམས་སྤྱབ་དབང་སྤྲུལ། །

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །

སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྒོ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །

གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །

ས་ཐོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འབྲ་ཡུན་རིང་དུ། །

ཡོངས་སྟོན་གནས་ལ་སྤྲོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་བྱུང་བ། །

དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་བསྟོན་པར་བགྱི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནས་མཁྱེན་སྤྱབ་པའི་ཅ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོར་སྤྲུག་
ཡོད། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ནམ་མཁྱེན་སྤྱབ་རྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་ནམ་མཁྱེན་
སྤྱབ་རྒྱ་མེད། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
ནས་སྙིང་རྗེ་སྤྱི་གི་ཡོད་པས་སྤྱབས་མེད་མགོན་མེད་རང་མགོ་མ་ཐོན་ཞིང་། སྤྲུག་
བསྐལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་
རྒྱ་སྤྱབ་མི་ཤེས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
སྤྱི་གི་ཡོད་པས་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྤྱབ་པའི་རྒྱའི་ཅ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ལ་
ཡུལ་སེམས་ཅན་དགོས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོང་བ་ལའང་ཡུལ་སེམས་
ཅན་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་མངོན་མཐོ་སྤྱབ་པ་དང་། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་
པ་མ་ཟད། ཆེ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ར་རང་ཆོའི་བདེ་སྲིད་ཅི་ས་གཙོ་བོ་ལྟོ་གོས་
གཏམ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། ལྟོ་གོས་སྐྱབ་དག་པོ་ཞིག་དང་། གནས་མལ་སྐྱབ་དག་
པོ། གོགས་བཟང་པོ་ཞིག་ དེའི་ཚོག་སྲིད་སྐྱབ་འགྲིགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཆེ་གཏམ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤང་པོར་གཏམ་ལ་བཅི་དགོས་དོན་མེད་པས། རྣམ་རྟོག་དང་
ཕྱག་དོག་ཉུང་བ་ཡོད། སྤང་པོ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་མི་ཡི་བྲལ་མཐར་གནས་ཡོད་
པས་སྤང་པོ་དང་འགྲན་སེམས་བྱེད་ས་བསྐྱད་མེད་པས་ཡག་པོ་རེད་སྐྱམ་གྱི་
འདུག དེ་བཞིན་འཆུལ་ཆོས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་མིན་རྒྱ་དབལ་འབྱོར་ཉུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱག་དོག་དང་། འགྲན་
སེམས། ར་རྒྱལ་སོགས་མང་བ་ཡོད་པས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་ཞུས་པ་
བཞིན་སྤྱ་ཉུང་ཟད་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་གལ་ཆེན་པོར་བཅི་གི་ཡོད། དེར་
བརྟེན་ཆེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་བདེ་སྲིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། རང་གི་བྱོན་གོས་ཀྱི་རས་ལ་
མཆོན་ན། ཞིང་པས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་དང་། འཕྲལ་འཁོར་གྱིས་བཅོས་ཤིང་
དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་གྱི་མི་དེ་རྣམས་སྣང་། གླ་ཕྱན་བྱའི་དོན་དུ་རྩལ་ཆུ་རྩིར་
རྩིར་གྱིས་ལག་པའི་བགས་པ་དེགས་པས་མཐུག་པོ་མ་ཆགས་བར་དཀའ་ལས་
བརྒྱབ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བལ་གྱི་རིགས་ཡིན་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། གནས་མལ་གྱི་ཁང་བར་ཆ་བཞག་ན། དེང་སྐབས་ཁང་
པ་ཞིག་བརྒྱབ་ཆེ་ཨར་དམ་དང་ལྷགས་རིགས་སོགས་ལས་བྱུབ་པས། ཐོག་མར་

ལྷགས་དྲོ་བཏོན་རྒྱ་དང་། ཡང་ན་ཨར་དམ་ཐོག་མར་བཟོ་བའི་དྲོ་བཀོག་མཁན་
ནས་བརྒྱུད་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་ཏ་ལས་བ་བརྒྱབ་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་
ཡིན།

མ་གཞི་རང་རང་སོ་སོའི་ལྷོ་གོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལ་སྟག་
ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལག་བ་བརྒྱད་ནས་ར་རང་ཆོའི་ཁང་བ་བརྒྱབ་
ཆོག་ཆོག་གི་རྒྱ་ཆ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷོ་ཆས་ཀྱི་ཟ་འབྲུའི་རིགས་
དང་། ཆལ་ཀྱི་རིགས། ལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཡུལ་སེམས་ཅན་མང་པོ་
བརྒྱད་ནས་ཡོང་དགོས་ཤིང་། གཏམ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རང་གཅིག་བྱ་མི་སྲུ་གཅིག་
གིས་ཀྱང་མཐོང་ས་མེད་བ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་བཟང་པོ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་བ་ཞིག་
བྱས་ཀྱང་། གཏམ་སྟན་གྲགས་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། མི་གཞན་གྱིས་མཐོང་སྟེ་
མི་གཅིག་གི་ཁ་ནས་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱ་བར་བཤད་དེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གཏམ་
སྟན་གྲགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་
པས་མི་ཆེ་འདི་མངལ་དུ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཡི་བྲིན་ཡིན་བ་གསལ་པོ་ཡིན་
ལ། མངལ་ནས་བཅས་ཏེ་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་ར་རང་ཆོའི་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་
དང་བརྒྱད་པའི་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་དོན་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། ཇོ་བོ་སེམས་
ཅན་གྱི་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་དང་། བྱི་མ་མཛོན་མཐོ་སྒྲིབ་བ་ཡང་ཇོ་བོ་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བ་ཡང་ཇོ་བོ་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་

འབང་ཐོབ་པ་ཡང་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ས། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོང་དགོས་པ་ས་ན། རྫོགས་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཤེས་པ་འདི་ཐོག་ནས་
སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་པ་འདི་སྒྲིལ་ཐུབ་ན་དེ་ནི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ས།
སྦྱིད་འཇུག་ལས།

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྟེང་པ།

དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།

ཞེས་གསུངས་ཡོད། མདོར་བསྡུས་ན་གྲིས་པ་ར་རང་ཆོ་དང་འབྲ་བ་བདེ་
བས་པོངས་ལུགས་དང་། ལྷག་བསྐལ་གྲིས་མནར་ཚུལ་དང་། རྟོན་པ་ཐུབ་པ་འདི་
དབང་པོ་ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤེས་པ་འདི་གཏན་དུ་བདེ་ཞིང་། རང་
དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཡོང་བ་གང་གི་བྱུང་པར་
ཡིན་ཞེ་ན། གྲིས་པ་ར་རང་ཆོ་དང་འབྲ་བ་སོ་སོའི་སྦྱེ་པོས་རང་གཅེས་འཇིག་རྟེན་
དབྱས་སུ་བཅངས་ནས་ཉིན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། མཆོན་མོ་གཉིད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སོགས་ནས་དུ་ཡང་ར་ཞེས་རྩ་ཆེན་པོར་རྩི་བའི་དབང་གིས་ཁ་འཐབ་འདི་
ལས་མ་བྱུང་བ་ཡིན།

ཕྱོགས་བཅུ་འཇུག་པ་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་
ཀྱན་ཐུན་སྐྱངས་ཏྱོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོང་བ་ནི། གཞན་གཅེས་པར་འཇིག་པའི་
དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ཐོག་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་གཏན་

མདུན་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཙ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་གཙུག་པོ་
རང་ཆོས་དཔེགས་ནམ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོད་དེ་རིམ་གྱིས་བཙུགས་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་ཆེ་སྐྱོན་པ་ཆོག་གས་བཟུང་ན་
སེམས་བརྟན་པོ་ཡོང་བའི་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་སྒྲེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་
ཉན་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་འདོད་སྐྱེས་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་ཐུག་གི་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་འདོད་ཤུགས་ཐུག་སྐྱེས་པའི་
མཆོམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་པ་སྐྱེས་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་
བྱས་ཏེ་སྐྱོན་སེམས་ཆོག་གས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་
པ་བཟུང་བ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། །

ནམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཐབས།

དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་མ་
ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ།

གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །
སྟོས་པ་ཉིད་ཞི་ཞི་བ་སྟན་པ། །
རྩོགས་པ་འེ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི། །
དམ་པ་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་བསྟོད་བྱུག་རི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་
ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་གོ་འཕང་མཐར་
བྱུག་པ་མངོན་དུ་མཛད་ནས། རང་གིས་ལམ་རིམ་འབྲུག་ཞིག་དང་། ཚུལ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་
གི་ཐོག་ནས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་གོ་
འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཐབས་ཚུལ་རྣམས་གཞུགས་པ་བྱ་ལ་བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་
པོའི་དབང་གིས་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་
རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེན་འབྱུང་སྟོས་པ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་དབང་གི་སྟོན་པ་འདོམས་པར་མཛད་ཅིང་སྤྲུ་བ་ཆེ་མེད་པའི་
སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་གང་ཞི་རྒྱུའི་སྟོས་པ་ལ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཉོག་ལས། །
དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྟོས་པ་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་མི་ཆད་པར་
གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་གཉིས་སྤྲང་གི་སྟོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོས་པ་

སོགས་མངོན་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནི་ཙམ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པས། རི་སྤྱིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ལས་སྒྲར་ལྡང་བ་མེད་པ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་པའི་སྒྲར་བ་བྱུང་གྱང་། དེ་ལ་
གཏན་དུ་གནས་མི་བྱུང་བར་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲར་བ་དེ་རྣམས་སྤེལ་ས་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཉམ་རྗེས་འབྲེས་ཤིང་མཉམ་རྗེས་རོ་
གཅིག་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་པ་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་།
དེ་ལྟར་ཡང་།

དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར། །

རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་རྒྱུ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཐུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
གཟིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གཟིགས་བཞིན་པའི་ཐུན་ས་ཆོས་ཅན་དེ་ཡང་འགག་མེད་
དུ་ཤར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞི་བ་དེ་
ཡོང་བ་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་མངོན་དུ་བྱ་
རྒྱུ་ནི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ག་བསྐྱེམས་ནས་ཡུན་བསྐྱིད་ན་དག་
བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུག། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་
ན་བཞིན་དུ་སྒྲར་བའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་ལྟ་བུ་
མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ་དེ་ག་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉེན་སོར་སྤྱེས་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་

ཆེན་པོའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
བསྐྱོམས་ནས། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་རོ་
གཅིག་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་གསང་སྤྲགས་རྗེ་མེ་ཐེག་པ་དང་། ལྷག་པར་རྣལ་འབྱོར་གླ་
མེད་གྱི་ལམ་གྱི་འགྲོ་སྟངས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་བལྟས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
རགས་པ་སློ་བུར་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གོམས་ཤིང་།
གོམས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེན་པ་བཅས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་
སྤྱི་བ་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་ཐུབ། ཤེས་སྤྱི་བ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོང་བ་
ལ། དུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྟོང་པ་ཉིད་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་སློ་དེ་ཡང་དུལ་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟངས་པ་གསུམ་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་
ཤར་བའི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་
ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་ཁྲད་པར་བ་ཞིག་སྐྱབ་སྟེ་གཉིས་སྟངས་གི་
སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས།

དེས་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟོབ་
དཔོན་སྐུ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ།
བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སོགས་སྤྱི་ན་པ་གཏོང་བ་
དང་། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་
ལ་ཐེ་ཙམ་བསྐྱབས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར་

གསུངས་ཡོད། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སློང་རགས་པས་སྤང་བ་གསུམ་པོ་མ་དག་ཕྱིན་
 ཆད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་སྟབ་ཅེས་གསུངས་པའི་གསུང་
 དེའི་ཤུགས་ལས་སྤང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སློང་རགས་པ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རོན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ལན་གངས་དུ་མར་གོ་མས་ཀྱང་དེས་སྤང་བ་
 གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་མི་སྟབ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 སྟབ་པ་ཞིག་མི་ཡོང་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཡུལ་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་རྟོགས་མཁན་གྱི་སློང་དེ་སྤང་གསུམ་འགགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་སློང་པོ་ཞིག་ཡོང་
 དགོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རིགས་འབྲེལ་ཉེར་ལེན་
 གྱི་རྒྱར་འགོ་མཁན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གཉུག་མའི་སློང་ཞིག་དགོས་པ་ལས།
 རགས་པ་སློང་བའི་སློང་ཞིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
 རྒྱར་འགོ་མི་སྟབ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས། སློས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་
 བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྟབ་བྱེད་
 མཐར་སྟག་པ་ནི། རགས་པ་སློང་བའི་ཤེས་པ་འགགས་ནས་སྟབ་བ་གཉུག་མའི་
 འོད་གསལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་གཉུག་མའི་
 འོད་གསལ་དེ་ལས་དུ་སྟེས་ནས་སྟོམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་རྣམ་མཁྱེན་སྟབ་སྟབ་
 པ་ཞིག་ཡོང་བ་གསུངས་ཡོད།

སྤང་བ་གསུམ་པོ་དག་པས་ནི། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྦྱིར་དང་རང་ཆོའི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་
གཞུང་ཆང་མས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྤྲགས་ལམ་ལ་མ་
བརྟེན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། སྦྱིར་ནི་སྦྱོ་
གཅིག་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བ་ཞིག་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཐེག་
པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་མེད། ཡང་སྦོས་ལྷག་པར་ཅན་དུ་གསང་སྤྲགས་སྦྱ་མེད་
ཀྱི་སྐབས་ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཞེས་སེམས་ལ་བྲ་རགས་སྦྱེ་ནས་རགས་
པ་སྦོ་བྱར་བའི་སེམས་དེ་རྣམས་བཅན་ཐབས་སུ་འགོག་ཐབས་བྱས་ཤིང་། དེ་
ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཡུལ་འདྲེལ་བྱུང་གི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྦྱེས་པའི་
ཐོག་ནས་དེས་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྦྱེས་ནས་ལམ་བཟོད་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པར་ཆ་བཞག་ན། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
སྐབས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཉ་ཅང་གསལ་བོར་གསུངས་ཡོད། རང་བཞིན་བརྒྱད་
ཅུའི་ཀུན་རྟོག་སྲིད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་ལས་ཡོང་
གི་ཡོད་པས་ན། རང་བཞིན་བརྒྱད་བཅུའི་ཀུན་རྟོག་དང་། དེ་ཉིད་གང་ལས་ཤར་
བའི་རྒྱ་ནི། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྦྱེ་སྤང་གསུམ་ཞོན་པའི་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་
འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤར་བའི་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པ་འོད་གསལ་ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་རིགས་འདྲའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྦྱེས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྦྱང་ནས་
གཟུགས་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་ཡོང་བ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེ་བཞིན་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་། གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ཅུལ་འདོན་བྱས་ནས་གསུང་གི་ཡོད། གཟུགས་སྐྱ་
སྐྱུབ་པའི་རྒྱ་ནི། ཡང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱུབ་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཡོད་གི་ཡོད། ཅ་བ་དེ་དག་གཉིས་ཀས་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་བ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་བ་དེ་ག་ཡིན།

དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཡང་སྤང་གསུམ་གྱིས་སྤུན་མོང་གི་ལམ་
 དེ་དག་སྤངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་
 ཀུན་གཞི་རྒྱད་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་གཏན་ལ་བབ་ནས་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 རིམ་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་
 བཏགས་ན། ཀུན་གཞིའི་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀུན་གཞིའི་
 རྒྱད་རྒྱ་གསུངས་པའི་ཐོག་ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་གསུང་
 གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ཆེན་དང་རྫོགས་ཆེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་ཉིད་རྩལ་འདོན་གྱས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་
མཁས་གྲུབ་ཞོར་བཟང་གྱུ་མཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་ཞུས་འཁྱོར་དག་རིམ་གྱི་འབྲེལ་པའི་ནང་གི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱོར་གྱི་
སྐབས་དེར་སྐྱ་སྐབ་ཡལ་སྐས་གྱིས་རྒྱུད་གི་ཞུས་འཁྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་
མའོན་དུ་བྱེད་ཐབས་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་བསྐྱོམ་རྩིང་མ་བ་

ནམས་ཀྱིས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཐབས་དེ་ཅ་རྒྱུད་གི་ནམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་
བ་མེད་བར་མི་རྟོག་པ་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ནའི་སྤང་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་
གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་བྲལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་ཅེ་གཅིག་དང་། སྒྲོས་བྲལ། རོ་
གཅིག་ཞེས་པ་དེ་པལ་ཆེར་འདིའི་སྐབས་ནས་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྙམ། ཡང་སྔོན་
ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་གསུང་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཐན་བྱ་རེ་ཡོད། ཉོབ་སྟེ་བལྟས་ན་ཅེ་
གཅིག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་
པ། གཅིག་བྲས་ན་དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་མེད་དམ་སྙམ། གཙོ་བོ་ནི་རོ་གཅིག་
གི་སྐབས་ནས་པལ་ཆེར་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཉག་ཅིག་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་
བསྒྲོམ་པ་འདི་ལྟར་མིན་ནམ་སྙམ། དེ་ནས་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་
སྤེབས་སྐབས།

དེ་ཐོབ་ནས་གསར་སྒོ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་གསར་དུ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པས་སྒྲོམ་མེད་ཅེས་
བ་དེའི་སྤང་དུ་པལ་ཆེར་སྤེབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་
ཉག་ཅིག་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་པས་ན། རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སྒྲོམ་ལས་འདས་པ་ཡིན།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་འང་དེ་བཞིན་ཡིན་ལ། གཤམ་དུ་རིམ་བས་ཐོན་རྒྱ་
ཡིན།

ཐབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་རིམ་རིམ་བཞིན་གསུང་གི་ཡོད།

ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཀུན་
མཁྱེན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་གསུང་གི་ནང་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་འགོག་པའི་
ལུགས་དེ་ཡིན་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བྱིས་ཀྱི་མཁན་པོ་རག་ཆུང་གི་གསུང་ནང་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་གསུང་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ནི་དུས་བྱིས་ཀྱི་སྤྱེལ་འབྱུང་རྙིང་མའི་
བློ་ལའི་ཡང་སྤྲིད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད་ལ། ཁོང་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་
འདུག གྲུབ་པའི་དབང་སྤྲུག་པལ་ཆེར་བྱུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པའི་མཆོམས་སུ་
ཐེབས་པ་ཞིག་མིན་ནས་སྤྲུག་ཏ་ལས་པ་ཞིག་རེད་འདུག ཁོང་ཉིད་སྐྱེ་གཞོན་བྱའི་
སྐབས་ནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁས་པ་
ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག ཁོང་གིས་ཟླ་རིན་པོ་ཆའི་
མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་སྟོས་ཅི་དགོས། ཟླ་རིན་པོ་ཆའི་འཇུག་ཤིག་དང་།
ཅ་ཤིག་དག་ཀྱང་གསན་གནང་མཛད་འདུག་པས་ཁོང་ནི་གཞུང་མང་པོ་གསན་
མཁན་ཞིག་རེད་འདུག ཅོད་པའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་སྒྲུབ་སྤྲུངས་གནང་ཡོད་མེད་མི་
ཤེས་ཀྱང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག ཁོང་གི་གསུང་ནང་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་
རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།
དེའི་ནང་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཏ་ཅང་ལུགས་
ཆེན་པོ་ཡོད། དེས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་མི་བཞེད་པ་དེ་
གཞིར་བཞག་ཡིན།

གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་འགོག་པའི་ཆོག་དེ་

ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་སྟུང་། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་གཞི་མེད་པ་
རང་མིན། བ་རོལ་དོན་ནམ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་གཞི་
མེད་ཅ་བྲལ་ཆགས་ཀྱི་མེད། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་སྤྱི་བའི་བྱུང་མཐའ་དེའི་ལུགས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གཞི་མེད་
ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཅ་བ་ནས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཅ་བ་ནས་
མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་འདུག། མདོར་ན་མདོ་སྟགས་ཐུན་མོང་གི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་
དེ་ནམས་རྫོགས་ཆེན་པའི་གཞུང་ནང་རིགས་འགའ་ཞིག་གསལ་པོ་ཡོད་ལ།
རིགས་འགའ་ཞིག་གསལ་པོ་མེད། དེས་ན་གསལ་མ་གསལ་ཅམ་ཡིན།

གསང་སྟགས་གསར་མ་ལ་བཞག་ན། ཉན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་
སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་དག་གི་ནང་མདོར་བསྟུས་ཏེ་ཡོང་གི་མེད། འོན་ཀྱང་
མདོར་བསྟུས་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་དེས་མི་དགོས་པའི་དོན་མིན། དེ་ནི་ཐུན་
མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཆེ་འདིར་བསྟུབ་པ་སྟོབ་གཉེར་བྱས་ནས་དེ་ཅམ་མི་
ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་མ་མཚན་ལྟན་ཞིག་གིས་ཉམས་སྲོང་གི་སྟེང་ནས་
གསུང་སྐབས་དོན་ལ་འགྲིགས་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རྫོགས་འཛིགས་མེད་
བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་ནང་། མིག་སྒྲིབ་པ་ཞིག་སྟན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་
མིག་དེ་ཁ་བྱེ་ན། མིག་ཁ་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་འཆར་བ་དེ་བྱུང་དུ་སྦྱབ་མི་དགོས་པར། མིག་སྒྲིབ་བྱེ་
བ་ཅམ་གྱིས་བྱེ་རོལ་གྱི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་

མཐོང་བའི་དཔེ་ལྟར་ཉམས་སྒྲིང་ཅན་གྱི་སྒྲ་མས་སྟོད་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་རིག་པ་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའམ་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་དེ་རྩོས་ཀྱང་ནས། རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་གིས་
 ཉམས་སྒྲིང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྣམ་འགྲུར་
 དང་། དེ་ཡི་རོལ་པ། དེ་ཡི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་པ་ཞིག་མཐོང་སྐབས། མིང་ཅམ་བཟང་
 ཅམ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ཞར་ལ་ཤེས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 ཡོད།

མདོར་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་ཡིས་
 མདོ་སྒྲགས་སྟུན་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཆོག་རྒྱས་བསྟུས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
 གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཆོག་ཁ་ནས་སྟོར་བ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་སྟོའི་ཞེ་
 སྟགས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲ་ཞིང་སྟིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་རོས་ནས་བྱུབ་
 པ་ལྟར་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མདོ་སྒྲགས་སྟུན་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་ཐོག་
 བས་ངེས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྟིང་དོན་གོ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
 ཡང་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཕྱིས་ཀྱི་རྩོ་
 བྱུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དངོས་སྟོབ་སྟུལ་སྟུལ་ཚུལ་སྟོའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་
 བར་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་འདུག མདོ་སྒྲགས་སྟུན་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་ན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་མི་
 ཡོང་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་མཁས་པ་མི་པམ་གྱི་གསུང་ནང་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་ལ་ཐལ་གྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་སྟོན་འགྲོར་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནམ་རྒྱུན་མ་ཡིན་དགག་
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན་པ་དེ་ཙམ་སྒྲོམ་པ་ཞིག་མིན་པར་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་རིག་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་འོ་སྤྲད་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་མཆམས་སུ་རིག་པའི་
ངོ་བོ་བསྐྱུངས་ནས་འགོ་བ་དེ་ཆགས་གྱི་ཡོད། སྤར་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་
པལ་བེན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྐྱོང་སྐབས་སྤར་ཡང་མི་བདེན་
པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒྲོར་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྔོན་ལ་མ་ཡིན་དགག་སྒྲོམ་པ་དེ་ཆགས་
གྱི་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་དོ་བྱུབ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱ་
མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་མེད་དགག་གི་ལྷགས་དེ་གཙོ་
བོ་དང་། སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོར་
སྐྱེབས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟང་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྤྱིང་བོ་བསྐྱུས་པ་
རྫོགས་རིམ་བདེན་རྫོགས་གྱི་ནང་དུ་འང་རེ་ཞིག་སྤྱིང་ཉིད་མི་སྒྲོམ་པར་བདེ་ཆེན་
སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་
ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེ་ཆེན་སྐྱོང་མཁན་དེ་སྤྱིང་ཉིད་ངེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བདེ་ཆེན་
སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་དགག་སྒྲོམ་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
ནམས་གནད་ལ་བབ་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཏ་ཅང་གསལ་བོ་ཡིན།

མདོ་དོན་ངས་ད་ལྟ་འདིར་ཞུ་དགོས་པ་ནི། སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་

ཞིང་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱིངས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་
 གྱི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་པབ་བ་དེ་ཅུ་གྱིས་
 མི་ཆོག་པར། སྐགས་སྒྲ་མེད་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲོ་བྱར་བའི་ཀུན་རྟོག་
 ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་མེལ་བའི་ཤུལ་དུ་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
 ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཡིས་
 སྤང་གསུམ་ཚུན་ཆད་གྱི་སྒྲོ་བྱར་བའི་རྟོག་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 འགགས་ནས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཐོག་ནས་ནམ་མཁུན་མངོན་དུ་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེ་ཐབས་ལ། བོད་དུ་
 ལུས་པ་ལྟར་གསང་སྐགས་གསང་མའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱིས་གནད་
 བབ་ས་དེའི་ཐོག་ཏུ་བབ་གྱི་ཡོད། གསང་སྐགས་ཉིད་མའི་སྐབས་སུ་འདྲ་གནད་
 བབ་ས་དེའི་སྤྲེང་དུ་བབ་གྱི་ཡོད། མི་འདྲ་བ་ནི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་ནལ་འབྱོར་མི་དགོས་པར། ཐད་ཀར་
 རིག་པ་རྩོན་ལ་སྤྲད་ནས་དེ་ཉིད་རོ་བོར་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཉམས་སྤྱོད་མངོན་དུ་
 ཡུར་ནས་སྒྲོམ་སྐབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཆོགས་བྱུག་གི་ཤེས་པ་འགག་པ་ལ་མི་
 བཟོས་པར་ཆོགས་བྱུག་གི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་ཡུར་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་དང་།
 ཀུན་རྟོག་གི་གཡོ་བ་ཡོད་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཉིལ་འབྱ་
 སྐྱུམ་ཁུབ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་རིག་ཆ་ལ་རོ་སྤྲད་ནས་དེ་ག་རིག་པ་བསྐྱངས་དེད་
 ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཀུན་རྟོག་དེ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཤུགས་རྩེ་རྒྱུད་དུ་འགོ་

བ་ཞིག་དང་། མཐར་འགག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་རྫོགས་ཆེན་པའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་སྐྱབས་ཤིག་རེད་འདུག དེས་ན་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་
འདུག

ཁ་སང་ཞུས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་བ་ལ་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་
དགོས་པ་གཅིག་དང་། བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བ་ལ། དུལ་
གྱི་འོད་གསལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྤྱོད་ཉིད་དེ་ཉིད་སྐྱོམ་
མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡང་རགས་པ་སྒྲོ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་འགགས་ནས་ཤིན་
ཏུ་སྤྲོ་བ་གཉེག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྐྱོམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན། དེ་ཡོང་བ་ལ་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་
ལས། ལམ་འོག་མ་ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན།

དེ་སྐྱོམ་སྐྱབས་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱད་ལྟར་བྱས་ན། སྐྱེས་པ་
མཐུ་ཡོ་གའི་སྐབས་ནས་སྐྱོམ་ཚུལ་གཅིག་དང་། ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་སྐབས་ནས་
སྐྱོམ་སྐྱབས་གཅིག དེ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ལའང་སེམས་སྡེའི་
སྐབས་ནས་སྐྱོམ་སྐྱབས་གཅིག་དང་། སྡོང་སྡེའི་སྐབས་ནས་སྐྱོམ་སྐྱབས་གཅིག
མན་དག་སྡེའི་སྐབས་ནས་སྐྱོམ་སྐྱབས་གཅིག དེ་ལའང་སྤྱི་བསྐྱོར་དང་། བར་
བསྐྱོར། གསང་སྐྱོར། ཡང་གསང་སྒྲ་མེད་བཅས་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱོམ་སྐྱབས་བཅས་
མི་འདྲ་བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། སེམས་སྡེ་ལའང་ནང་གསེས་གྱིས་སེམས་སྡེ་
བདུན་ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད། སྡོང་སྡེ་ལའང་སྡོང་སྡེ་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་སོགས་བཞི་
ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཞིབ་སྒྲ་ངས་མི་ཤེས། ཁྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་དབྱིས་བྱིན་པ་

ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཆོག་སྤྲུལ་པོ་རེ་བརྗོད་ཐུབ་ན་ལས་རི་མ་རི་བཞིན་
ཤེས་བ་སྤྱོད་མཉེས་པོ་ཡིན་འགྲོ། དུན་རིང་པོ་མ་སྤངས་ན་ཤེས་ཐབས་མེད། དེ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་མཁེན་སྤྱབ་བའི་ལམ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་བ་རྗོགས་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་
ལེན་བ་ལ། སྤྱོད་ལ་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་འགྲོ་དགོས་བས་ན། སྤྱོད་མོང་དང་
སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་བའི་སྤྱོད་འགྲོ་རྣམས་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བསྒྲུལ་དགོས་བ་
ཡིན། །

ས་ལམ་དེ་ན་བཞུགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱབ་རྩེ།

དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་མ་ལས་རི་སྤྱོད་དུ།

སྤྱོད་བ་ཀྱན་ཏུ་ཡང་དག་སྤྲུལ་དང་། །

འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །

ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྗོགས་ནས། །

རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་སུ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་བ་དང་བདེ་བ་འདོད་བ་ཤ་སྤྱུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལུས་ཆོར་ལ་བརྟེན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཅིག་དང་།
གཙོ་བོ་ཡིད་སྒོ་རྟོག་བའི་སྤྱོད་ནས་ཡོང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཅིག་བཅས་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་བདེ་བ་ལའང་རིགས་གཉིས་ཡོད་བ་ང་

ཆོས་ཤེས་པ་དེ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་ཐ་སྟངས་རང་མཆོན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཞིག་ཡིན་ལ། ཡིད་སློ་རྟོག་པའི་སྟེང་གི་བདེ་སྤྱག་མང་པོ་ཞིག་རྣམས་རྟོག་གིས་
བཅོས་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན།

དཔེར་ན། ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞིག་ཡིན་ན། དབྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་ཕོག་
ནས་ཆུས་པ་དེ་དང་། གཉེན་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་ཕོག་ནས་ཆུས་པ་གཉིས་
ལུས་ཆོར་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གཅིག་པ་ཡིན། དབྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་དེ་སྤྱག་པ་ཞིག་
དང་། གཉེན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་དེ་ཡག་པ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ནང་གི་
བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད། དཔེར་ན། རིགས་འགའ་ཞིག་
གིས་ནང་ཁྱལ་གྱིས་རྟོར་ནས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་སེམས་ནང་
ཁོང་ཁྱོད་མི་ཐ་བ་ཡོད་ཤས་ཆེ། རིགས་འགའ་ཞིག་ནི་དབྱ་ཡིས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ནང་ཁྱལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནས་
བསམས་ཏེ་ཁོང་ཁྱོད་ཐ་བ་སྤྱག་པ་ཡོང་སྟེ། གང་ལྟར་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་རང་མཆོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་བསམ་སྒྲུབ་
ནང་དུ་གཅིག་ཨུ་ཅཱ་རེད་སྟུང་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་
དཔེར་ན། མི་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཅིག་གིས་འདི་དཔེ་གཉེན་ཡིན་ཞེས་
དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། མི་གཅིག་གིས་འདི་དཔེ་དབྱ་ཡིན་ཞེས་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་
དེ་གཉིས་ཐད་ཀར་ལུས་ལ་པན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ནང་གི་བསམ་སྒྲུབ་
ཐོག་ནས་འདྲུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ལ་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་རིང་པན་

ཆད་ངའི་གཉེན་ཡིན་ཞེས་དགའ་པོ་བྱས་སའི་མི་ཞིག་གིས་རང་ལ་གཏམ་ངན་
བརྗོད་པ་ཞིག་གོ་ཐོས་བྱུང་ན། ཁོས་ཀྱང་རང་ལ་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་སྟུང་ནས་
སང་ཉིན་མི་དེ་དག་ལ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
སྟངས་དབང་གིས་བདེ་སྤྱག་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་ལུས་ཚོར་གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲོ་དང་རང་ཚོ་སྤྱན་
མོང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་ཐབས་དང་། བདེ་བ་ཡོང་ཐབས་
བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཅ་བ་ནས་སེལ་
སྤྱབ་པ་ནི་རེ་ཞིག་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ལ་
ཡོང་ཐབས་མེད། འོན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉན་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཅན་
ནས་གཙོད་སྤྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ལུས་ཚོར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱང་སེལ་སྤྱབ་པ་
ཡིན། གཙོ་བོ་ནི་རང་རང་ཚོ་གསོན་པའི་རིང་ནང་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱག་
ཡོང་བ་དེ་ལ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།

དཔེར་ན། རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཚུལ་ནི། བལ་
ཆེར་ནང་བསམ་སྒྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དངངས་སྒྲག་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ་ཡོད། དཔེར་
ན། རང་རང་ཚོར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་དེ་རིགས་ལ་རང་བཞིན་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དེ་ནི་
རང་རང་གི་ལས་ཡིན་བསམ་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་ནས་རང་ལ་སྤྱག་
བསྐྱེད་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཏ་ཅང་མ་འོས་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་བསམ་པའི་སེམས་ལ་ཁོང་
ཁོ་དང་། མི་བཙོད་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཅུང་ཅུང་བ་ཡོད། ཡང་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་
ཟད་ཆུ་ཆེ་བུ་བཏང་ན། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་རང་རེད་བསམ་པ་དང་།

མདོར་ན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་འཇིག་རྟེན་འདིར་
བཀྲ་མི་ཤེས་པ་ལས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་བསམ་པའི་བསམ་མོལ་འཁོར་བ་དེའི་ཆོད་གྱིས་
བསམ་མོལ་ནང་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་འོས་པ་ཞིག་བྱང་བསམ་པའི་ནད་མི་འཁྲོག་པ་
དང་། མི་བཟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཅུང་བ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་བསམ་མོལ་རྒྱ་
ཆེ་རུ་བཏང་ན།

སྤྱག་ན་ཀྱན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཁྲུག་།
སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་སྤེམ་པར་ཤོག་།
སྦྱིད་ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བསྟོ།།
ཕན་བདེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག་།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་
གོ་ཆོད་པའི་བསམ་མོལ་བཏང་སྟེ། ནམ་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་
མཐའ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ར་རར་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྦྱིན་པར་ཤོག་
བསམ་པའི་བསམ་མོལ་བཏང་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱངས་པ་དེ་སྤྱང་དགོས་ཆོད་པ་ཡིན།
དེ་བཞིན་སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱང་ན།

སྦྱིད་ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བསྟོ།།
ཕན་བདེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག་།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱང་ན་རང་གིས་སྟོན་བསོད་ནམས་
བསགས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་

སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས་ནས་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་ན་སྦྱིད་པའི་སྦྱིད་གོ་ཆེད་པ་
ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱག་པོ་བྱུང་བས་སེམས་ཁྱེས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་པ་ལྟ་བུ་
མེད་ལ། ཡང་སྦྱིད་པོ་བྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་གཤེད་ལྟ་བུ་མེད་པར་ནམ་ཡང་
སེམས་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་གནས་སྟབས་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

མི་ཆེ་འདིར་ཆ་བཞག་ཀྱང་། བསམ་སྒྲུའི་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་
ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ། ལྷན་དོར་གྱི་གནས་སྒྲོན་
མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་རྒྱང་
རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོའི་ནང་བསམ་སྒྲོ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ལ། བསམ་སྒྲོ་
ཞེས་པ་དེ་རིམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལའང་ནང་པན་ཚུན་
མི་མ་སྟན་པ་འདུ། འདྲིན་སྦྱངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་དག་
རྒྱུན་གང་དག་ཡོད་པ། ཕྱོགས་རིམ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་
པ་ཡིན། དེ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱག་བཟུལ་བར་བྱེད་མཁན་དང་། མ་སྦྱིད་པར་
བཟོ་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་སེལ་ཐབས་ལ་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་རིགས་གང་དག་
ཡིན་པ་ཅད་བཅད་ནས་དེ་དག་དང་དུ་སྦྱངས་ཤིང་། སྤྱག་བཟུལ་བར་བྱེད་མཁན་
གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་མི་འདོད་པར་བལྟས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བསམ་སྒྲུའི་
ནང་དུ་འགྱུར་བ་ཐེབས་སྟབས་པ་གཏན་གཏན་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆེ་ཕྱི་མ་
མཐོང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཆེ་འདི་ག་གསོན་པའི་རིང་ལ་གཏན་གཏན་སེམས་སྦྱིད་པ་
ཡོང་བ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་གཏན་ཁེལ་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱིད་པ་བྱུང་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་ཤིང་། འབྱུང་བ་
རང་བབ་སུ་གནས་སྐྱེ་དེའི་ཐོག་ནས་ལུས་བདེ་བ་ཡོང་ཞིང་། མདོར་ན་ལུས་བདེ་
བ་དང་སེམས་སྦྱིད་པ་ཡོང་བ་དེས་རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་
ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལ་དོན་མེད་ཀྱི་འཁྲུག་ཚོད་དང་། སྤག་དོག། འབྲན་སེམས་
བྱས་ནས་རྟོག་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་མི་ཡོང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་ཉིད་བདེ་
བའི་ཞོར་ལ་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་བ་དེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་ཉོན་མོངས་བྲག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། རང་
ཉིད་སྦྱིད་པོ་མེད་ལ། རང་ཉིད་མ་སྦྱིད་པའི་ཞོར་ལ་གཡས་གཡོན་མི་བདེ་བ་
བཅོས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་ཆིག་ཟ་བྱས་ཆེ་སྟོད་སྤལ་ན་སྟེ་དབྱགས་རིང་བཏང་
ནས་སྟོད་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་མ་སྦྱིད་པའི་ཞོར་ལ་དགའ་ཉེ་སྟོ་
དཀར་རྣམས་ཀྱང་འཁྲུགས་ནས་མ་སྦྱིད་པ་བཅས་དེ་འབྲའི་རང་ནས་མི་ཆེ་སོང་ན་
པངས་པོ་ཡིན། ཡང་མི་དེ་རིགས་ལ་རིག་ཅལ་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཆབ་སྲིད་
བཅས་ཀྱི་བྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། སེམས་འཁྲུག་དུས་གཞོད་འཆེ་ཆེན་པོ་བཅོ་
ཉེན་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་དུ་ཨ་རིའི་ནི་ལུ་ཡོག་གི་ཁང་ཆེན་གཏོར་
དུས་ངའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་། མི་ཞེས་པ་འདིའི་སྒོ་མ་དུལ་བར་ང་རྒྱལ་དང་། ཞེ་
སྤང་། སྤག་དོག་ཁོན་འཛིན་བཅས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། མི་དེའི་
རྣམ་དཔྱོད་ཁོན་འཛིན་དང་། ཞེ་གནག་གི་བསམ་པ་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ན་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་སྐབས་འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ལག་

རྒྱལ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་སོང་བ་དེས་གཏོར་བཞིག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་གཏོར་བའི་
གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་མིའི་སེམས་དུལ་པོ་མ་བྱུང་ན། རང་གཞན་
རོགས་གསུམ་ཆང་མ་བུང་ལ་སྒྱུར་ཞིང་། མི་ལུས་བྱར་པོ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
སྒྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་མི་ལུས་བྱར་པོ་ཆེ་མིན་ཡང་། ཉར་སོན་བའི་སྐབས་སུ་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་རགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན། དེ་ནི་མི་
ལུས་བྱར་པོ་ཆེ་ཆགས་པ་ཡིན། དངོས་གནས་པན་སེམས་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་
བསམ་སྒྲོ་ཡོད་ན། དེ་ནི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཆགས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་ང་རང་ཚོའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་
ཤེས་པ་ལ་སྟོན་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རི་ཅམ་གཤམ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་
ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ཚོ་སྒྲོ་བ་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྒྲོ་བ་སྒྱུར་
དེ་ཅམ་གྱི་ཆད་མཐོ་པོ་མེད་མཁན་ཞིག་ལ། དགོ་ཀན་ཡང་དེ་ཅམ་གྱི་ཆད་མོངས་
པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་གནད་འགག་ཆེ་བ་མེད། སྒྲོ་བ་སྒྱུར་ཆད་མཐོ་པོ་ནང་དོན་གཏོང་
ཐབ་པོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆོད་གྱིས་དགོ་ཀན་ཡང་
ཤེས་ཡོན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོའི་སྒྲ་
མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གཤམ་
འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དམ་ཚོས་འདུལ་
བའི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ནས་བཟུང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩི་སྒྲོ་བ་དཔོན་བར་གྱི་སྒྲ་

མའི་མཆན་ཉིད་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཟླ་གསུངས་ནས་གལ་
ཆེར་བརྟེན་པ་གནང་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བཅའ་ནས། དེ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ང་ཆོས་ད་ལྟ་བར་བྱེད་མ་
ཐོང་བའི་ལས་དང་། རྒྱས་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པས། ལམ་སྟོན་བྱེད་
མཁན་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ང་ཆོའི་ནང་བསམ་སྒྲོར་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བའི་ལམ་
སྟོན་མཁན་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན། སྒྲ་མ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་ཆ་དང་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་
མི་ཆོག་པར་ཉམས་ཐོང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེར་བརྟེན་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པས་མ་ཆད། ལུང་དོན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཉམས་ཐོང་
ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཏེ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ལ། གྲུབ་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་རང་གིས་བརྟེན་ནས་དེའི་
རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ཏེ་འབད་བརྩོན་བྱས་ན། ཆེ་སྒྲ་ཀྱི་མི་ཆེ་དེ་ཆེ་སྟོང་དང་མི་འདྲ་
བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེ་ནི་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞེས་རང་གིས་འབད་བརྩོན་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དོ་རུབ་ཉལ་བའི་སྐབས་སུ་མི་པལ་པ་ཞིག་སང་ཞོགས་
ལངས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོ་བུར་འགྱུར་སོང་བ་དེ་འདྲ་རེ་བྱུང་སྒྲ་མའི་བྱིན་ཆུབས་
དང་། ཐོན་གོམས་བག་ཆགས་སད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ལས་དེ་མིན་ཁག་པོ་
ཡིན། འགྱུར་བ་ནི་རིམ་པས་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

ང་རང་ཆོར་ཆ་བཞག་ན། ད་ལྟའི་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་དང་། ལོ་ལྟའི་གོང་གི་

བསམ་སྒོ་གཉིས་ལ་བྱང་པར་གང་འདུག་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ལོ་ལྔ་ཟུག་གོང་གི་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟངས་དང་། ད་ལྟའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟངས་གཉིས་ལ་ཅུང་ཅད་
 མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེས་སྟབས། ལོ་ལྔ་ཟུག་གོང་བསམ་སྒོ་འི་ནང་ཞི་བདེ་ཇི་
 ཅུམ་འདུག་པ་དང་། དེང་སྐབས་རང་གི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟངས་ལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 འགྱུར་བ་ཐོན་བྱ་བྱིན་པ་དེས་རང་གི་སྟོང་སྟོབས་ཆེ་བུ་སོང་བ་དང་། དེའི་དབང་
 གིས་དངངས་སྒྲག་དང་། རེ་དོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་ཡོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཅུང་
 ཟུ་བྱིན་ནས་སེམས་སྟོད་ཞིག་ཞིག་གི་ཆོར་བ་མང་བ་ཡོད་པ་ཞེས་སྟབས། འདི་
 ལྟར་བྱས་ཏེ་སེམས་རིམ་བས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་གི་ཡོད། ཁ་སའི་སེམས་དང་དེ་
 རིང་གི་སེམས་གཉིས་བསྐྱར་ནས་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་མཐོང་མི་སྟབས། ཉིན་སྟེང་
 ཞག་སྟེང་ཐོན་ཞེས་བ་ནི། སྟོབ་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་ཉིན་སྟེང་ཞག་སྟེང་ཡོང་
 ཞིང་། ཁ་སང་མ་ཞེས་བ་ཞིག་དེ་རིང་ཞེས་བ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
 འགྱུར་བ་ལ་ཉིན་སྟེང་ཞག་སྟེང་པར་བཞག་ཆ་སྟེང་ཀྱང་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། ལོ་
 སྟེང་ཡོང་རྒྱར་པལ་ཆེར་རེ་བ་བྱེད་ཆོག་པ་དེ་ཡང་ཁག་པོ་ཡིན། དུན་རིང་བསམ་
 སྒོ་གཏོང་བ་དང་། དུན་རིང་དམིགས་རྣམ་སྟངས་ནས་རིམ་བས་བསྟོད་ཐབས་
 བྱས་ན། འདུས་བྱས་སོན་མི་གནས་བ་ཡིན་བས། ལོ་བརྒྱར་མི་སྟེ་སྟེ་ལ་ཞིག་
 ཀྱང་ད་གདོད་ན་སྟེ་འོང་ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་སྟོས་སུ་ཡོད་པ་
 བཞིན་གཏན་གཏན་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡོང་སྟབས།

ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་པོའི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དཔག་ཆོད་ཀྱི་ལོ་བཅུ་ཉི་ཤུའི་གོང་དང་། ལོ་སྟུམ་

ཅུ་བཞི་བཅུ་ལྔ་པ་དེ་ནས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་པ་བཅས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན།
 བསམ་སྒོ་འཛིན་པ་ལྟན་ལྟན་སོང་འདུག ང་རང་ཆོ་ཆང་མ་མི་གཅིག་པ་
 ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་འབད་ཚེ་ལ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐྱབས་ཤེས་པ་ཞིག་
 དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འབད་ཚེ་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན། གཏན་གཏན་
 རིམ་བས་འགྱུར་བ་ཐེབས་སུ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་དང་། འགྱུར་བ་ཐེབས་པའི་འབྲས་
 བྱར་མི་དེ་ལྟོད་ཤིག་ཤིག་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མི་ཆེ་འདི་བཟང་པོ་ཞིག་
 བསྐྱལ་སུ་བ་བྱང་ན་ཡག་པོ་ཡིན།

རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེ་ས་སུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་
 སུ་བ་རྒྱ་རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བྱང་ཉོན་མོངས་
 ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ནང་གི་དགྲ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དུ་
 མི་ལེན་པ་ཞིག་བྱང་ན། གཏན་གཏན་མི་ཆེ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་
 ཉིད་གསོན་པའི་རིང་འགྱུར་བ་རྗེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱང་ན། འཆི་ཁར་གཏན་
 གཏན་དགེ་སེམས་བྱང་པར་ཅན་སྟེ་སུ་བ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱང་ན་སྟེ་བ་
 ཕྱི་མ་སྟེ་གནས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་མིན་ནི། གཤམ་འགངས་ཆེ་ཤོས་འཆི་ཁའི་དགེ་
 སེམས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལུས་ཡོད། དུས་རྒྱུན་མི་སྤྲིག་པ་གསོག་མཁན་
 ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་སྟེས་ན། སྟེ་བ་ཕྱི་མ་ལན་
 གཅིག་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་བྱང་པར་
 ཅན་ཞིག་སྟེ་བའི་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཅིག་སྐྱབས་དེར་དགེ་སེམས་ཀྱི་གསལ་འདེབས་
 བྱེད་མཁན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་། གཙོ་བོའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་ནི། དུས་རྒྱུན་ནས་

དགེ་བའི་སྒྲོ་ལ་གོམས་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་བྱང་པར་
ཅན་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མིན་རང་གི་ངོས་ནས་དགེ་སེམས་སྐྱེ་བ་
ཞིག་མེད་པའམ་ཡང་ན་འཇིགས་སྤང་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ། བྱ་ཐུག་ཡོངས་སྤྱོད་
སོགས་ལ་ཆགས་ནས་ཆགས་སེམས་དྲག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་ཐུན་ས་
གྲོངས་པ་ཡིན་ན་ཐབས་སྤྱོ་པོ་ཡིན།

ཡང་ཞེ་སྤང་ཤུགས་དྲག་པོས་ངའི་དགྲ་དེ་དང་འདི་འབྲུལ་རྒྱར་ལུས་པ་
དེའི་སྒྲོན་ལ་ང་རང་གི་སོང་བསམ་སྟེ་ཁོང་ཁྱོད་ངན་ས་ལིན་ཏེ་ཅང་ཐབས་སྤྱོ་པོ་
ཡིན། དེ་ལྟར་འཆི་ཁར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན།
གཤམ་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཐུག་མཆོད་འབྲུལ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་
ཡིན། ལྷ་མ་རྟོགས་པ་ལྡན་ཞིང་མཆོད་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྤྲོ་བ་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་གས་ཆེ། དེ་མིན་འཕོ་བ་རྒྱག་རྒྱ་སོགས་ནི་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། མཐར་
གཏུགས་ནས་བཤད་ན་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ཀྱང་།

ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་གྱིས། །

ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། །

ཞེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་བཟང་ངན་གང་ཞིག་ཡོང་མིན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་
ཡོད་པ་ལས། མི་གཞན་ཞིག་གིས་བཟོ་ཐུབ་རྒྱ་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་
རང་ཆོ་ཆོང་མས་མི་ཆེ་བཟང་པོ་སྐྱེལ་ཐབས་དང་། རྒྱན་དུ་དགེ་སེམས་ཡག་པོ་

སྒོམ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་ཡག་པོ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། དེ་
ལྟར་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་གནས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན། ཆེ་འདིར་སྒྲ་མ་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན།
དེའི་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡང་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་
མངལ་བ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆེ་སྟོན་དགེ་བར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་
གྱིས་སད་དེ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན།

སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། །

འབྲས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཅིང་། །

ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །

རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤིག །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ང་རང་ཆོའི་སྟོན་ལམ་འབྲུག་པ་ཞིག་ཡོང་
བ་ལ། སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལག་ལེན་ཏུ་བསྟར་ནས་ལོ་
གན་བྱག་ཅུ་བདུན་ཅུར་སླེབས་ཀྱང་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྟེན་ཏེ་དེའི་
བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བསྟོས་པར་རྟེན་གྲུངས་ཆང་བ་
ཞིག་ཞུས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལས། ཏུ་སྤྱ། ཨོྃ་གཏེ་གཏེ་སྤྱ་ར་གཏེ་སྤྱ་ར་སྤྱ་
གཏེ་པོ་རྟི་སྤྱ་སྤྱ། ཞེས་སོང་ཞིག་སོང་ཞིག་པ་རོལ་ཏུ་སོང་ཞིག་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་
དག་པར་སོང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན་ལམ་ལ་རྗེ་
ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྐབ་ནས་བཤོད་ཚུལ་གྱི་རྩ་བའི་སྟོན་གཞི་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་
ཏེ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།

ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པའི་མ་རུངས་པའི་
སེམས་འདི་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་རིམ་པས་འགྱུར་བ་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་
ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆུ་ཞིག་བྱང་ན། བསམ་སྒྲུབ་ནང་བྱེད་
སྒྲུངས་འདི་འདྲ་ཡིན་བསམ་པའི་ཆོད་ཐིག་པ་དང་། ལག་ལེན་ཐོག་ཀྱང་ས་ལམ་
རིམ་གྱིས་བཟོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་སེམས་ལ་ངེས་ཐུབ་པ་ཡོང་
ཆུ་ཡིན། དེ་ལྟར་འཆར་གཞི་ཆ་ཆང་སྒོ་ངོར་ངེས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་སྒོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་
སྒྲོར་བ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཆུ་རྒྱུན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆུ་རྒྱུན་
བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་མ་ནོར་བའི་གཞུང་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཉན་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་
བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །